

PAIKUSE VALLA ÜLDPLANEERING

EESSÕNA

Üldplaneering algatati Paikuse Vallavolikogu 16.01.2006. a otsusega nr 4. Üldplaneeringuga koos algatati planeeringule keskkonnamõju strateegiline hindamine. Paikuse vald koostas esimese üldplaneeringu enne kui *Planeerimis- ja ehitusseadus* kehtestati (1995). Käesolev üldplaneering on teine, mis on koostatud terve valla territooriumi kohta.

Paikuse valla üldplaneering valmis Paikuse valla ja ERKAS Pärnu Instituut OÜ vahelises koostöös.

Planeeringu koostamisel osales töögrupp:

Kuno Erkmann	Paikuse vallavanem;
Ain Jakobson	Paikuse abivallavanem;
Milli Laas	Paikuse valla ehitusinspektor;
Valdeko Palginõmm	Pärnu Instituut, projektijuht;
Tuuli Veersalu	Pärnu Instituut, maastikuarhitekt-planeerija;
Raimo Klesment	Pärnu Instituut, maastikuarhitekt-planeerija;
Marek Lind	Pärnu Instituut, maastikuarhitekt-planeerija;

Planeeringu koostamisel oli eesmärgiks kaasata võimalikult erinevaid huvigruppe ja osapooli ning saavutada osapooli rahuldav tulemus. Pärnu Instituut tänab kõiki, kes on andnud oma panuse üldplaneeringu koostamisele.

Sisukord

EESSÕNA.....	1
1. RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED	4
1.1. Paikuse valla ruumiline areng aastani 2013.....	4
1.2. Ülevaade Pärnu maakonnaplaneeringust ja maakonna teemaplaneeringutest.....	5
1.2.1. Maakonnaplaneering	5
1.2.2. Väärtuslikud maastikud ja miljööväärtuslikud alad	5
1.2.3. Roheline võrgustik	8
1.3. Asustus ja asulate omavahelised suhted.....	10
2. MAA- JA VEEALADE KASUTAMISTINGIMUSED	12
2.1. Alade reserveerimine	12
2.1.1. Elamualad.....	13
2.1.2. Segahoonestusalad.....	15
2.1.3. Tootmisalad	16
2.1.4. Üldkasutatavad alad	17
2.1.5. Kompensatsioonialad	18
2.1.6. Puhkealad	18
2.1.7. Maatulundusalad.....	21
2.1.8. Kaitstavad alad	22
2.1.9. Liiklusalad	24
2.2. Teed ja tehniline infrastruktuur	24
2.2.1. Teed ja tänavad	24
2.2.2. Veesõidukite liiklus	26
2.2.3. Energeetika.....	26
2.2.4. Veevarustus ja kanalisatsioon	27
2.2.5. Jäätmekäitlus	28
2.3. Kehtima jäävad planeeringud	28
3. MAA-ALADE EHITUSLIKUD TINGIMUSED	29
3.1. Üldised ehituslikud tingimused	29
3.2. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud	29
3.3. Ehituslikud piirangud hajaasustatud alal	30
3.4. Ehituslikud piirangud kompaktset asustatud alal	31
3.4.1. Paikuse alevik.....	32
3.4.2. Seljametsa küla	33
3.4.3. Silla küla	33
3.5. Ehituslikud piirangud miljööväärtuslikul alal.....	34
3.6. Ehituslikud piirangud rohelse võrgustiku alal	35
3.7. Piiretele esitatavad nõuded	36
4. ÜLDPLANEERINGU ETTEPANEKUD	37
4.1. Muudatused maakonnaplaneeringus ja maakonna teemaplaneeringutes	37
4.2. Ettepanekud kaitstavate alade ja objektide kohta	37
4.3. Munitsipaalomandisse taotletavad alad.....	37
4.4. Üldplaneeringu elluviimine.....	38
KASUTATUD KIRJANDUS	40
LISAD	41

LISA 1	Kehtivad piirangud	
LISA 2	Via Baltica trassikoridor	
LISA 3	Keskuste tehnovõrgud ja rajatised.....	
LISA 4	Kehtestatud detailplaneeringud	
LISA 5	Roheline võrgustik	
LISA 6	Teeregister	

PAIKUSE VALLA ÜLDPLANEERINGU KAART	M 1 : 20 000
PAIKUSE VALLA ÜLDPLANEERINGU KAART, KESKUSED	M 1 : 10 000

1. RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED

Üldplaneeringuga määratakse valla üldised arengusuunad ning maakasutus- ja ehitustingimused. Planeering tugineb valla arengukavadega paika pandud eesmärkidele ja strateegiale. Üldplaneeringule ei ole täiendavalt koostatud lähteseisukohti. Planeeringu koostamisel lähtuti eelkõige *Planeerimisseaduse* (RT I 2002, 99, 579; 2004, 22, 148; 38, 258; 84, 572; 2005, 15, 87; 22, 150; 2006, 14, 111; 2007, 24, 128) §-st 8 *Üldplaneering*.

Paikuse valla piirinaabrid on Pärnu ja Sindi linnad, Sauga, Tori, Surju ja Tahkuranna vallad ning naaber maakonna, Viljandi, vald Kõpu. Valla pindala on 177 km². Halduskeskus asub Paikuse alevikus. Vallas on lisaks viis küla: Seljametsa, Silla, Tammuru, Vaskräama, Põlendmaa.

Paikuse vald asub Pärnu maakonna kõige intensiivsema arenguga piirkonnas, omades strateegiliselt olulist võtmepositsiooni Pärnu linnaregiooni kontekstis, kus on väike tööpuudus, osaliselt ka turismi mõjul rahvusvahelistunud majandustegevus ning suur äritegevuse käive (Jauhainen, 2005).

1.1. Paikuse valla ruumiline areng aastani 2013

Paikuse valla arengukavaga aastateks 2007-2013 on määratud Paikuse valla strateegilised eesmärgid ja valla arendamise prioriteedid järgnevas kuueks aastaks ning esitatud tegevusplaan nende saavutamiseks.

Arengukavaga määratud strateegilised eesmärgid on järgmised:

- Paikuse vald on sihipäraselt arendatud ja juhitud omavalitsusüksus;
- Paikuse vallal on tugev identiteet, mida toetavad vallas tegutsevad külakogukonnad;
- valla asulad moodustavad tervikliku asustussüsteemi, mis on hästi lõimitud Pärnu linnaregiooni;
- sotsiaalne infrastruktuur on aluseks ühtlasele ja terviklikule arengule vallas ning tagab hea konkurentsivõime Pärnu linnaregioonis;
- tehniline infrastruktuur loob sobivad eeldused elamualade ja ettevõtluse arenguks, vastab ettevõtjate ja elanike vajadustele;
- kvaliteetne, elanikele ja ettevõtete vajadustele vastav transpordiühendus toimib kõigist valla asulatest valla keskusesse ja Pärnusse;
- maakasutus on tihedama asustusega aladel sidusalt multi-funktsionaalne, erineva maakasutusega alade vahel puuduvad konfliktid.

Paikuse valla visiooni järgi on vald aastal 2013:

- tasakaalustatud ja haldussuutlik omavalitsus Pärnu linnaregioonis;
- miljööväärtuslik, kõrge kodutunnetusega ja tervist väärtustav turvaline elamispaik, kus toetatakse ettevõtlikkust, pakutakse kvaliteetseid avalikke teenuseid, hoolitakse inimestest ja looduskeskkonnast;
- kultuurilise vaba aja veetmise koht Pärnu linnaregiooni elanikele ja külalistele, puhkajate sihtpaik.

Paikuse valla ruumiline areng leiab aset keskkonnahoidlikus avatud multifunktsionaalses ruumis, kus on arvestatud erinevate inimrühmade soovide ja vajadustega. Arengukavas (2007) on seatud eesmärgiks Paikuse aleviku tugevdamine koos külade võrgustiku säilitamisega. Väikelinnaline asulamiljöö alevikus ja külamiljöö külades on positiivseks osaks valla identiteedi kujunemisel.

1.2. Ülevaade Pärnu maakonnaplaneeringust ja maakonna teemaplaneeringutest

Pärnu maakonnas on kehtiv maakonnaplaneering alates aastast 1998. Maakonnaplaneeringut on täpsustatud läbi planeeringu enda uuendamise (kehtestatud madalamate planeeringutega tehtud ettepanekute sissekandmisega) ja teemaplaneeringute koostamise kaudu.

Pärnu maakonna planeeringule on koostatud teemaplaneering *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused* (kehtestatud Pärnu maavanema korraldusega 20.05.2003. a nr 80), mis koosneb kahest alateemast: väärtuslikud maastikud ja roheline võrgustik. Koostamisel on teemaplaneering *Maakonna sotsiaalne infrastruktuur* (algatatud Vabariigi Valitsuse korraldusega 31.01.2005 nr 48).

1.2.1. Maakonnaplaneering

Pärnu maakonnaplaneeringu visioon aastaks 2010:

Aastal 2010 on Pärnu maakond Euroopa kõige dünaamilisemas piirkonnas - Läänemere ruumis - asetsev puhta elukeskkonnaga loodusrikas, sotsiaalselt uuenenud, majanduslikult mitmekülgsest arenenud atraktiivne regioon: parim paik elamiseks, töötamiseks ja puhkamiseks.

Maakonna jõukus põhineb ettevõtlikel ja haritud inimestel ning kohalikul ressursil, mitmekülgsest stabiilsel majandusstruktuuril, optimaalselt väljaarendatud sotsiaalsfääril ja maakonna mainel.

Maakonnaplaneeringuga kavandatud mõjutab Paikuse valda rahvusvahelise tee (Via Baltica) trassi asukoht, mida on Paikuse valla esimese üldplaneeringuga (kehtestatud 26.04.1995) osaliselt muudetud.

Raudtee Rail Baltica üks võimalik trassikoridori variant võib tulevikus läbida Paikuse valda.

1.2.2. Väärtuslikud maastikud ja miljööväärtuslikud alad

Inimtegevus on läbi ajaloo muutnud asustuse ja maastike kujunemist. Väärtuslikud maastikud peavad olema kaitstud, kuna nad on rahvusidentiteedi kandjad ja osa kultuurilisest pärandist. Väärtuslikel maastikel on oluline tähtsus rekreatsioonile.

Põllumajandus- ja taastatud maastikud peavad pakkuma nii majandushüvesid näiteks põllumajandussaaduste toodangut kui ka sotsiaal-kultuurilisi hüvesid nagu rekreatsiooni- ja puhkamisvõimalused, hõlmama kultuuriloolisi paiku, olema elu- ja kasvukohaks mitmetele liikidele.

Maastike sidusus seisneb eelkõige erinevate maastikutüüpide terviklikkuses ning integreeritud käsitlemises. Laiemas tähenduses on sidus maastik võrgustik (maastikukompleks), mis koosneb mitmekesise struktuuriga ning ökoloogiliselt toimivatest üksustest, tagades väärtuslike elupaikade olemasolu ning sotsiaalsete ja majanduslike väärtuste säilimise (Eesti keskkonnastrateegia..., 2007).

Pärnu maakonna teemaplaneeringuga on määratud väärtuslikud maastikud, kaunid tee- ja veeteelõigud, silmapaistvalt ilusa vaatega kohad. Väärtuslikele maastikele on määratud nõuded ja üldised hooldussoovitused, mis on olulised väärtuslike maastike säilitamisel ja maastike väärtuse suurendamisel.

Üldised nõuded väärtuslikele maastikele on järgmised:

- igale väärtuslikule maastikule peab koostama maastikuhoolduskava, kus täpsustatakse ala piirid ja hooldamiseks vajalikud meetmed;
- Pärnu jõe kaldal suurendada tootmishoonete ehitamisel väärtuslike maastike ulatuses ehituskeelu vööndi ulatust kuni 100 m (v.a. vanade taluhoonete taastamisel ja veekasutusega seotud ehitised);
- maa sihtotstarbe muutmisel tuleb arvestada, et säiliks maastikumuster;
- keelatud on väärtuslike märgalade kuivendamine;
- hoonete ehitamisel ja ümber ehitamisel säilitada ja sobitada maastikele omaseid elemente ja hooneid;
- keelatud on ehitada tuulegeneraatoreid ja mobiilsidemaste väärtuslike maastike aladele, ehitamine on lubatud ainult kohaliku omavalitsuse kehtestatud detailplaneeringu alusel;
- säilitada traditsioonilisi elemente, struktuure ja maakasutust;
- säilitada looduslike elemente, avatust ja vaateid väärtuslikele maastikuelementidele;
- taastada traditsioonilisi elemente ja maakasutust;
- võimaldada kohalikele elanikele lississetulekut maastikuhoolduslepingute näol ning parandada seeläbi maa-asustuse ja maastike säilimise võimalusi;
- hoida ja korraldada intensiivselt kasutatavaid puhkealasid nii, et nende väärtus külastajate suure arvu tõttu ei kannataks;
- sobitada uusi elemente ja maakasutust vanaga nii, et ei tekiks häirivat ebakõla ning et ei rikutaks pöördumatult olemasolevaid väärtusi;
- hoida alles traditsiooniline maakasutus ja maastikud, kus tavapärasest paremini on säilinud asustusstruktuur, teedevõrk ja arhitektuur.

Väärtuslikele maastikele on järgmised üldised hooldussoovitused:

- säilitada põllumassiivide sees maastiku saarekestena looduslike elupaiku (väiksemad või suuremad märgalad, metsatukad, suured üksikpuud);
- kui looduslike alasid on paiguti napilt, asendada neid haljastuse (nt teedeäärsed puudered, alleed, tuulekaitse puistud) ning metsatukkadega, kasutades kohalikke puu- ja põõsaliike;
- metsades säilitada vääriselupaigad (elupaigad muudatuste suhtes tundlikele loomadele, seentele, samblikele ja taimedele) ja põlised teed;
- veekogude kaldaribad on suure ökoloogilise potentsiaaliga maastikuosad ja need tuleb jätta looduslähedasse seisundisse;
- maastikus on oluline visuaalselt avatud ja suletud alade piiritsoon, kus toimub enamasti liikide ja ka inimese liikumine;
- säilitada eelmisest ajastust pärit “jälgi” (erinevatest ajalooajalooperioodidest alates muinasajast ja lõpetades nõukogude perioodiga) maastikus, kus see on võimalik;
- ajaloolise väärtusega üksikobjektid (muinsuskaitseobjektid, möödunud aegade töid ja tegemisi iseloomustavad ehitised ja rajatised nagu tuulikud, kiviaiad, lubjaahjud, vanad turbavõtu- ja rauasulatuskohad jne) annavad maastikule lisaväärtust ja neid tuleks võimalusel säilitada.

Maakonna teemaplaneeringuga on lisaks antud mitmeid soovitusi maastikuväärtuste suurendamiseks (vt teemaplaneering).

Paikuse valla territooriumile ulatuvad riikliku tähtsusega Soomaa ja maakondliku tähtsusega Reiu jõe suudmeala väärtuslikud maastikud.

Reiu jõe suudmeala hõlmab Paikuse vallas suure osa alevikust ja Silla külast. Nauditavad vaated jõele avanevad Pärnu Paikuse teelt ja sillalt, samuti Reiu vanalt raudteesillalt. Raudteesilla lähedal on Reiu puhkekeskus. Reiu jõe paremale kaldale jääb Silla küla, mis on oma nime saanud jõele ehitatud sildade rohkuse järgi. Jõe vasakkaldale jääb Reiu-Raeküla luitemännik, mis on eriti väärtuslik linnalähedane puhke- ja spordipaik. Pärnu-Paide maantee ääres jääb kahele poole teed heakorrastatud Paikuse alevik, mis on Pärnu jõe kõrgele vasakkaldale kujunenud viimastel aastakümnetel. Ajalooliselt oli Paikusel Sindi mõis, mille ümber paiknesid üksikud talud. Reiu jõe suudmes Sindi-Lodjal avastati 2000. aastal Eesti vanimaid kiviaja asustatud piirkondi.

Reiu jõe suudmeala maastikule on maakasutuse, ehitustegevuse ja hoolduse osas maakonna teemaplaneeringuga seatud järgmised soovitused:

- maastik on sobiv metsa-, vee- ja looduspuhkuse arendamiseks;
- maastiku korrastamiseks koostada hooldussoovitused;
- korrastada ja väärtustada spordi- ja matkaradu;
- avada vaateid Reiu jõele;
- korrastada Reiu mõispark;
- uute hoonete ehitamiseks jõe kaldalale on vajalik koostada detailplaneering;
- Reiu jõe kallastel on maalihke oht, mistõttu mitte ehitada 50 meetri laiusesse ehituskeeluvööndisse uusi hooned.

Soomaa maastik jääb Paikuse vallas Soomaa rahvusparki alale. Suurem osa Soomaa maastikust paikneb Viljandi maakonnas. Soomaa Rahvuspark on erilise rahvusliku väärtusega kaitseala looduse ja kultuuripärandi, sh ökosüsteemide, bioloogilise mitmekesisuse, rahvuskultuuri ning alalhoidliku looduskasutuse säilitamiseks, kaitsmiseks, uurimiseks ja tutvustamiseks. Aastast 1997 on rahvuspark rahvusvahelise tähtsusega Ramsari märgalade nimekirjas ja on tervikobjektina valitud Euroopa tasandil CORINE biotoobi alaks. Soomaa mitmekesine loodus, omapärane rippisilla- ja ühepuulootsikukultuur on seitsme aastaga muutnud selle ala väga populaarseks. 1998. aasta suvel valmis Kõrtsi - Tõramaal Soomaa Rahvusparki külastuskeskus.

Soomaa maastikul on maakasutus, ehitustegevus ja hooldus reguleeritud järgmiselt:

- maastikega seotud tegevustes tuleb juhinduda rahvusparki kohta koostatud arengukavast;
- majandustegevus on määratletud rahvusparki kaitse-eeskirjaga.

Kaunid teelõigud paiknevad enamasti mitu aastasada vanadel ja õgvendamata teedel. Nende vahetusse lähedusse jääb enamasti mitmeid maastikulisi väärtusi ja neil liikudes avanevad kaunid vaated, mis teeb nende kasutamise sobilikuks matkateena. Sarnaselt on väärtustatavad ka n.ö veeteelõigud. Paikuse valda jääb kaks kaunist veeteed ja üks maanteelõik:

- Reiu jõe alamjooks (VT 9). Jõgi sobib veematkadeks;
- Pärnu jõgi (VT 21). Jõgi sobib veematkadeks;
- Seljametsa - Sikaselja teelõik (T 11). Tee kulgeb mööda vana luitevalli. Tee on sobiv jalgrattal või autoga matkamiseks.

Teelõikudele on maakonna teemaplaneeringuga seatud järgmised soovitused:

- õgvendamise vältimine,

- maa reserveerimine peatuspaikadeks,
- viidamajanduse korrastamine/loomine,
- vaadete avamine,
- puhkekohtade ühendamine kaunist vaadet pakkuvate paikadega.

Silmapaistvalt ilusad vaated vallas:

- Reiu vanalt raudteesillalt;
- Soomaa Rahvuspargile Põlendmaa küla suunalt;
- rekonstrueeritavale Seljametsa karjäärile;
- Vaskrääma rabale
- Sibulasoole;
- Mihkel Lüdigu sünnikohale;
- Reiu-Paikuse vabaõhulavale;
- Reiu jõe suudmest.

Aladele, millele avaneb kaunis vaade, on maakonna teemaplaneeringuga seatud järgmised soovitused:

- uue hoonestusala rajamisel silmapaistvalt ilusa vaatekohaga alale on vajalik koostada detailplaneering;
- reserveerida ilusate vaatekohtadega paigad puhkekohtadeks ja avaliku kasutusega aladeks.

Käesoleva üldplaneeringuga jäävad kehtima maakonna teemaplaneeringuga sätestatud üldised nõuded ja kasutamistingimused väärtuslikele maastikele. Käesoleva üldplaneeringuga seatud täiendavad piirangud on toodud peatükis 3.5.

Paikuse valla väärtuslikud maastikud on kantud üldplaneeringu kaardile oranži piirjoonega. Kaunistest teelõikudest on oranži täpijoonega märgitud kaardile Seljametsa - Sikaselja teelõik. Ilusa vaatega kohad on kaardil tähistatud vastava tingmärgiga.

1.2.3. Roheline võrgustik

Roheline võrgustik on osa ökoloogilisest võrgustikust, mis on planeerimisel kõige selgemini ja lihtsamini eristatav kui nn rohelse domineerimisega ala. See on karkass nii ökoloogilisele kui kompenseerivate alade võrgustikule².

Pärnu maakonna teemaplaneeringus on eristatud kolm rohelse võrgustiku komponenti: tugialad e tuumalad, millele süsteemi funktsioneerimine toetub; koridorid, mis on tugialasid ühendavad rohelse võrgustiku elemendid ja nullalad, mida võib vaadelda kui eelisalasid põhisüsteemi, s.o võrgustiku koridoride arendamiseks.

² EPMÜ ja AS Regio koostöös välja töötatud metoodikast (Sepp, Jagomägi, 2002).

Tabel 1. Pärnu maakonna rohelise võrgustiku hierarhilised tasemed ja struktuurielementide kriteeriumid

Rohelise võrgustiku tasand	Tugiala läbimõõt ³	Koridori keskmine läbimõõt	Tugiala/koridori indeks
Riigi väikesed	5...25 km	2 km	T7/K7
Maakonna suured	3...5 km	1 km	T8/K8
Maakonna väikesed	1...2 km	250 m	T9/K9

Nõuded rohelise võrgustiku säilimiseks ja toimimiseks:

- Tugialadel ja koridoridel on metsakategooriaks üldjuhul tulundusmets ja seal võib arendada majandustegevust, v.a väärtuslikel märgaladel, veekogude kallastel, vääriselupaikadel, kaitsealadel, I ja II kategooria kaitsealuste liikide elupaikades ja teistel seadusest tulenevate piirangutega aladel;
- Looduslike alade⁴ osatähtsus tugialadel ei tohi langeda alla 90 %;
- Suurtele tugialadele ei ole soovitatav rajada infrastruktuuri (prügilad, sõjaväepolügoonid, kõrge keskkonnariskiga rajatised jne). Juhul, kui nende rajamine on möödapääsmatu, tuleb valida hoolikalt rajatise asukoht ja rakendada tarvilikke keskkonnameetmeid mõju leevendamiseks;
- Joonehitisi kavandavad või maa sihtotstarvet muutvad arendustegevused rohelise võrgustiku aladel, samuti looduslike veekogude õgvendamine, tuleb kooskõlastada omavalitsuse, Keskkonnaameti ja maavanemaga;
- Elamualade kavandamisel peab roheline võrgustik jääma toimima. Asustuse kavandamisel ei tohi läbi lõigata rohelise võrgustiku koridore;
- Metsamaa raadamine rohelise võrgustiku aladel ei ole üldiselt lubatud;
- Rohelise võrgustiku koridoride alal tuleb metsade raiumisel lähtuda valikraie printsiibist;
- Veekogude eutrofeerumise vältimiseks säilitada kõrgetaimestik jõgede lõunakallaste veekaitsevööndis.

Maakonna teemaplaneeringuga on määratud soovitud rohelise võrgustiku tugevdamiseks.

Tingimused tugialadele (T6-T9):

- säilitada tugialade terviklikkus;
- säilitada haruldased taimekooslused ja vääriselupaigad;
- hooldada pool-looduslikke kooslusi;
- säilitada veekogud ja nende kaldaalade looduslikkus;
- vältida veekogude vee omadusi halvendavat tegevust;
- tagada ehituskeeluvööndi maksimaalne laius;
- säilitada allikate veerežiim;
- säilitada pinnavormid;

³ Paikuse valda jäävate tugialade puhul saab neid vastava indeksiga tähistada ainult juhul kui arvestada tugiala maksimaalset läbimõõtu, mitte keskmist.

⁴ Looduslikke alasid käesolevas üldplaneeringus ei mõisteta kitsendavalt (reservaat, sihtkaitsevöönd, piiranguvöönd). Looduslikud alad on alad, mille kasutus võrreldes olemasolevaga ei intensiivistu, kuhu ei ehitata, mida ei raadata, kus ei kasutata kemikaale.

- soosida ökoturismi ja kavandada looduse õpperadu.

Tingimused koridoridele (K7-K9):

- planeerida koridori lõikavatele maanteedele (nn konfliktialad) migratsioonikoridorid;
- säilitada teede ehitamisel negatiivsed pinnavormid (jõeorgude-järsakute servad);
- kavandada sildade ehitamisel liikide migratsiooniks sobivad läbipääsud;
- hinnata veekogu tõkestamisel elustiku migratsioonitingimusi;
- soovitav on viia koridore lõikavad elektriliinid kaablisse;
- säilitada veekogud ja nende kaldaalade looduslikkus;
- hooldada pool-looduslikke kooslusi;
- taastada rikutud veekogudel looduslikkus;
- säilitada vääriselupaigad ja taimekooslused.

Maakonna teemaplaneeringuga on seatud tingimused konfliktide vähendamiseks või pehmemdamiseks roheline võrgustiku aladel (vt teemaplaneering).

Konfliktialad on alad, kus samale territooriumile pretendeerivad kaks vastandlikku maakasutust. Peamiselt on tegemist olukordadega, kus oma asukohal on juba eelistatult olemasolev tee või muu tehnokoridor ning planeeringu kohaselt pretendeerib samale alale ka rohekoridor.

Rohelise võrgustiku konfliktialadel on vajalik parandada nähtavust teekaitsevööndis, säilitada loomade liikumisvõimalused⁵. Keelatud on ehitada prügilaid roheline võrgustiku aladele.

Asustuse laienemine roheline võrgustiku metsa-aladel ning veekogude kalda ehituskeeluvööndis on välistatud, kuna see rikub roheline võrgustiku struktuuri ja halvab toimimise, vähendab maastiku avaliku kasutamise võimalusi ning vähendab looduslikku tasakaalu veekogude kaldal.

Käesoleva üldplaneeringuga jäävad kehtima roheline võrgustikule maakonna teemaplaneeringuga sätestatud üldised nõuded ja kasutamistingimused. Käesoleva üldplaneeringuga seatud täiendavad piirangud on toodud peatükis 3.6.

Paikuse valla roheline võrgustik on kantud üldplaneeringu kaardile rohelistes toonides pindadena. Roheline võrgustiku täpsustustega saab tutvuda planeeringu **lisas 5**.

1.3. Asustus ja asulate omavahelised suhted

Paikuse vald on pindalalt üks väiksemaid valdu Pärnu maakonnas. Kontrastsust loob metsade osakaal valla pindalast - 75%. Asustuse kujunemisele on jälje jätnud territooriumi idaläänesuunaline väljavenitatud kuju. Peamine asustus on koondunud Pärnu ja Sindi linna vahelisele alale, Paikuse alevikku ja aleviku ümbrusesse. Rahvastik on viimastel aastatel kasvanud 3635 elanikuni (1970 - 1364 el., 1980 - 2396 el., 2000 - 2962 el., 2005 - 3523 el.), rahvastiku tihedus on 20,5 in/km². Kõige kiirem on viimastel aastatel rahvaarvu kasv olnud Silla külas (61,3%).

⁵ Loomade sõiduteele sattumise vältimiseks kasutatavate erimeetmetega (näiteks kiiruspiirangud, hoiatavad liikluskorraldusvahendid jne.) ja -rajatistega (võrkaed, ulukitunnel, ökodukt jne.) saab tutvuda Maa-ameti veebilehel <http://www.mnt.ee/atp/?id=1073>.

Tabel 2. Tõmbekeskused

IV tasandi tõmbekeskus <i>Pärnu linn</i>	III tasandi tõmbekeskus <i>Pärnu ja Sindi linnad</i>	II tasandi tõmbekeskus <i>Sindi linn, Paikuse alevik</i>	I tasandi tõmbekeskus <i>Seljametsa küla</i>
Maakonnakeskus; põhiliseks iseloostajaks on teenuste kätte saadavus, mõju ulatub üle maakonna piiride.	Piirkonna keskus; põhiline iseloostaja on gümnaasiumi (keskkooli) olemasolu; pakutavate episoodiliste teenuste arv on suurem.	Põhikool, postkontor, kauplused, päevakeskus (apteek, hambaravi, perearst), spordirajatis; omab suhteliselt suure elanike arvuga tagamaad, mõjupiirkonna põhiline kujundaja on põhikooli teeninduspiirkond.	Kohalik keskus: lasteaed-alkool, kauplus; esmased teenused.

Paikuse vald on arenenud meeldivaks kodu rajamise ja puhkuse veetmise piirkonnaks. Soodne geograafiline asukoht ja head ühendusteel on olnud aluseks ettevõtluse kiirele tekkele. Arengukavas toodud rahvastiku prognoosi kohaselt on Paikuse vald Pärnumaal ainuke, kus rahvastik suudab end ajavahemikus 2000-2015 taastoota ka rändesaldo tasakaalus püsimisel. Elanike sissetulek valda ja positiivne rändesaldo eeldavad märkimisväärseid muutusi maakasutuses ja miljöös – uute elamute ehitamine toob kaasa elamualade jätkuva laienemise metsa- ja põllumaa arvelt.

Paikuse valla asustust mõjutav olulisim tegur on Pärnu ja Sindi linnade lähedus. Enamus elanike käib tööl väljaspool koduvalda (80%). Elanikkonna koondumine linnade lähialadele toob kaasa pendelrände linna ja valla elamualade vahel. Pärnu on tugev maakonnakeskus, Sindi linn on piirkondlik keskus ning avab suuna vallast Viljandi poole. Paikuse alevik, koos Silla külaga, kuulub nende linnade otsese tagamaa hulka. Aleviku tõmbefaktoriteks on koolid (Paikuse Põhikool, Paikuse Huvikool, Sisekaitseakadeemia Politseikolledži politseikool), lasteaed, vallamaja.

2. MAA- JA VEEALADE KASUTAMISTINGIMUSED

Käesolevas peatükis on toodud maa- ja veealade kasutamistingimused, mida on täiendavalt täpsustatud piirkondade kaupa.

Üldplaneeringuga kavandatakse tegevusi tulevikuks. Selleks on kasutusele võetud terminid *alade reserveerimine* ja *põhikasutusotstarve*.

2.1. Alade reserveerimine

Alade reserveerimise all mõistetakse seda, et vastavalt üldplaneeringu eesmärkidele (vt ptk 1) on täpsustatud ja/või täiendatud teatud vee- või maa-ala kehtivaid maakasutus- ja ehitustingimusi või on ala reserveeritud senisest sihtotstarbest erinevaks maakasutuseks. See ei tähenda kõnealuse ala terviklikku ega automaatset kasutusele võttu reserveeritud eesmärgil. Maaomanik võib kasutada reserveeritud ala praegusel sihtotstarbel seni, kuni ta seda soovib. Üldplaneeringuga määratud arengusuund muutub kohustuslikuks siis, kui senist maakasutust ja/või ehitustingimusi soovitakse muuta.

Juhul, kui kehtestatud planeeringuga nähakse ette kinnisasja või selle osa kasutamine avalikul otstarbel, piiratakse oluliselt kinnisasja senist kasutamist või muudetakse senine kasutamine võimatuks, on kohalik omavalitsus (või riik) kohustatud kinnisasja omaniku nõudel omandama olemasoleva kinnisasja või selle osa kohese ja õiglase tasu eest, kui õigusaktidega pole sätestatud teisiti. Siinkohal peab mõistma, et planeerimistegevus on n.ö omandiülene. Üldplaneeringut koostades ei laskuta katastriüksuse piiride määramiseni.

Põhikasutusotstarve on reserveeritud ala põhimõtteline kasutusviis. See tähendab, et kogu tegevus sellel alal on allutatud põhisihtotstarbest tulenevale eesmärgile. Nt elamuala tähistab sellist ala, mille peamiseks maakasutuse viisiks on elamumaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu haljastus, äri, liiklus, jmt; tootmisalal on peamiseks maakasutusviisiks tootmismaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, transport, kaevandamine jmt. Põhikasutusotstarve hõlmab reeglina ka olemasolevat maakasutust, mis tagab maakasutuse järjepidevuse.

Mõistete ja tähistuste süsteemile on aluseks kasutusala nimestik (vt tabel 3). Loendi koostamisel on arvestatud üldplaneeringu tasemega ja ühildatavust õigusaktidega, näiteks katastriüksustele määratavate maa sihtotstarvetega (kaitsealune maa, maatulundusmaa, jne). Üldplaneeringutega ei pea määrama kõiki tabelis toodud põhikasutusotstarbeid, vaid valla seisukohast vajalikke.

Käesoleva planeeringuga nähakse ette põhikasutusotstarbega alal lubatud maakasutuse sihtotstarvete liigid (katastriüksuse sihtotstarvete liigid või alaliigid). Põhikasutusotstarbega alal ei või kõrvalkasutus ületada 45 % kaardil piiritletud kasutusala mahust (v.a segahoonestusala, vt ptk 2.1.2). See tähendab, et elamualal peavad elamumaa sihtotstarbega maaüksused moodustama vähemalt 55 % reserveeritud ala bilansist. Alade piire võib vajadusel detailplaneeringuga täpsustada (nt kinnisomandi piiride järgi).

Detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel määratakse projekteerimis- ja ehitustingimused detailplaneeringuga, detailplaneeringu kohustuseta aladel lähtutakse üldplaneeringust ja valla poolt väljastatud projekteerimistingimustest.

Tabel 3. Kasutusala nimestik

Tähis	Põhisihotstarve	Seletus
E	<i>Elamuala</i>	Elamute ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ette nähtud ala
S	<i>Segahoonestusala</i>	Mitmekülgse tegevusega, peamiselt äri- ja väikeettevõtluse ehitiste ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ette nähtud ala
T	<i>Tootmisala</i>	Tööstuse, tuulegeneraatorite, prügilate, mäetööstus- jt tootmishitiste ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ette nähtud ala ning nendest tulenevad mõjualad
A	<i>Üldkasutatav ala</i>	Üldkasutatavate hoonete ja neid teenindavate infrastruktuuride ehitamiseks ning muudeks kasumit mittetaotlevateks tegevusteks ette nähtud ala
K	<i>Kompensatsiooniala</i>	Eelkõige inimtegevusest tulenevaid negatiivseid mõjusid mahendavad ja maastikku mitmekesistavad alad, mis on reserveeritud intensiivse kasutusega alade vahele
P1	<i>Hoonete ehitamise õigusega puhkeala</i>	Hooldatavate haljasalade, liiklushaljakute, parkide (s.h parkmetsade ja metsaparkide) ala
P2	<i>Hoonete ehitamise õigusega puhkeala</i>	Puhketegevuse ja turismi teenindamisele suunatud ehitiste ja neid teenindavatele infrastruktuuridele ette nähtud ala
M*	<i>Maatulundusala</i>	Põllu- ja metsamajanduse ning sellega seonduvate ehitiste püstitamiseks ette nähtud ala
H	<i>Kaitstav ala</i>	Kaitse alla olev või kaitse alla taotletav ala
L	<i>Liiklusala</i>	Oluliste liiklusobjektide rajamiseks ette nähtud ala
R	<i>Riigikaitsealine ala</i>	Riigikaitsealuste ehitiste püstitamiseks ette nähtud ala

* Maatulundusala kajastub üldplaneeringu kaardil aluskaardina ja ei ole viimase arusaadavuse huvides tähistatud tähega M. Siinkohal on tähis toodud süsteemi terviklikkuse huvides eristamiseks maatulundusala planeeringu tekstilises osas.

2.1.1. Elamualad

Elamualad on elamute ehitamiseks ja neid teenindavate teede-tänavate, tehnovõrkude ja -rajatiste ning teenindusasutuste rajamiseks ette nähtud alad. Elamualade reserveerimisel on arvesse võetud olemasolevate elamupiirkondade laienemise võimalustega, teenindusasutuste paiknemise ja kättesaadavusega ning olemasoleva tehnilise infrastruktuuriga. Uuselamute rajamisel tuleb arvestada nende sobivust ümbruskonda ja haakumist olemasoleva asustusega. Detailplaneeringuga on soovitatav planeeritavale alale või linnakvartalile anda sarnane ilme kogu planeeringuala ulatuses. Elamualade reserveerimisel on arvestatud, et tulevikus suureneb ühepereelamute osakaal.

Üldplaneeringuga on kavandatud perspektiivsete elamurajoonide arendamine ja tehnilise infrastruktuuri järele aitamine arenevale elamuehitusele. Aktiivsemad piirkonnad on Silla küla ja Seljametsa küla keskus. Asustuse ühtlasema jaotumise võimaldamiseks on elamualasid reserveeritud ka Tammuru, Vaskrääma ja Põlendmaa külade olemasolevate keskuste piirkonda ja

lähistele. Uute kolme (ja enama korrusega) elamute ehitamine on lubatud ainult Paikuse alevikus ja Seljametsa küla keskkuses.

Elamualad on eristatud piirkondade põhiselt vastavalt alal lubatud kõrvalkasutustele. Elamualadele on lisatud täiendavad kitsendused. Elamualade juurde lubatud maakasutuse sihtotstarbed on toodud alljärgnevas tabelis “+” märgiga.

Tabel 4. Elamualadel lubatud maakasutuse sihtotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhikasutusotstarbed					
	<i>Elamu</i>	<i>Elamu</i>	<i>Elamu</i>	<i>Elamu</i>	<i>Elamu</i>	<i>Elamu</i>
	E1	E2	E3	E4*	E5	E6
Elamumaa (kuni 2 korrust)	+	+	+	+		+
Paaris- ja ridaelamud lubatud	+	+				
Elamumaa (3 ja enam korrust)					+	
Ärimaa		+			+	
Üldkasutatav maa	+	+	+	+	+	+
Ühiskondlike ehitiste maa	+	+		+	+	+
Transpordimaa	+	+	+	+	+	+
Maatulundusmaa (metsakasvatuseks)			+	+		+

* E4 - Elamualadel on kohustus rajada hooneid nii, et säiliks maksimaalselt olemasolev kõrghaljastus (mets). Rakendada tuleb nn loodusesse ehitamist, kus majad sobitatakse olemasolevatele puudest vabadele platsidele.

Tabel 5. Ehitusõiguse tagavad krundi minimaalsed suurused elamualadel*

<i>Elamu</i>	E1	E2	E3	E4	E5	E6
Krundi minimaalne suurus (m²)	1 200	2 000	3 000	6 000	kolme ja enama korrusega elamud	10 000

* Krundisuurusi ei arvestata teede-tänavate, tehnovõrkude ja -rajatiste ning sotsiaalobjektide (nt haljasala) puhul.

Käesoleva üldplaneeringu mõistes on:

- kuni 2-kordsed elamud ühepereelamu, mitmepereelamu (paarismaja⁶, ridaelamu⁷, mitme korteriga kaasomandis oleval kinnistul paiknev elamu) ning garaažid.
- kolme ja enama korrusega elamud on mitmepereelamud (valdavalt kortermajad), kus mõnel korrusel võib esineda ka äri- või ühiskondliku funktsiooni. Kolme ja enama korrusega

⁶ Paarismaja on kahe krundi piirile kinnisel hoonestusviisil ehitatud kuni 2-kordne mitmepereelamu.

⁷ Ridaelamu on kolmele või enamale krundile kinnisel hoonestusviisil üksteisekülge ehitatud kuni 2-kordne mitmepereelamu.

elamute kavandamisel peab krundile mahtuma hoonet teenindav parkimine ja vastavalt detailplaneeringule või projekteerimistingimustele mänguväljak.

- korrustena loetakse kõik maapealsed korrused, s.h katusealused korrused ja soklikorrused ning hoonealune maapealne parkimine. Kuni 2-kordsetel elamutel on lubatud keldrikorrus, mida ei loeta korruseks käesoleva planeeringu mõistes.

Paaris- ja ridamajade kavandamisel elamualadele E1 ja E2 seatakse täiendavad tingimused. Kavandatud kruntide miinimumsuurused (toodud tabelis 5) seotakse koefitsentidega:

- paarismaja krunt tuleb korrutada läbi 0,75-ga.
- ridaelamu kohta käib arvutus $K=n*(0,5*E_x)$ (K - ridaelamuboksi krunt; n - ridaelamubokside arv; E_x - vastavalt kas elamuala E1 või E2).

Üldiselt ei ole soovitatav kavandada kaasomandit maa-alade kruntimisel kuni 2-kordsetele elamutele, erandiks on garaažid.

Seoses elamuehituse arendamisega soovitakse üha rohkem põllu- ja metsamaad muuta elamumaaks. Elamualade laiendamine toob kaasa surve looduskeskkonnale. Äärelinnastumise protsessi arenemisel on surve all keskuslinnade lähedased hea teevõrguga alad. Valla soov on saavutada kompromiss looduskeskkonna hoidmise ning elamuehituse- ja tootmise arendamise vahel. Silla külas on seoses intensiivse arendustegevusega seatud looduskeskkonna hoidmise eesmärgil maakasutus- ja ehituspiirangud kehtiva osäüldplaneeringuga (Paikuse valla Silla..., 2007). Osäüldplaneeringu ala on kantud üldplaneeringu kaardile.

Hajaasustuses täielikult või osaliselt metsastatud alal on kohustus vähemalt 30 % ulatuses planeeritud elamuala krundi pindalale rajada/säilitada kõrghaljastus, v.a elamualal **E4**, millega kaasneb kõrghaljastuse maksimaalse säilitamise kohustus. Kõrghaljastuse protsent kujuneb täiskasvanud puude võra projektsiooni osakaalu põhjal kogu krundi pindalast. Täiendav puude ja põõsaste istutamine on lubatud.

Reserveeritud elamualad on kantud üldplaneeringu kaardile tähisega E (E1-E6).

2.1.2. Segahoonestusalad

Arvestades olukorda, kus ala on kasutusel võrdselt mitmel otstarbel, mis on üksteisega tihedalt seotud, või ala on sobilik analoogseteks kasutusteks - ei ole üldplaneeringus otstarbekas määrata sihtotstarvete ranget suhet. Selline vajadus tekib mitmekülgset arenevates piirkondades ja keskustes, kus ei pea välja kujunema domineerivat maakasutamise otstarvet.

Krundi miinimumsuurus⁸, mis saab ehitusõiguse on **1500 m²**. Miinimumsuuruse lubamise eelduseks on, et kavandatav tegevus mahub oma ruumiliste vajadustega (s.h normatiivne parkimine ja meeldiv keskkond) krundile ära.

Reserveeritud segahoonestusalad on kantud üldplaneeringu kaardile tähisega S (S1 ja S2).

⁸ Krundi suurust ei arvestata teede-tänavate, tehnovõrkude ja -rajatiste ning sotsiaalobjektide (nt haljasala) puhul.

Tabel 6. Segahoonestusalal lubatud maakasutuse sihtotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhikasutusotstarbed	
	Segahoonestusala	
	S1	S2
Elamumaa*	+	
Ärimaa	+	+
Ühiskondlike ehitiste maa	+	
Tootmismaa**	+	+
Transpordimaa	+	+
Üldkasutatav maa ***		20%

* Eelistatud on kolme ja enama korrusega elamud ning garaažid.

** S1 puhul on lubatud ainult niisugune tootmine, mille tootmistehnoloogia ei vaja insenerlikke meetmeid keskkonnatingimuste täitmiseks.

*** Üldkasutatava maa osakaal on toodud miinimum protsendina kavandatava ala pindalast.

2.1.3. Tootmisalad

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 (2006) seab eesmärkideks tervist säästva ja toetava elukeskkonna. Õhusaastet, müra, kiirgus- ja vibratsioonitaset ning ohtu suurendavad ehitised tuleb planeerida väljapoole kompaktse asustusega piirkondi ning vähendada olemasolevate ehitiste mõju.

Käesoleva üldplaneeringuga on kaalutud olemasolevate tööstusettevõtete laiendamise võimalusi. Uute ettevõtete rajamiseks on hinnatud sobivust (loodus)keskkonnaga ja võimalikult väikese saasteefekti tekkimisega ümbritsevatele aladele.

Tootmisalade kavandamise eesmärk on soodsate tingimuste loomine väikeettevõtluse arendamiseks. Kohalik omavalitsus soovib soodustada pigem kontsentreeritud tööstusasumite rajamist kui tootmisobjektide haju(ta)mist üle terve territooriumi. Arvestatud on olemasoleva aleviku tootmiskeskuse ning Tammuru ja Silla tehnokülade edasise arenemisega. Tootmise koondumise puhul on tähtis, et see ei põhjustaks olulist keskkonnasaastet. Enne ehitusloa väljastamist tuleb vajadusel koostada tootmisobjektile keskkonnamõjude hindamine. Vähemalt 25 % planeeritud tootmisala territooriumist on kohustuslik haljastada (eelkõige puhvervööndi rajamise eesmärgil).

Käesoleva üldplaneeringuga on reserveeritud järgmised tootmisalad:

- T1 - ettevõtted, mille tootmistehnoloogia vajab insener-tehnilisi meetmeid keskkonnatingimuste täitmiseks;
- T2 - ettevõtted, mille tootmistehnoloogia ei vaja insener-tehnilisi meetmeid keskkonnatingimuste täitmiseks ja kus on lubatud keskkonnasõbralik tootmine ja seda teenindavate infrastruktuuride rajamine;
- T3 - puhastusseadme ja prügilala alune ning nende laienemiseks ja teenindamiseks vajalik maa;
- T4 - maavarade kasutamiseks ja kaevandamiseks ette nähtud maa-ala.

Tabel 7 Tootmisaladel lubatud maakasutuse sihtotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhikasutusotstarbed			
	<i>Tootmisala</i>	<i>Tootmisala</i>	<i>Tootmisala</i>	<i>Tootmisala</i>
	T1	T2	T3	T4
Tootmismaa	+	+	+	+
Mäetööstusmaa				+
Turbatööstusmaa				+
Jäätmeoidla maa	+		+	
Ärimaa	+	+	+	
Maatulundusmaa		+		+
Transpordimaa	+	+	+	+

Tootmise arendamisel tuleks kõigepealt kasutusele võtta juba olemasolevad tootmishooned, alles seejärel ehitada üldplaneeringuga reserveeritud tootmisaladele. Tootmisaladele uute ehitiste ehitamisel tuleb arvesse võtta üldplaneeringus toodud piiranguid. Tootmishoonete laiendamisel ning taas kasutusele võtmisel peab arvestama, et laiendatav/rajatav ettevõtte mahuks tootmisalasse ära koos temaga kaasneva mõjuvööndi(te)ga.

Tootmisalade juurde lubatud maakasutuse sihtotstarbed on toodud tabelis 7. **Üldplaneeringu kaardile on tootmisalad kantud tähisega T (T1-T4).** Paikuse vallas asuvad maardlad on toodud **lisas 1.**

2.1.4. Üldkasutatavad alad

Üldkasutatavate alade reserveerimisel on arvestatud elamualade paigutuse ja nendest tulenevate võimalike vajaduste järele lasteaedade, koolide, kalmistute, vaba aja asutuste jaoks. Üldkasutatavate hoonete aladel on kohustus hoonete ümber tagada haljasalad ning säilitada olemasolevad pargid (v.t ptk 2.1.6).

Vabaõhuürituste ja rahvakogunemiste tarbeks reserveeritakse ala Paikuse alevikus Pärnu jõe äärde. Külade keskustesse reserveeritakse alad külaväljakute tarbeks. Põlendmaa külas reserveeritakse ala sotsiaalelamu ja seda teenindava maa-ala tarbeks. Silla külas reserveeritakse ala kalmistu ja selle võimaliku laienemise tarbeks.

Üldkasutatavad alad on kantud üldplaneeringu kaardile tähisega A.

Tabel 8. Üldkasutataval alal lubatud maakasutuse sihtotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Ala põhikasutusotstarve
	Üldkasutatav ala
	A
Ühiskondlike ehitiste maa	+
Üldkasutatav maa	+
Transpordimaa	+
Maatulundusmaa (metsakasvatuseks)	+
Kaitsealune maa	+

2.1.5. Kompensatsioonialad

Kompensatsioonialad on reserveeritud intensiivse kasutusega alade vahele. Eesmärk on mahendada eelkõige inimõjust tulenevaid negatiivseid mõjusid ja mitmekesistada maastikku. Kompensatsioonialad toetavad rohelist võrgustikku ja toimivad selle osana. Detailplaneeringute käigus on võimalik kompensatsioonialasid kasutada kohaliku tasandi roheline võrgustiku arendamiseks.

Tabel 9. Kompensatsioonialal lubatud maakasutuse sihtotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Ala põhikasutusotstarve
	Kompensatsiooniala
	K
Maatulundusmaa	+
Üldkasutatav maa	+
Kaitsealune maa	+

Kompensatsioonialal tuleb vältida uute majapidamiste rajamist. Lubatud on rajada ehitisi, mis on vajalikud olemasoleva majapidamise tarbeks (olemasolevad hooned peavad olema kantud ehitiseregistrisse). *Majapidamine* käesolevas planeeringus on talu, elamu või eluasemekoht koos sinna juurde kuuluvate kõrvalhoonete ja õuemaaga.

2.1.6. Puhkealad

Vastavalt Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse arengukavale (2005) on Pärnumaa visioon aastaks 2015 järgmine:

“Pärnu maakond on Läänemere regiooni tuntud ja tunnustatud ühtlaselt, kompaktselt ja jõuliselt arenenud puhke- ja turismiregioon, mis toimib läbi geograafiliselt, ajalooliselt, kultuuriliselt ja majandustegevuse toel kujunenud omavahel seonduvate, arenguks ja koostööks avatud külalislahkete piirkondade ehk Pärnumaa Päikeseringide.”

Paikuse vald jääb Pärnu maakonnaplaneeringuga määratud puhkemajanduslikult kasutatavasse rannikuvööndisse. Valla eelistuseks on kohalikest eeldustest lähtuva puhkemajanduse soodustamine. Turismi arendamiseks peab tulevikus arendama supluskohtade infrastruktuuri, eksponeerima turismiobjekte, arendama matkaradasid ning parandama nende märgistatust (Pärnu maakonna puhke- ja turismimajanduse..., 2005). Aja- ja kultuuriloolised paigad ning jõgedega seotud kaunid maastikud pakuvad vallaelanikele ja turistidele vaba aja veetmise korraldamiseks laias valikus võimalusi (Paikuse valla puhkemajanduse..., 2006). Intensiivselt kasutatavaid puhkealaseid, mis on ka väärtuslike maastikena määratletud (vt ptk 1.2.2), tuleb hoida ja korraldada nii, et nende väärtus külastajate suure arvu tõttu ei kannataks.

Käesolevas üldplaneeringus on tähelepanu pööratud turismiga seotud infrastruktuuri arendamiseks vajalike tingimuste loomisele, mitmesuguste väärtustega ja kaitstavate alade (väärtuslikud maastikud, roheline võrgustik, kaitsealad) sobitamisele arenevate elamupiirkondadega.

Käesoleva üldplaneeringuga on reserveeritud puhkealad põhimõttel:

- P1 - puhkeala hoonete⁹ ehitamise õigusega: hooldatavate haljasalade, liiklushaljake, parkide (s.h parkmetsade ja metsaparkide) ala;
- P2 - puhkeala hoonete ehitamise õigusega: puhke tegevuse ja turismi teenindamisele suunatud ehitiste ja neid teenindavatele infrastruktuuridele ette nähtud ala.

Tabel 10. Puhkealadel lubatud maakasutuse sihtotstarbed

Katastriüksuste sihtotstarvete liigid	Alade põhikasutusotstarbed	
	<i>Puhkeala</i>	<i>Puhkeala</i>
	P1	P2
Ärimaa		+
Üldkasutatav maa	+	+
Transpordimaa	+	+
Kaitsealune maa	+	+
Maatulundusmaa		+

Asulasisesed ja asulatega külgnevad rohelised piirkonnad tuleb võimalikult suurel määral hoida avalikult kasutatavate aladena. Soovitav on puhkealade välja ehitamisel rajada pinnas- või muruteed ja vältida asfaltkatet. Puhkemajanduse hajutamine laiemale territooriumile vähendab keskkonnakoormust, puhkemajanduse rajamine perifeersetele aladele on oluline töökohtade suurendaja hajaasustuses.

Turismi arengule mõjub positiivselt hea teedevõrk (s.h Via Baltica) ning ühendused loodusaladega. Hooldatud ja mitmekesine keskkond soodustab tervislikke eluviise. Erinevate piirkondade arendamisel on pööratud tähelepanu ka avalikule huvile (Paikuse alevikku on

⁹ Ehitised on aluspinnasega kohtkindlalt ühendatud ja inimtegevuse tulemusena ehitatud terviklik asi. Ehitised jagunevad hooneteks ja rajatisteks. Hoone on katuse, siseruumi ja välispiiretega ehitised. Rajatis on ehitised, mis ei ole hoone. Rajatis muutub hooneks, kui see ehitatakse näiteks ümber nii, et tekib siseruum.

reserveeritud maid haljasalade tarbeks). Puhkealasad toetab hästi hooldatud riigimets ja olemasolevad matkarajad.

Paikuse valla turismimagnetiks on Soomaa Rahvuspark (ulatub ka naabermaakonda); Pärnu jõgi ja Reiu jõe suudmeala - jõeprojekt (koos esiajaloo, laevade, rippildade ja Tindi saarte avamisega turismile); Seljametsa karjäär (suvine vabaaja veetmise keskus, käämping ja karavanipark).

Maakonna teemaplaneeringus (Asustust ja maakasutust..., 2003) on toodud soovitud maastikuväärtuste suurendamiseks veelõikudel ja veekogude kallastel (vt ka ptk 1.2.2):

- kaldaaladele (eelkõige kallasrajad) vaadete avamine, juurdepääsu tagamine vaatekohtadele ja kaldaalade hooldamine;
- vaadete avamine veekogult kallastele;
- luhaniiude hooldamine ja säilitamine;
- juurdepääsude tagamine veeteelt kaldal olevatele vaatamisväärsustele;
- vesiehitustel paatidele läbipääsu tagamine;
- veekogude kaevetöödel, näiteks puhastamisel taimestikust, loodusliku ja lookleva sängi taastamine.

Veekogu kalda kasutamistingimused on järgmised (vt ka ptk 3.1):

- ehituse planeerimisel veekogude kallastele arvestada kalda veekaitse-, piirangu- ja ehituskeelu võõnditega;
- uute hoonete rajamisel veekogude kalda-aladele tagada pääs veekogu kallasrajale;

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse nõue, et Reiu ja Pärnu jõe kallastele lähemal kui 100 m, arvestatuna kaldanõlva ülemisest servast, tuleb koos hoone projektiga esitada ehitusgeoloogiline uuring.

Avalikult kasutatavatel veekogudel (Pärnu jõgi, Reiu jõgi, Vaskjõgi ja Kabli oja) on kallastel kallasrada laiusega **4 m**, mida mööda võib vabalt ja takistamatult liikuda. Kallasraja laiust arvestatakse kaldanõlva ülemisest servast, lugedes kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba.

Käesoleva üldplaneeringuga on kavandatud supluskohad Seljametsa järve äärde, Sillakülas Reiu jõe äärde, Sindi linna piirile, ja Türgi pjv äärde. Supluskohad on märgitud kaardile vastava tingmärgiga.

Käesoleva üldplaneeringuga on kavandatud sadamakoht Reiu jõe Keraamika tn piirkonda ning paadisillad Paikuse-Reiu vabaõhulava juurde, Kiviaja küla juurde ja Türgi pjv Pärnu jõkke suubumise lähiste. Paadisild ei pea vastama Sadamaseadusest tulenevatele nõuetele. Nõuded paadisillale kehtestab Paikuse Vallavalitsus (vt ka ptk 2.2.2). Paadisild on kantud üldplaneeringukaardile vastava tingmärgiga.

Pärnu ja Reiu jõe kaldad on lihkeohtlikud.¹⁰ Nende jõgede kallastel on aegade jooksul toimunud märkimisväärsed maalihkeid (näiteks aastal 2002).

Looduslike, maalihkeid soodustavate tegurite kõrval on oluliseks ka inimtegevus, mille juures tuleb eriti pöörata tähelepanu järgnevale:

- a- nõlva stabiliseeriva taimkatte, eriti suuremate puude, hävitamine;

¹⁰Tartu Ülikooli Geoloogia Instituudi uuring (Tartu, 2002)

- b- nõlva moodustava pinnase loodusliku veesisalduse muutmine ning pinna- ja pinnasevee liikumise takistamine;
- c- loodusliku nõlvakalde muutmine (süvendamine), millega viiakse nõlv tasakaalust välja;
- ehitiste näol nõlvale lisaraskuse lisamine. Ehitiste rajamine nõlvale või selle pervele eriti koos sellega kaasneva pinnase planeerimise ja/või pinnase täitmisega;
- e- nõlvade stabiilsuse rikkumine ehk osakestevahelise nakke vähendamine vibratsiooni tagajärjel (teed, tööstusmehhanismid jne.).

Lihkeohtlikud kaldad on üldplaneeringu kaardil markeeritud punase joonega. Puhkealad on kantud üldplaneeringu kaardile tähisega P (P1 ja P2).

2.1.7. Maatulundusalad

Peamise osa Paikuse valla territooriumist moodustavad metsad (52 %), põllumaa (14 %) ja põllumajanduslik maa (14 %). Elamumaa osakaal on küll pindalaliselt tagasihoidlik, 4 %, kuid seda enam on tunnetatav intensiivsus. Paikuse vallas on levinud leet-glei-liivmullad, raba- ja siirdesoomullad, glei-savimullad ja gleiliiv-, saviliiv-, -liivsavi- ja mitmekihilise lõimisega mullad (Kask 1996). Paikuse vald eelistab maakasutustüüpidest rohealasad ja põllumajanduslikku maakasutust, mis loob eeldused elamisväärseks keskkonnaks ning aitab hooldada maastike.

Põllumajanduses peab järgima säästliku majandamise printsiipe. Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 (2006) seab eesmärgiks mulla keskkonnasõbraliku kasutamise. Keskkonnasõbralik mulla kasutamine saavutatakse toitainete ja orgaanilise aine bilansi tasakaalus hoidmisega, taimekaitsevahendeid tuleb kasutada optimaalselt. Põllutöök ja metsamajandamiseks ei kasutata väga suuri töömasinad. Põldude suurused peavad olema optimaalsed, rakendada tuleb viljavaheldust ning vältida liigseid ülesõite. Tagada tuleb märgade heinamaade ja puisniitude kasutus.

Põllumajanduslike tegevuste arendamisel tuleb arvestada:

- heade põllumajandustavade järgimine (üldtunnustatud tootmisvõtted ja -viisid, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale);
- sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses mineraalväetiste kasutamise kohta kehtestatud nõuetega;
- kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 10 loomühiku loomi (nitraaditundlikul alal üle 5 loomühiku), peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist nõuetekohane sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla;
- sügavallapanuga lautades ei ole hoidlat vaja, kui laut mahutab ühe aasta koguse ja lauda sõnnikuga kokkupuutuvad konstruktsioonid vastama sõnnikuhoidlatele esitatavatele nõuetele.

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 (2006) seab metsa kasutamises eesmärgiks majanduslike, sotsiaalsete, ökoloogiliste ja kultuuriliste vajaduste tasakaalustatud rahuldamise pikas perspektiivis. Mets peab pakkuma nii majanduslikke hüvesid (puit, seemned- marjad jm metsatooted) kui sotsiaal-kultuurilisi hüvesid nagu rekreatsioon, matkamine, ajalooliselt kultuurilised paigad (hiimäed jne). Samas peavad olema säilitatud metsaökosüsteemide mitmekesisus, tasakaal ning taastumisvõime.

Lisaks tulundusmetsadest saadavast tulust annab metsamaa võimaluse marjamajanduseks ja puhkuseks.

Väärtuslikud põllumaad

Kõrge viljelusväärtusega põllumaa on maakonna teemaplaneeringus (2003) määratud mullastiku viljakuse ja maaharimise sobivuse alusel. Hindamisel on tuginetud mullakaardi mullahindepunktidele. Arvestades maakonna mullahindepunktide keskmist väärtust, on kõrge boniteediga põllumaa valikul aluseks võetud 36 mullahindepunktist suurema väärtusega maad.

Paikuse valla põllumaad kuuluvad kategooriasse väärtuslik põllumaa hindepunktiga 36-40. Põllumaad on koondunud maanteede äärde paiknedes Seljametsa külas mõlemal pool Paikuse-Tammuru maanteed (nr 19277); Tammuru külas- valdaval osal küla territooriumist; Vaskrääma külas kahel pool Surju-Seljametsa maanteed (nr 19343) ja Põlendmaa külas peamiselt Taali-Põlendmaa-Seljametsa teest lõunapool.

Maakonna teemaplaneeringuga (2003) on seatud järgmised tingimused kõrge boniteediga põllumaadele:

- kõrge boniteediga põllumaad peab kasutuses hoidma avamaastikuna või põllumajandusliku maana;
- tuleb korras hoida ja säilitada maaparandussüsteemid;
- põllumaade metsastamine saab toimuda ainult üldplaneeringu alusel.

Kuna mitmed põllumaad on kasutusest välja langenud, tuleks neile leida uusi kasutamisi, seal juures maaparandussüsteeme hooldades. Samuti tuleb võtta kasutusele abinõud viljaka põllumajandusmaa kui ressursi taastamiseks ja säilitamiseks (nt vältida ehitamist viljakale põllumaale). Maatulundusaladel on sihtotstarbe muutmiseks vajalik Paikuse Vallavolikogu otsus.

2.1.8. Kaitstavad alad

Käesoleva üldplaneeringu kaardile on kantud riiklikult kaitstavad alad ja objektid (looduskaitse ja kultuurimälestised).

Looduskaitse hõlmab ala, kus asuvad teaduslikust seisukohast huvipakkuvad taime- ja loomaliigid või alad, mis on olulised oma geoloogilise ehituse või iseloomulike pinnavormide poolest. Selliste alade hävimisel pole inimestel neid võimalik taastada ega uuesti luua. Kaitstavate alade hulka kuuluvad lisaks maastikud, kus inimõju on märgatav, kuid see on pigem suunav kui valitsev, näiteks endine kultuurmaastik koos vanade ehitistega.

Valla territooriumil on välja kujunenud mitmeid säilitamist vääri vaid objekte. Lähtudes nende säilitamise soovist **on käesoleva üldplaneeringuga tehtud ettepanek võtta kohalikul tasandil kaitse alla järgmised objektid:**

- Mihkel Kase mälestuskivi Tammuru külas;
- Mihkel Lüdigi mälestuskivi Vaskrääma külas.

Kaitseala on inimtegevusest puutumatu hoitav või erinõuete kohaselt kasutava ala, kus säilitatakse, kaitstakse, taastatakse, uuritakse või tutvustatakse loodust. Kaitseala eritüübid on park, arboreetum ja puistu (vaadeldakse kui maastikukaitseala).

Valla territooriumil asuvad järgmised looduskaitsealad:

Soomaa rahvuspark. Rahvuspargi kaitse-eesmärk on Vahe-Eesti edelaosa metsa-, soo- ja lammimaastike looduse, kultuuripärandi, kaitsealuste liikide, looduslike elupaikade ning loodusliku taime- ja loomastiku kaitse, säilitamine, tutvustamine ja uurimine. Rahvuspargis tuleb arvestada looduskaitsealade ja kaitseala kaitse-eeskirjas sätestatud piiranguid. Soomaa rahvuspark kuulub rahvusvahelise tähtsusega märgalade (*Ramsari ala*) hulka. Kaitseala valitseja on Paikuse valla piirides Keskkonnaamet.

Vaskjõe looduskaitseala. Kaitseala eesmärk on kaitsta elupaigatüüpe, liike. Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitsealade sätestatud piiranguid, kaitsekorra erisused on toodud eelnimetatud määruses nr 89. Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

Vaskrääma park ja lehisesalu. Parkide ja puistute kaitsekord on määratud Vabariigi Valitsuse 03.03.2006. a määrusega nr 64, *Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri* (RTI 2006, 12, 89). Pargi (s.h arboreetum ja puistu) kaitse-eesmärk on ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt, esteetiliselt ja puhkemajanduslikult väärtusliku puistu ning pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega. Pargis kehtivad looduskaitsealade sätestatud piirangud, kaitsekorra erisused on toodud eelnimetatud määruses nr 64. Pargi valitseja on Keskkonnaamet.

Püsielupaik Eesti looduskaitsealade tähenduses on väljaspool kaitseala asuv kaitsealuse looma sigimisala või muu perioodilise koondumise paik, kaitsealuse taime või seene looduslik kasvukoht, lõhe või jõesilmu kudemispaik. Kaitstavate liikide elupaigad ja kasvukohad on kantud üldplaneeringu kaardile. Muuhulgas on Paikuse vallas kaitstavad elupaikadena **Pärnu** (kood 112350) ja **Reiu** (kood 114540) jõed, elupaikade kaitseks on moodustatud vastavalt **Pärnu jõe hoiuala ja Reiu jõe hoiuala** (hoiuala moodustub jõe veepeeglist).

Vääriselupaik metsaseaduse tähenduses on kuni seitsme hektari suuruse pindalaga kaitset vajav ala tulundusmetsas või kaitsemetsas, kus kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide tõenäosus on suur. Vääriselupaikade kaitset riigimetsas korraldab riigimetsa majandaja keskkonnaministri käskkirja kohaselt. Erametsa puhul on võimalus SA Erametsakeskusel sõlmida maaomanikuga vääriselupaiga kaitseks ja metsakasutuse kitsendustega põhjustatud kahjude ning kulude hüvitamiseks notariaalne leping. Lepingu alusel koormatakse kinnisasi isikliku kasutusõigusega riigi kasuks tähtajaga 20 aastat.

Paikuse vallas on üks kaitstav üksikobjekt - **Karu käpajälgedega mänd**, mis asub Vaskrääma külas. Kaitsealusel objektil on **50 m** laiune kaitsevöönd. Objekti valitseja on Keskkonnaamet.

Andmed kaitstavate alade kohta on pärit EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): KeM Info- ja Tehnokeskus seisuga 20.03.2007.a.

Kaitstavad alad on üldplaneeringu kaardile kantud roheline piirjoonega, millel on sisepuhver, ja tähistatud tähega H. Kaitsealuste liikide elupaigad ja kasvukohad on kantud üldplaneeringu kaardile helepruuni piirjoonega, millel on sisepuhver. Üldplaneeringu kaardile on kantud helepruunide pindadena väljaspool kaitsealade asuvad vääriselupaigad.

Täpsemad kaitstavate aladega seotud piirangud on toodud planeeringu **lisas 1**.

Vallas asuvad kultuurimälestised on toodud **lisas 1**.

2.1.9. Liiklusalad

Paikuse vallas on reserveeritud liiklusalana järgnevad strateegilise tähtsusega transpordikoridorid:

- VIA Baltica maantee trassikoridor, mis läbib valda kirde-edela suunas;
- Perspektiivse mustkattega riigimaantee tarbeks Silla külas kehtiva osäüldplaneeringu alal ja sealt edasi idasuunas Vaskrääma külla Surju-Seljametsa maantee (nr 19343) suunduv lõik.

Via Baltica trassikoridor on toodud planeeringu **lisas 2**.

Perspektiivsete rajatavate vallateede / tänavate tarbeks on reserveeritud teekoridorid.

Liiklusala piires on soovitatav võtta kasutusele ehituslikud meetmed tagamaks transpordi ohutus ning liiklusalt lähtuvate mõjude leevendamine (nt müratõkked).

2.2. Teed ja tehniline infrastruktuur

Seoses elamu- ja tootmisalade laienemisega suureneb vajadus tehnilise infrastruktuuri järele. Transpordiobjektide, tehnovõrkude ja -rajatiste vajadus ning iseloom sõltub asustuse ja hoonestuse kontsentreeritusest. Mida laiemale alale on vajalik rajada, seda suuremad on kulutused. Tehnilise infrastruktuuri koormus on seotud elamuehituse ja ettevõtluse aktiivsusega. Mida kiirem on areng, seda suurem on nõudlus, põhjustades s.h olemasolevate transpordiobjektide, tehnovõrkude ja -rajatiste moraalset vananemist (nt olemasolevaid teid on vaja laiendada, vajadus rajada ühisveevärk ja -kanalisatsioon, vajadus laiendada kaugkütte piirkonda).

Käesoleva üldplaneeringuga seatakse kohustus detailplaneeringu järgsete teede, tänavate, tehnovõrkude ja -rajatiste välja ehitamiseks detailplaneeringu realiseerimisest huvitatud isikule, kui vallaga ei lepita kokku teisiti. Kui arendaja ei ole arendustegevuse käigus neid kohustusi kandnud, ei teki käesoleva üldplaneeringu kohaselt uuel maaomanikul õiguspärast ootust, et teed, tänavad, tehnovõrgud ja -rajatised rajab Paikuse vald. Vald võib detailplaneeringu järgselt ehitatud teed ja tänavad tasuta üle võtta hooldamiseks, kui need on ehitatud vastavalt väljastatud projekteerimistingimustele ja ehitusloale.

Valla transpordiobjektide arengut mõjutab Via Baltica trass. Valda läbib endine Pärnu-Mõisa-küla raudtee, mida enam ei kasutata. Käesoleva üldplaneeringuga on maa-ala endise raudtee kaitsevööndi ulatuses reserveeritud kompensatsioonialaks (vt ka ptk 2.1.5). Pärnus asuvad sadam ja töötav raudtee ühendus; Sauga vallas asub lennuväli.

Paikuse valla keskuste tehnovõrgud ja rajatised on toodud planeeringu **lisas 3**.

2.2.1. Teed ja tänavad

Paikuse vallal on hea teedevõrk. Kõige rohkem on vallas riigiteid, kohalike teede osakaal on 32%. Teede ja tänavate kogupikkus on 114,7 km. Peamised asulad on ühendatud kõvakattega teedega. Samas on vallas palju kruusateid, mida järkjärgult muudetakse tolmuwabaks.

Vallal on hea ühendus Pärnu linnaga (maakonnakeskus) ja Sindi linnaga. Riigimaanteedest läbivad valla territooriumit üks tugimaantee ja üheksa kõrvalmaanteed (vt tabel 10).

Tabel 10. Valda läbivad riigimaanteed

Tee nimi	Tee nr	Tee liik
Pärnu-Tori	59	tugimaantee
Surju-Seljametsa	19343	kõrvalmaantee
Vaskrääma jaama tee	19346	kõrvalmaantee
Paikuse-Tammuru	19277	kõrvalmaantee
Luige tee	19289	kõrvalmaantee
Taali-Põlendmaa-Seljametsa	19276	kõrvalmaantee
Politseikooli tee (Kooli tee*)	19279	kõrvalmaantee
Paikuse tee (Pärnade puistee*)	19288	kõrvalmaantee
Sindi-Lodja-Silla	19278	kõrvalmaantee

* Vallas kasutusel olevad nimetused. Tabeli koostamise alus on Majandus- ja kommunikatsiooniministri 25.02.2005.a määrus nr 26, Riigimaanteed nimekiri ja riigimaanteed liigid (RTL 2005, 28, 390; 114, 1759; 2006, 47, 847; 2007, 8, 128; 2008, 7, 76; 72, 1011)

Ööpäevased keskmised liiklussagedused on toodud uurimustöös 2007. aasta liiklusloenduse tulemused. Pärnu-Tori maantee Pärnu-Paikuse lõigu aasta keskmine ööpäevane liiklussagedus oli 2007. aastal 8 100 ja Paikuse-Sindi lõigul 4890 autot. Vaskrääma jaama tee ja Luige tee keskmine aasta ööpäevane liiklussagedus oli 50 autot.

Maakonnaplaneeringus on määratud ideena Via Livonica Lõuna-Eesti telg, Pärnu-Viljandi-Tartu otseühendus, mis kulgeb läbi Paikuse valla. Valla eesmärgiks on teedevõrgu ühtlane arendamine kogu valla territooriumil. Oluline on korralike kõnni- ja jalgrattateede ning teede välja ehitamine uutele planeeritud elamualadele.

Valla areng (millega kaasneb liikluse intensiivsuse suurenemine) nõuab uusi teid ning teede seiskorra ja sõidetavuse parandamist. Liiklusintensiivsuse suurenemisega kaasneb kahju keskkonnale müra ja heitgaaside näol, suureneb liiklusohhtlikkus. Viimastel aastatel on lisandunud jalgratta- ja kõnniteid. Liiklusohutust on tõstetud tänavavalgustuse rajamisega. Üldplaneeringu kohaselt tuleb valla suuremates asulates välja töötada ja kinnitada põhjendatud liikluskeemid. Valla teedevõrgustik peab võimaldama Pärnu linnaga senisest tihedamat lõimumist, parandama keskuses osutatavate teenuste kättesaadavust, olema tasakaalustatult arendatav ja soodustama äärelinliku asustuse laienemist üle valla territooriumi.

Üldplaneeringu kaardile on märgitud perspektiivne Via Baltica trassikoridor (sh 300 meetrine kaitsevöönd kummalegi poole tee telge). **Via Baltica trassijoonest kummalegi poole on kehtestatud käesoleva planeeringuga 100 m laiune ehituskeeluvöönd.** VIA Baltica trassikoridori ja ehituskeeluvööndi määramisel on võetud aluseks Paikuse valla kehtiv üldplaneering (kehtestatud 26.04.1995).

Üldplaneeringuga on kavandatud tolmuva kattega teedeks:

- Taali-Põlendmaa-Seljametsa mnt Paikre prügilast kuni valla piirini;
- Surju-Seljametsa mnt Vaskrääma küla läbiv lõik.

Kavandatud on rajada järgmised uued tänavad, teed ja sillad:

- Teekoridorid Silla külas kehtiva osaüldplaneeringu ala põhjaosas ja lõunaosas (loode-kagu suunaliselt) ning piki endise raudtee koridori Reiu jõe vana raudteesillani, mille asukohale on kavandatud uus autosild, et võimaldada pääsu Riia maanteeni. Vallatee tarbeks on

reserveeritud ka teekoridor läbi Servaku katastriüksuse, mis ühendab kavandatavat riigiteed ja vanast raudteesillast lõunapoole kavandatavat jalakäijate silda.

- Teekoridor Paikuse alevikus kavandatud tootmisalale (T2) Luhaoja ja Kannikese katastriüksuste piirile ning ripsild üle Pärnu jõe Tammistesse (Tindisaarte kohale);
- Seljametsa külas Seljametsa kompaktse asustusega ala Sillaküla ühendav teekoridor (üle Reiu-Sibula turbamaardla).

Üldplaneeringuga on kavandatud järgmised kergliiklusteed:

- Paikuse alevikus;
- Reiu jõest Paikuse alevikuni edela pool sõiduteed;
- Paikuse alevikust Seljametsa küla keskusesse;
- Silla külas.

Kavandatud tolmuvaba kattega teed on märgitud planeeringu kaardile musta värvi pideva joonega; kavandatud uued tänavad ja teed on kantud planeeringu kaardile pruuni katkendjoonega; kavandatud kergliiklusteed on märgitud katkendliku ruudujoonega. Kavandatud sillad ja ringristmik kajastuvad planeeringukaardil vastava tingmärgiga.

Paikuse alevikus olev Seljametsa tee ja Paide maantee ristmik on kavas ehitada ringristmikuks.

Üldplaneeringuga on kavandatud matkatee Põlendmaa küla keskusest Soomaa rahvusparki. **Matkatee on kantud kaardile roheline täpijoonega.**

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse kohalikele maanteedele **20 m** laiune kaitsevöönd, arvestatuna äärmise sõiduraja telgjoonest. Kompaktselt asustatud aladel määratakse tänava kaitsevööndi laius detailplaneeringuga.

Paikuse vallal on õigus nõuda teedevõrgu lahendamiseks detailplaneeringu koostamist. Uute teede planeerimisel tuleb moodustada eraldi transpordimaa krunt.

Käesoleva üldplaneeringuga nähakse ette, et teede kasutamise kord ja korrashoid peab toimuma Paikuse valla arengukavade kohaselt.

2.2.2. Veesõidukite liiklus

Veesõidukite liiklusvõimaluste arendamist peab Paikuse vald oluliseks ainult puhkemajanduse seisukohast (vt ka ptk 2.1.6.1).

Veesõidukite liikluse reguleerimine põhineb eelkõige heal taval. Veēsõidukite osakaalu tõusmine ja nende liiklemise soosimine eelkõige puhkemajanduses tingib vajaduse reguleerida täpsemalt eelkõige veesõidukite liiklemise korda, mootorita veesõidukite kasutamist, mootori ja/või purjega varustatud veesõidukite kasutamist.

Üldplaneeringuga ei seata tingimusi veesõidukite liiklusele. Tingimused tuleb seada Paikuse Vallavolikogu määrusega. Määruse kehtestamine, hilisem täiendamine, muutmine, kehtetuks tunnistamine ei ole käesoleva üldplaneeringu muutmise aluseks.

2.2.3. Energeetika

Üldplaneeringus on arvestatud Eesti keskkonnastrateegia eesmärgiga toota elektrit mahus, mis rahuldab Eesti tarbimisvajadust ning arendada erinevatel energiaetappidel põhinevaid väikese

keskkonnakoormusega ja jätkusuutlikke tootmistehnoloogiaid. Viimastel aastatel on toimunud olulisi arenguid Paikuse elektrivarustuses: paranenud on kvaliteet, osa õhuline on asendatud maakaablitega, või on ühendused kohe ehitatud kaablina.

Tehnovõrgud tuleb projekteerida teede kõrvale ning tagada neile juurdepääs. Soovitav on tehnorajatistele moodustada eraldi krunt.

Tartu-Viljandi-Sindi 110 kV elektriliin planeeritakse rekonstrueerida 330 kV-ks, millele on algatatud keskkonnamõjude strateegiline hindamine. Rekonstrueerimine toob kaasa elektriliini aluse kaitsetsooni laienemise. Tartu-Viljandi-Sindi 330/110 kV ülekandeliini ehitamine on ette nähtud aastatele 2009-2013. Käesoleva üldplaneeringuga teiste põhiliinide osas muudatusi ette näha ei ole. Üldplaneeringu kaardile on märgitud rekonstrueeritava liinikoridori asukoht.

Üldplaneeringu kaardile on kantud elektriõhuliinid 30 kV ja suurema pingega, vastavalt Eesti põhikaardile.

Valla eesmärk on minna kompaktselt asustatud piirkondades korruselamute puhul kaugküttele. Üldplaneeringu koostamise hetkel on vallas tugev soojatootmise ettevõtte. Tänu korruselamute renoveerimisele on saavutatud energiakulude kokkuvõtte. Kaugkütte kasutamiseks on alevikus ka õhk puhtam. Väikeelamutel on peamiselt lokaalne küte.

Üldplaneeringuga määratakse kaugküttepiirkonnaks Paikuse aleviku kompaktselt asustatud ala üldplaneeringu kaardil näidatud piirides.

Energiamajanduse arendamine peab toimuma vallas arengukava kohaselt.

2.2.4. Veevarustus ja kanalisatsioon

Paikuse vallas on rajatud ühine veevarustuse ja kanalisatsioonisüsteem Pärnu ja Sindi linnadega. Paikuse alevik koos osa küladega on ühendatud tsentraalsesse veevõrku. Kõik korruselamud on Paikuse valla territooriumil tsentraalse kanalisatsiooniga. Siiani on suured alad nagu aleviku eramajade piirkond ja külad kanaliseeritud lokaalselt. Külade puhastusseadmed ei tööta efektiivselt ning puudub lahkvoolne kanalisatsioon.

Elanikkonna koondumine võimaldab paljude majapidamiste kaasamist ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni võrku. Vallal on koostatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava aastateks 2007-2019 (OÜ Alkranel. 2007). Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine peab toimuma arengukava kohaselt.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavaga määratud reoveekogumisaladel on heitvee pinnasesse immutamine keelatud, kui reoveekogumisalal on põhjavee kaitseks ehitatud kanalisatsioon. Juhul kui kanalisatsioon puudub, peavad reoveekogumisaladel reovee kogumiseks olema kogumiskaevud.

Paikuse vallas on põhjavesi suhteliselt hästi ja keskmiselt kaitstud, mistõttu otsene põhjavee reostumise oht puudub. Keskmiselt kaitstud põhjaveega alad jäävad valla lõunaossa Vaskräama ümbrusesse (Paikuse valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ..., 2007). Üksikutes kohtades valla lõunapiiril esineb nõrgalt kaitstud (kõrge reostusohklikkus) põhjaveega alasid, seal on aga hajaasutus ja käesoleva üldplaneeringuga ei ole sellesse piirkonda tihedamat asustust kavandatud.

Paikuse valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava järgsed vee- ja kanalisatsiooni magistraaltrassid ning reoveekogumise alad on toodud planeeringu **lisas 3**.

2.2.5. Jäätmekätlus

Paikuse vald moodustab ühe korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud piirkonna.

Jäätmekava (2005) sätestab jäätmete kogumise, veo, hoidmise, taaskasutamise ja kõrvaldamise korralduse ning nende tegevustega seotud tehnilised nõuded, samuti jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise ja vähendamise meetmed Paikuse valla haldusterritooriumil.

Jäätmekavaga on püstitatud eesmärk, et kõik vallas paiknevad ettevõtted, elamud ning suvilad liituvad organiseeritud jäätmeveoga. Suvilate puhul kehtib nõue ainult sesoonselt. Orgaanilised jäätmed on otstarbekas koos teiste biolagunevate jäätmetega kompostida. Pakendijäätmete (segapakendi- ja paberi) jaoks on paigutatud konteinerid.

Paikuse valla prügimajandus on hiljuti ümber korraldatud. Seoses senise prügila sulgemisega on avatud keskkonnanõuetele vastav Paikre jäätmekäitluskeskus Põlendmaa külas. Paikre on Pärnumaa ja Viljandimaa lõunaosa teeninduspiirkonna keskne prügila. Põlendmaa külas võetakse vastu ladestamisele minevaid, eelsorteeritud, ohtlikke, ehitus- ja lammutus-, asbesti- ning aia- ja haljastusjäätmeid.

Prügila on kantud üldplaneeringu kaardile lillaka diagonaaltriibulise pinnana ja tähistatud vastava tingimärgiga.

2.3. Kehtima jäävad planeeringud

Käesoleva üldplaneeringuga jäetakse kehtima enne üldplaneeringu kehtestamist kehtestatud detailplaneeringud (nimekiri on toodud **lisas 4**). Planeeringutega kavandatud maakasutus on üldistatud üldplaneeringu tasemele ja kajastatud vastavalt.

Kehtima jääb ka Silla küla osaüldplaneering (kehtestatud Paikuse Vallavolikogu 17.09.2007. a otsusega nr 34).

Peale käesoleva üldplaneeringu kehtestamist tuleb vallas koostatavate planeeringute lahendust vajadusel muuta selliselt, et üldplaneeringuga seatud tingimused oleksid täidetud.

3. MAA-ALADE EHITUSLIKUD TINGIMUSED

Käesolevas peatükis on toodud maa-alade ehituslikud tingimused.

3.1. Üldised ehituslikud tingimused

Üldplaneeringuga määratakse maa- ja vee-aladele üldised ehituslikud tingimused haja- ja kompaktselt asutatud aladel. Üldplaneeringus määratud ehituslikke tingimusi võib ehitusmäärusega täpsustada, kuid neid ei saa kehtetuks tunnistada ega leevendada.

Edasiste detailplaneeringute koostamisel peab järgima üldplaneeringus esitatud põhimõtteid ning vajadusel määrama konkreetseid ehitustingimused. Vajaduse määrab Paikuse Vallavalitsus lähtuvalt kavandatava objekti ruumilisest mõjust ja avalikkuse huvist objekti vastu.

Ehitamisel on oluline arvestada ümbritseva miljöoga¹¹. Hajaasustuses kujundavad miljööd peamiselt maakasutus ja looduskeskkond. Kompaktse hoonestusega aladel loovad miljöö arhitektuur ja haljastus, samuti teedevõrk ja maaüksuste struktuur. Kaldaalale rajatud ehitised peavad olema visuaalselt esteetilised ka jõe poolt vaadates. Kaldaalale ehitamisel tuleb tagada vaba juurdepääs veekogule või kallasrajale.

Ehitamisel veekogude kaldaaladele tuleb silmas pidada vastava ala ehitusgeoloogilisi tingimusi. Paikuse vallas on oluline tähelepanu pöörata eriti Pärnu ja Reiu jõgede kallastele, mis on maalihkeohtlikud (vt ka ptk 2.1.6.1). Kõige suurema lihkeohtlikkusega on Pärnu jõe alamjooksuosa Reiu jõe suudmest kuni Paikuse politseikoolini. Silla külast allavoolu kuni Reiu jõe suudmeni esineb jõe mõlema oru veerul savitüüpi lihkeohtlikke nõlvu. Alates Silla külast kuni 1,2 km ülesvoolu esineb mõningaid, kuni 200 m pikkuseid jõelõike, kus võib esineda liivatüüpi lihkeid. Silla külast ülesvoolu jääv 1,4 km pikkune jõelõik on looduslike maalihete seisukohalt praktiliselt ohutu (Kalm jt 2002).

Käesoleva üldplaneeringuga kehtestatakse nõue, et Reiu ja Pärnu jõe kallastele lähemal kui 100 m, arvestatuna kaldanõlva ülemisest servast, tuleb koos hoone projektiga esitada ehitusgeoloogiline uuring.

3.2. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud

Detailplaneeringu koostamine on kohustuslik Paikuse aleviku ja Seljametsa ning Silla küla planeeringu kaardil piiritletud kompaktselt asustusega aladel, Silla küla kehtiva osaüldplaneeringu alal ning üldplaneeringuga kavandatud elamualadel:

- uute hoonete, välja arvatud üksikelamu kõrvalhooned, suvila kõrvalhooned ja aiamaja kõrvalhooned ning teised kuni 20 m² ehitusaluse pindalaga väikehooned, ehitusprojekti koostamise ja püstitamise aluseks;

¹¹ Eesti keeles tähendab **miljöö** keskkonda e ümbruskonda, aga ka õhkkonda. Miljöö tähendab materiaalist ja vaimset ümbrust, meeleolu, atmosfääri, ümbritsevat kliimat, loodus- ja kultuurikeskkonda jms. Seega on miljöö nii materiaalne kui tunnetatav keskkond. Kuna keskkond ei ole vaid väline nähtus, vaid sisaldab inimest, on ka miljöö seotud inimese tunnetusega (Hansar, 2004).

- olemasolevate hoonete, välja arvatud üksikelamu, suvila ja aiamaa ning nende kõrvalhooned, maapealsest kubatuurist üle 33 % suuruse laiendamise ja selle ehitusprojekti koostamise aluseks;
- maa-alade kruntideks jaotamise korral.

Detailplaneeringu koostamine on kohustuslik lisaks:

- hajaasustuses - kinnistu jagamisel väiksemaks kui **1 ha**;
- prügila või jäätmejaama rajamiseks koos selle teenindamiseks vajaliku maaga;
- turismirajatiste ja –hoonete püstitamiseks;
- uue hoonestuse rajamisel Pärnu ja Reiu jõgede kallastele (200 m tavalisest veepinnajoonest);
- uue hoonestuse rajamisel väärtuslike maastike aladele.

Täiendavalt on kõigi uute äri-, sotsiaal- ja tootmishoonete projekteerimine Paikuse vallas lubatud ainult detailplaneeringu alusel. Detailplaneeringuga tuleb lahendada lisaks seadusega määratule:

- juurdepääsuteed nii planeeringu ala sees, kui ka väljaspool seda;
- anda hinnang keskkonna olukorra muutumisele seoses kavandatava tootmise eripäraga.

Detailplaneering koostatakse üldjuhul üldplaneeringuga kavandatu elluviimiseks, kuid sellega võib taotleda ka üldplaneeringu osalist muutmist (v.a käesolevas planeeringus kehtestatud keeldude korral).

3.3. Ehituslikud piirangud hajaasustatud alal

Uue hoone ehitamisel ja olemasolevatele hoonetele juurdeehitamisel tuleb silmas pidada rajatava hoonemahu sobivust ümbritseva piirkonnaga. Hoone paigutamisel lähtuda ajalooliselt välja kujunenud asustusstruktuurist. Soovitav on ehitamiseks mitte kasutada väärtuslikke põllu- ja metsamaid ning liigirikaste biotoopidega alasid.

Hajaasustatud alal jääb põhiliseks ühepereelamute ehitus. Elamute korruselisus peab olema sama, mis on juba piirkonnas (olemasolevates asumites) välja kujunenud. Korterelamuid eksploateerida seni, kuni nende kasutus on otstarbekas ja aja nõuetele vastav. Korruselamute ehitamine hajaasustusega alal ei ole lubatud. Piirkondlikud elamualade arendused on soovitatav lahendada arhitektuurselt ja maastikuliselt tervikuna.

Majade värvitoonid ja materjal peavad haakuma lähiümbruse kontekstiga. Uute hoonete ehitamisel eelistada naturaalseid materjale nagu puit, roog, kivi, aga ka metall. Vältida plekk ja plastmaterjalide kasutamist ning eredaid ja neonvärvitoone. Abihoonete välisviimistlus peab harmoneeruma põhihoonega.

Vana hoone restaureerimisel säilitada maja arhitektuur võimalikult autentsel kujul. Restaureerimisel on lubatud kasutada vaid algselt maja ehitamisel kasutatud ehitusmaterjale, vältida võimalusel tehismaterjalide nagu plastikaknad ja –vooder kasutamist. Akende vahetamisel säilitada algne ruudujaotus. Muinsuskaitse alustele hoonetele laienevad muinsuskaitseadusest tulenevad kitsendused.

Ehitiste juurde rajatavad teed ja elektriliinid ei tohi vähendada maastiku esteetilist väärtust. Uued ja rekonstrueeritavad tänavavalgustuse, elektri- ja sideliinid on soovitatav rajada maakaabliina. Juhul kui rajatavatele hoonetele on vajalikud teed ja tehnovõrgud välja ehitamata (või projektiga lahendamata), on vallal õigus keelduda hoonete kasutusloa (või ehitusloa) väljastamisest.

Elamute rajamisel metsasele alale tuleb säilitada olemasolevast metsamaa pindalast vähemalt 60 %. Võimalusel tuleb vältida hoonete rajamist jõgede ja järvede kallastele. Juhul, kui soovitakse kaldaalale ehitada, tuleb tagada juurdepääs veekogule ja arvestada, et jõgede kallastel on maalihke oht (Kalm jt 2002). Uuritud jõelõikude maalihkeohtlikud nõlvad on kantud üldplaneeringu kaardile vastava tingmargiga.

Käesoleva üldplaneeringuga määratakse hajaasustuses katastriüksusele elamumaa sihtotstarbe määramisel selle minimaalseks lubatud pindalaks **1 ha**. See on ühtlasi ka minimaalne katastriüksuse pindala, millele antakse ehitusõigus. Maatulundusmaale, välja arvatud metsamaale, võib detailplaneeringuta ehitada ühe elamu ja selle juurde kuni viis abihoonet. Kaitstavatel aladel reguleerivad ehitustingimusi muinsuskaitseeadus, looduskaitseeadus ja kaitsealade kaitse-eeskirjad.

3.4. Ehituslikud piirangud kompaktselt asustatud alal

Käesoleva üldplaneeringuga on Paikuse vallas määratud järgmised kompaktselt asustatud alad (vt ka ptk 4.1):

- Paikuse alevik planeeringu kaardil näidatud ulatuses;
- Seljametsa küla planeeringu kaardil näidatud ulatuses;
- Silla küla planeeringu kaardil näidatud ulatuses.

Kompaktselt asustatud alade piirid on kantud üldplaneeringu kaardile pruunikas-punase joonega.

Kompaktselt asustatud aladele on koondunud valdav ehitushuvi koos erinevate kasutussoovidega. Nende alade arendamine on tihti seotud tasakaalu leidmisega avalike ja erahuvide vahel. Omandit ei tohi kasutada üldiste huvide vastaselt.

Ehituslikud piirangud kompaktselt asustatud aladel lähtuvad:

- käesoleva üldplaneeringuga seatavatest tingimustest;
- detailplaneeringu kohustuse korral planeeringule väljastatavatest lähteseisukohtadest. Kohustuse puudumisel¹² väljastatavatest projekteerimistingimustest.

Kompaktselt asustatud aladel on kehtestatud alljärgnevad ehitustingimused (vt ka ptk 3.4.1 – 3.4.3):

- krundi minimaalne suurus, mis tagab ehitusõiguse, on **1 200 m²**;
- krundi minimaalne laius kitsamas kohas, mis tagab ehitusõiguse, on **30 m**;
- korrusmajadel võib olla **kuni 3 korrust**.
- elamumaa hoonestusala täisehituse protsent on seotud krundisuurusega:
 - suurusega kuni 1 200 m² – täisehitus kuni 20% (lubatud on ehitada kuni 2 hoonet, s.h üks elamu);
 - suurusega 1 200 kuni 3 000 m² (3 000 m² väljaarvatud) – täisehitus kuni 15% (lubatud on ehitada kuni 3 hoonet, s.h üks elamu);
 - suurusega 3 000 m² ja üle selle – vastavalt detailplaneeringule (s.h määratakse lubatud hoonete arv).

¹² Planeerimisseadus (RT I 2002, 99, 579; 2004, 22, 148; 38, 258; 84, 572; 2005, 15, 87; 22, 150; 2006, 14, 111; 2007, 24, 128; 67, 414) § 3 lg 2

- äri-, sotsiaal- ja tootmismaa kruntide täisehitus määratakse vastavalt detailplaneeringule.

Olemasolevate hoonete laiendamisel või rekonstrueerimisel ja uute hoonete ehitamisel peab hoone harmoneeruma asumi väljakujunenud hoonestusega. Järgida tuleb paikkonnas juba välja kujunenud traditsioonilisi ehitustingimusi: hoonete asetsemine tänava suhtes; ehitusmahtusid, katusekaldeid ja -tüüpe, korruselisust, ehitusmaterjale jne. Olemasolevate hoonete akende vahetamisel arvestada hoonele iseloomulikke akende jaotust.

Piirkondlikud elamualade arendused tuleb lahendada arhitektuurselt ja maastikuliselt tervikuna.

Uute hoonete rajamisel tuleb arvesse võtta juba olemasolevate hoonete mahte ning tänaval peab tekkima hoonete paigutuse ühtlane rütm. Uued hooned ja juurdeehitised peavad asetsema oma põhimahuga ehitusjoonel. Eelistada väike-hooneid ja madalat hoonestust. Väikeelamute maksimaalne korruselisus on **kuni 2 korrust**.

Krundi, mille katastriüksuse sihtotstarbeks on elamumaa, minimaalne lubatud pindala on olemasolevatel selgelt piiritlevatel kompaktsel asustusega territooriumi osadel **1 200 m²**. Kompaktsel asustusega alal olevale elamukrundile on lubatud rajada **kuni kolm hoonet**, v.a juhul, kui varem kehtestatud detailplaneeringuga pole määratud teisiti.

Välisvoodrita palkmaju on lubatud ehitada vaid hajaasutatud piirkonda. Hoonete värvilahendused (värvipass) ja fassaadide muudatused tuleb kooskõlastada Paikuse Vallavalitsusega. Uued ja rekonstrueeritavad tänavavalgustuse, elektri- ja sideliinid tuleb kompaktsel asustusega ala piirides rajada maakaablina.

3.4.1. Paikuse alevik

Paikuse alevik asub Pärnu-Paide maantee ääres, Pärnu jõe kaldal. Alevikus asuvad põhikool, lasteaed, politseikool, päevakeskus, kauplused. Alevikus elab enamik valla elanikkonnast. Aleviku asustusstruktuur on linnalik ühendades Pärnu linna Sindi linnaga.

Valla soov on arendada alevikust tugeva keskusega aedlinnaelike elukeskkond. Pärnu jõe kallas on kavandatud avalikuks alaks (promenaad, mis lõpeb muinaskülaga); aleviku keskele koondunud tööstusettevõtted viiakse keskusest eemale saeveskist idapoole. Kavandatud on Paide maantee ja Seljametsa tee ristmiku ehitamine ringristmikuks. Ühtlasi nähakse aleviku edasist arengut pigem alevina ja käesoleva üldplaneeringuga tehakse tulevase Paikuse alevi piiriettepanek. **Piiriettepanek on kantud üldplaneeringu kaardile punase katkendjoonega.**

Paikuse aleviku kompaktselt asustatud alale on kehtestatud täiendavad ehitustingimused (vt ka ptk 3.1; 3.4):

- eluhoonete lubatud maksimaalne kõrgus 8,5 m;
- erandina on lubatud ehitada kõrgemaid hooneid (äri-, sotsiaal- ja tootmishooned) kui 8,5 m. Kõrgemate hoonete kui 8,5 m rajamise soov ja rajatava hoone eskiis tuleb kooskõlastada Paikuse Vallavalitsusega, mille põhjal väljastatakse detailplaneeringule lähteseisukohad;
- eelistatud katusetüüp on viilkatus (30° - 45°);
- kahe eluhoone vaheline lubatud minimaalne kaugus on E1 alal 8 m ja E2 alal 15 m.

Uute hoonestusalade kavandamisel ja ehitiste rajamisel Paikuse alevikus tuleb arvestada juba olemas oleva tänavatevõrgu ja ehitustraditsioonidega. Hooned peavad asuma tänava suhtes väljakujunenud joonel, säilima peab kvartalite ja tänavaruumi ühtlane rütm. Uute hoonete ja juurdeehitiste kavandamisel tuleb arvestada piki tänavat ja tänavalt kahele poole avanevate

vaadetega. Projektis tuleb kajastada, kas projekteeritav hoone võib varjata naaberhoonetes või kaugemal olevatest hoonetest avanevaid vaateid.

3.4.2. Seljametsa küla

Seljametsa küla asub Paikuse alevikust kagusuunas. Seljametsa küla on elanike arvult, peale alevikku ja Silla küla, vallas kolmandal kohal.

Seljametsa keskuses asub muuseum ja lasteaed-alkkool. Käesoleva üldplaneeringuga on loodud eeldused Seljametsa küla keskuse arendamiseks väikeelamute piirkonnana. Elukeskkonna väärtust tõstavad kavandatud kooli laiendus ja spordikeskus. Läheduses paikneb Seljametsa järv. Keskusel on eeldused kasvada elamuehituse kaudu piki Seljametsa teed kokku Paikuse alevikuga, ent kavandatud Via Baltica maantee realiseerumise puhul saab see ühendustee laia trassikoridoriga läbi lõigatud.

Seljametsa küla kompaktselt asustatud alale on kehtestatud täiendavad ehitustingimused (vt ka ptk 3.1; 3.4):

- krundi minimaalne suurus, mis tagab ehitusõiguse on 2 000 m²;
- krundi minimaalne laius kitsamas kohas, mis tagab ehitusõiguse on 40 m;
- eluhoonete lubatud maksimaalne kõrgus 8,5 m;
- eelstatud katusetüüp on viilkatus (30° - 45°);
- kahe eluhoone vaheline lubatud minimaalne kaugus on 15 m.

Uute ehitiste rajamisel tuleb arvestada olemasoleva miljööga ja hoonete paiknemise struktuuriga. Lähtuda tuleb välja kujunenud traditsioonilistest ehitustingimustest: ehitusmahtudest, katusekalletest ja -tüüpidest, korruselisusest, ehitusmaterjalidest jne.

3.4.3. Silla küla

Küla kulgeb siiluna piki Reiu jõe kallast, piirnedes Vaskräama, Seljametsa, Tammuru küla ja Paikuse alevikuga. Looduslikult piirab küla kompaktselt asustatud ala laienemist ida suunas Reiu-Sibula turbamaardla. Via Baltica maantee realiseerumise puhul lisandub veel teinegi piirav tegur.

Reiu jõe kalda-alad pakuvad lisaks kaunile elukeskkonnale ka mitmekülgseid vaba aja veetmise võimalusi ja on käesoleva üldplaneeringuga reserveeritud võimaluse korral vähemalt 50 meetri laiselt kompensatsioonialaks. Reiu jõe kaldad on maalihkeotlikud.

Osale küla territooriumist on koostatud üldplaneering (2007), millega on seatud maakasutusele ja ehitamisele piiranguid. Osaüldplaneeringu ala on kantud üldplaneeringu kaardile; seatud tingimusi ei ole käesolevas planeeringus dubleeritud. Osaüldplaneeringuga seatud piirangutest alljärgnevat laiendatakse Silla küla kompaktselt asustatud alale:

- uued hooned Reiu jõe piiranguvööndis rajatakse detailplaneeringu alusel;
- Reiu jõe kallaste maalihkeotlikkuse tõttu on 50 m laisusesse ehituskeeluvööndisse uute hoonete ehitamine keelatud;
- maastik sobib metsa-, vee- ja looduspuhkuse arendamiseks;
- maastiku korrastamiseks tuleb koostada täiendavad hooldussoovitused ja projektid.

Silla küla kompaktselt asustatud alale on kehtestatud täiendavad ehitustingimused (vt ka ptk 3.1; 3.4):

- krundi minimaalne suurus, mis tagab ehitusõiguse on 2 000 m²;

- krundi minimaalne laius kitsamas kohas, mis tagab ehitusõiguse on 40 m;
- eluhoonete lubatud maksimaalne kõrgus 8,5 m;
- eelistatud katusetüüp on viilkatus (30° - 45°);
- kahe eluhoone vaheline minimaalne kaugus on 15 m;

Uute ehitiste rajamisel tuleb arvestada olemasoleva miljööga ja hoonete paiknemise struktuuriga. Lähtuda tuleb välja kujunenud traditsioonilistest ehitustingimustest: ehitusmahtudest, katusekalletest ja -tüüpidest, korruselisusest, ehitusmaterjalidest jne.

3.5. Ehituslikud piirangud miljöövärtuslikul alal

Paikuse valda ulatub riikliku tähtsusega Soomaa ja maakondliku tähtsusega Reiu jõe suudmeala maastik. Vallas on Seljametsa - Sikaselja ilus teelõik; Reiu jõe ja Pärnu jõe ilusad veeteed ja Silla küla vana raudteesilla juurest avanev kaunis vaade ning Paikuse alevikus Reiu jõe suudmealal avanev kaunis vaade. Maakonna teemaplaneeringuga (*Asustust ja maakasutust, 2003*) seatud nõuded ja soovitusel on toodud peatükis 1.2.2. Käesoleva üldplaneeringuga jäävad kehtima teemaplaneeringuga sätestatud üldised kasutamistingimused ja nõuded väärtuslikele maastikele.

Ehitatud aladega on Paikuse vallas seotud Reiu jõe suudmeala maastik, mis hõlmab suure osa Paikuse alevikust ja Silla külast (sh kompaktselt hoonestatud alad) ning Seljametsa-Sikaselja teelõik. Soomaa maastik jääb täielikult rahvusparki territooriumile, kus tegevused on reguleeritud kaitseala kaitse-eeskirjaga.

Reiu jõe suudmeala maastiku väärtused on seotud eelkõige loodusmaastikega ja uuemal ajal rajatud hoonestusega, olulisemad neist on:

- Reiu jõe suudmes 1933. aastal valminud 65 meetrit pikk raudbetoonist kaarsild (taastati 1955), mis on üks esimesi suuri raudbetoonsildu Eestis;
- kunagise Reiu mõisa tallihoone, viljakuivati varemed ja park (mõis ise on hävinud);
- kunagise Sindi mõisa (Zintenhof 1565. aastast) ümberehitatud peahoone, kus asub Paikuse Politseikool. Sindi oja vasakul kaldal on säilinud mõisa kelder;
- Sindi - Lodja asulakoht;
- viimastel aastakümnetel rajatud heakorrastatud alevik ja Silla küla hoonestus;
- jõgede kallaste loodusmaastikud.

Ehituslikud piirangud väärtuslikul maastikul lähtuvad:

- maakonna teemaplaneeringuga seatud nõuetest;
- käesoleva üldplaneeringuga seatavatest tingimustest Paikuse aleviku ja Silla küla kompaktselt asustatud aladele;

Käesoleva üldplaneeringuga on Reiu jõe suudmeala miljöövärtusega maastikule kehtestatud detailplaneeringukohustus.

Mobiilside mastide ja tuulegeneraatorite ehitamine on üldjuhul väärtuslikele maastikele keelatud. Loodusmaastikel tuleb ohuliinid võimalusel paigutada kaablisse. Uute piirete rajamine ja olemasolevate vahetamine miljöövärtusega alal tuleb kooskõlastada Paikuse Vallavalitsusega.

Ehitustingimusi miljööväärtusega alal võib täpsustada valla ehitusmääruses. Soovitav on läbi viia täiendavaid inventeerimisi täpsemate hooldussoovituste koostamiseks.

Miljööväärtuslikud alad, ilusad teelõigud ja vaated on kantud üldplaneeringu kaardile.

3.6. Ehituslikud piirangud rohelise võrgustiku alal

Maakonna teemaplaneeringuga (*Asustust ja maakasutust, 2003*) seatud nõuded ja soovitused on toodud peatükis 1.2.3. Käesoleva üldplaneeringuga jäävad kehtima teemaplaneeringuga sätestatud üldised kasutamistingimused ja nõuded rohelisele võrgustikule.

Käesoleva üldplaneeringuga on rohelist võrgustikku liigendatud - lisandunud on puhverala¹³. Rohelist võrgustikku on täpsustatud vastavalt valla üldplaneeringu mõõtkavale ja looduslikele tingimustele arvestades ühtlasi kavandatud maakasutuse ja infrastruktuuridega.

Võrgustiku täpsustamisel on arvesse võetud valla jaoks olulised looduskooslused ning väärtuslikud maastikumiljööga alad, et moodustuks terviklik nii maakondlikke kui ka valla seisukohalt tähtsaid alasid hõlmav võrgustik.

Lisaks on vastavalt teemaplaneeringus viidatud vajadusele käesoleva üldplaneeringuga seatud täiendavaid tingimusi rohelise võrgustiku toimimise tagamiseks:

- Säilitada tuleb alade terviklikkus ja vältida terviklike loodusalade killustumist;
- Maardlad, mis jäävad rohelise võrgustiku aladele ja kus maavara veel ei kaevandata, toimivad kuni maavara kaevandamiseni rohelise võrgustiku osana. Enne kaevandama asumist tuleb kavandada rohelise võrgustiku asenduskoridor või -ala, et rohelise võrgustiku sidusus säiliks. Kaevandamise lõppedes tuleb kaevandatud ala rekultiveerida ja taastada rohelise võrgustiku osana. Käesoleva üldplaneeringuga ei ole kavandatud mingeid täiendavaid ehitisi ega muid objekte, mis takistaksid maavaravaru kaevandamist või halvendaksid maavaravaru kaevandamisväärsena säilimist;
- **Tugialal:** Looduslike alade¹⁴ osatähtsus ei tohi langeda alla 90%. Tuleb tagada alade läbimõõdud/pindala ja kompaktsus. Tuleb vältida asustuse tekkimist ja uusehitisi (sh uued tehnokoridorid). Lubatud on ehitada kaitseala või puhkeala teenindavaid rajatisi (nt viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid jne) ja kuni 20m² suuruseid looduskeskkonda sobituvaid hooneid, kui enne käesoleva planeeringu kehtestamist kehtestatud detailplaneeringuga pole lubatud teisiti. Keelatud on asfalteeritud teede rajamine ja olemasolevate pinnasteede asfalteerimine. Tugialal paikneva maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarbe muutmine võib toimuda ainult maatulundusmaaks või kaitsealuseks maaks kui enne käesoleva planeeringu kehtestamist kehtestatud detailplaneeringuga pole lubatud teisiti;
- **Rohekoridori- ja puhveralal:** tuleb tagada rohekoridori selline laius, mis tagab selle püsimise ja toimimise tähtsusest lähtuvalt. Uusehitisi lubada erandlikult, vastavalt igakordsele koridori toimivust mõjuvate tegurite hindamisele. Rohevõrgustiku koridoride

¹³ Puhverala on käesolevas töös tuumalasiid ümbritsev üleminekuala - (kaitse)puhver. Leevendav ala intensiivsema inimtegevuse surve ja rohelise võrgustiku elementide vahel.

¹⁴ Looduslike alasid käesolevas planeeringus ei mõisteta kitsendavalt (reservaat, sihtkaitsevöönd, piiranguvöönd). Looduslikud alad on alad, mille kasutus võrreldes olemasolevaga ei intensiivistu, kuhu ei ehitata, mida ei raadata, kus ei kasutata kemikaale.

alal tuleb tagada sidusalt kulgevate looduslike koosluste olemasolu minimaalselt 70% ulatuses, milleks tuleb vajadusel rakendada kompenseerivaid meetmeid (metsastamine, põõsarinde rajamine, puude istutamine võrade liitumisega, jms). Rohekoridoris paikneva maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarbe muutmine võib toimuda ainult maatulundusmaaks, kaitsealuseks maaks ja üldmaaks kui enne käesoleva planeeringu kehtestamist kehtestatud planeeringuga pole lubatud teisiti.

- Nii eraomandis olevate kui ka avalike rohealade koostoimimine on rohestruktuuri kui terviku jaoks vältimatult oluline;
- Kompaktselt asustatud aladel (Paikuse alevikus, külade keskustes) tuleb läbi edaspidiste planeeringute koostamise kindlustada ühendus erinevate rohealade vahel ja juurdepääs avalikele haljasaladele. Soovitav on valla ehitismääruses täpsustada nõudeid rohealadega seotud väärtuste hoidmise tagamiseks hoonestusaladel ja uushoonestuse rajamise aladel.

Paikuse valla roheline võrgustik on kantud üldplaneeringu kaardile rohelistes toonides pindadena. Rohelise võrgustiku täpsustustega saab tutvuda planeeringu **lisas 5**.

3.7. Piiretele esitatavad nõuded

Piirdeaedu, mis on aluspinnaga kohtkindlalt ühendatud, võib ehitada:

- mööda krundi või katastriüksuse piire, suure maaüksuse korral ainult vahetult hoonestatava ala ümber;
- teekatte servast minimaalselt 2 m kaugusele;
- kraavi kaldal minimaalselt 1 m kaugusele kraavi perva.

Üldjuhul ei tohi hajaasustuses olla piirded kõrgemad kui **1,5 m** ja kompaktse asustusega territooriumi osadel kõrgemad kui **1,2 m**. Elamute piirdeaedade rajamisel tuleb lähtuda väljakujunenud traditsioonist. Soovitav on piirkondlikud elamuarendused lahendada arhitektuurselt tervikuna, sealhulgas ka piirded.

Elamualade eraldamiseks ja kaitseks (nt müra, tolmu vmt reostuse eest) või reostuskoormuse vähendamiseks on soovitatav jätta haljasriba. Haljasriba on soovitatav eelkõige rajada transpordi- ja tootmisalade piiridesse. Olenevalt haljasriba funktsioonist võib seada sellele miinimumnõudeid (riba laius, kõrgus) hiljemalt projekteerimistingimustega. Läbipaistmatuid piirdeid on lubatud rajada ümber tootmis- ja transpordialade, kui see on vajalik müratõkkeks või ohutuse tagamiseks.

Detailplaneeringukohustusega aladel tuleb uute piirete rajamine ja olemasolevate vahetamine kooskõlastada Paikuse Vallavalitsusega.

Kui kinnistu/krundi tee või avaliku ala äärsed piirde värvid või korratu välimus halvendab tee, avaliku ala ilmet on Paikuse Vallavalitsusel õigus nõuda piirde korrastamist Vallavalitsuse poolt määratud tähtajaks. Tähtajast mitte kinni pidamisel võib Vallavalitsus piirde oma parima äranägemise järgi korrastada ning nõuda kulude katmist kinnistu/krundi omanikult, või omaniku puudumisel valdajalt.

4. ÜLDPLANEERINGU ETTEPANEKUD

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse alljärgnevad ettepanekud.

4.1. Muudatused maakonnaplaneeringus ja maakonna teemaplaneeringutes

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta ja täpsustada kehtivat *Pärnu maakonna-planeeringut* (1998) ning maakonna teemaplaneeringut *Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused* (2003) järgnevalt:

- täpsustada maakonnaplaneeringus määratud *tiheasustusalad* (alad Paikuse alevikus ning Seljametsa ja Silla külades) **kompaktse asustusega aladeks**, kus on detailplaneeringu kohustus;
- käesoleva üldplaneeringuga on rohelist võrgustikku liigendatud, täpsustatud ja muudetud tuumalade ning koridoride piire vastavalt üldplaneeringu kaardi mõõtkavale. Rohevõrgustiku koostamisel on arvesse võetud vallale olulised looduskooslused ja miljööväärtuslikud alad;

Käesoleva planeeringuga on tehtud ettepanek muuta Paikuse alevik aleviks, üldplaneeringu kaardil on näidatud Paikuse alevi piiriettepanek.

4.2. Ettepanekud kaitstavate alade ja objektide kohta

Käesoleva üldplaneeringuga nähakse ette, et kõik üksikud või gruppidega kasvavad puud, mida ei käsitleta metsana ja mille rinnasdiameeter on üle **40 cm**, on olulise tähtsusega põlispuud ja kõik toimingud nendega tuleb kooskõlastada Paikuse Vallavalitsusega.

Käesoleva üldplaneeringuga on võetud kohalikul tasandil kaitse alla järgmised objektid:

- Mihkel Kase mälestuskivi Tammuru külas;
- Mihkel Lüdigi mälestuskivi Vaskrääma külas.

Käesolevasse üldplaneeringusse on maakonnaplaneeringule lisaks kantud ilusa vaatega kohad:

- Põlendmaa külas Sooma Rahvuspargi raba;
- Seljametsa karjäärast arendatavale järvele;
- Vaskrääma rabale;
- Sibulasoole;
- Mihkel Lüdigi sünnikohale;
- Paikuse-Reiu vabaõhulavale.

4.3. Munitsipaalomandisse taotletavad alad

Käesoleva üldplaneeringuga on kavandanud maade munitsipaliseerimine lähtuvalt valla arengu vajadustest. Munitsipaalomandisse kavandatakse võtta munitsipaalomanduses olevate hoonete ja rajatiste alune maa, endised külade kogukondade maad, sotsiaal-kultuurilise otstarbega ja puhkeotstarbeline maa, valla arenguks vajalik maa.

Tabel 12. Üldplaneeringuga munitsipaalomandisse taotletavate alade nimistu

Tähis*	Maaüksus/maa-ala
M1	Haljasala Paikuse alevikus
M2	Haljasala Paikuse alevikus
M3	Haljasala Paikuse alevikus
M4	Aiamaad Paikuse alevikus
M5	Haljasala Paikuse alevikus
M6	Haljasala Paikuse alevikus
M7	Haljasala Paikuse alevikus
M8	Haljasala Paikuse alevikus
M9	Haljasala Silla külas
M10	Haljasala Silla külas
M11	Haljasala Silla külas
M12	Haljasala Silla külas
M13	Aiamaad Seljametsa külas
M14	Haljasala Seljametsa külas
M15	Seljametsa järv
M16	Külaväljak Vaskrääma külas
M17	Sotsiaalelamu ja seda teenindav ala Põlendmaa külas
M18	Krossirada Silla külas
M19	Vabaõhulava ja seda teenindava ala Paikuse alevikus ja Silla külas
M20	Kiviaja küla Paikuse alevikus
M21	Haljasala ja mänguväljak Koskla tn 14 Paikuse alevikus
M22	Haljasala Kurvitsa tn 15 Paikuse alevikus
M23	Lasteaed ja seda teenindav ala Keraamika tn 8 Paikuse alevikus
M24	Haljasala Jõekalda tee 44a Silla külas

* Tähis üldplaneeringu kaardil.

4.4. Üldplaneeringu elluviimine

Peale üldplaneeringu nõuetekohast kehtestamist kannab maavanem vastavad muudatused maakonnaplaneeringusse. Üldplaneeringu kehtestamise otsus jõustub pärast üldplaneeringus sisalduvate muudatuste kandmist maakonnaplaneeringusse.

Üldplaneeringu aktuaalsuse säilitamiseks peab kehtivat planeeringut perioodiliselt üle vaatama (näiteks iga 5 aasta järel) ja vastavalt elu käigule, planeeringukohase arengu tulemustele ning muudele planeeringu elluviimisega seotud küsimustele, läbi uute detailplaneeringu(te) või üldplaneeringu(te) (s.h teemaplaneeringu(te)) protsessi muutma.

Detailplaneering koostatakse üldplaneeringuga kavandatu elluviimiseks, kuid sellega võib taotleda põhjendatud vajaduse korral üldplaneeringu muutmist. Vald võib keelduda üldplaneeringut muutva detailplaneeringu algatamisest ja keelduda planeeringu menetlemisest või vastuvõtmisest ja lõpetada planeeringu menetlemine kui on olemas motiveeritud vastuseis.

Hajaasustuses on ehitamise aluseks (v.a üldplaneeringus toodud juhtudel) valla väljastatud projekteerimistingimuste põhjal koostatud projektile antud ehitusluba. Vald võib keelduda ehitusloa väljastamisest või nõuda täiendavalt detailplaneeringu koostamist enne ehitusloa väljastamist kui on olemas motiveeritud vastuseis.

Detailplaneeringu algatamine ei anna õigustatud ootust planeeringu kehtestamiseks. Detailplaneeringu koostamisega kaasnevad kulud on arendaja äririsk. Vald võib motiveeritud otsuse või avaliku arutelu protokollil alusel muuta detailplaneeringule väljastatud lähteseisukohti, isegi kui see muudab planeeringu põhilahendust.

Planeeringute koostamise järjekorda käesoleva üldplaneeringuga ei määrata. See sõltub nende koostamise vajadustest, majanduslikest võimalustest, ja ka ehitada soovijate olemasolust.

Valla arengu paremaks suunamiseks on soovitatav koostada kas:

- valla miljööväärtusliku ala teemaplaneering või;
- kompaktselt asustatud alade ehituslike tingimusi täpsustav(ad) teemaplaneering(ud), kus tuleks käsitleda ka miljöö väärtusi (nii hoonestuses kui ka maastikus) kuna Paikuse vallas kompaktselt asustatud alad suuresti kattuvad miljööväärtusliku alaga.

Üldplaneeringu kaardile on kantud Tammuru külas perspektiivse teemaplaneeringu ala võimaliku tuulepargi kavandamiseks.

Planeeringute lähteseisukohad ja ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimused väljastab Paikuse vald, tehniliste rajatiste ja kommunikatsioonide projekteerimistingimused aga koostöös vallaga trasside valdaja või vastav riigi ametkond. Lähteseisukohtadele ja projekteerimistingimustele seatakse kehtivuseks kaks aastat nende kinnitamisest - kindlustab ajakohasuse sarnaselt geodeetilise alusplaaniga. Kui kahe aasta jooksul peale lähteseisukohtade või projekteerimistingimuste väljastamist ei ole esitatud vallale vastavalt detailplaneeringut või ehitusprojekti kaotavad lähteseisukohad ja projekteerimistingimused kehtivuse.

Teid ja tänavaid ning tehnovõrke ja -rajatise valdavaid ametkondi tuleb teadvustada maastiku väärtustest ja juhtida tähelepanu sellele, et erinevad õhuliinid, elektripaigaldised, radari- ja mobiilimastid ning tuulegeneraatorid risustavad vale asukoha valikul maastikku. Uute õhuliinide rajamisel tuleb eelistada vanade (välja kujunenud) liinikoridoridega. Võimaluse korral tuleb paigutada uued liinid maakaablisse.

Kõik omavolilised ehitised (ilma ehitusloata), s.h ehitiste juurdeehitused¹⁵, tuleb koheselt likvideerida või viia seadusega kooskõlla ehitise omaniku, selle puudumisel ehitise kasutaja, kulul kolme kuu jooksul peale üldplaneeringu kehtestamist. Vallal on õigus peale mõistliku aja möödumist kasutada ebaseaduslike ehitiste likvideerimiseks sundtäitmist. Ebaseadusliku ehitise lammutamine ei ole liiga suur karistus.

Detailplaneering koostatakse lähiaastate ehitustegevuse ja maakasutuse aluseks valla territooriumi osa kohta. Käesoleva üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringule kehtivus kuni seitse aastat kehtestamisest. Kui selleks hetkeks ei ole asutud menetlema ehitusluba kaotab detailplaneering kehtivuse. Detailplaneeringu võib kuulutada kehtetuks ka varem õigusaktides kehtestatud korras.

¹⁵ Juurdeehituse all mõeldakse ehitise laiendamist juurde-, peale- või allaehitamise teel. *Ehitusseadus* (RT I 2002, 47, 297; 99, 579; 2003, 25, 153; 2004, 18, 131; 2005, 39, 308; 2006, 43, 326; 58, 439; 2007, 24, 128) § 2 lg 7.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Ahas, Rein; Leetma, Kadri. Urbanismi ja kompaklinna konseptsioonid säästva linnaplaneerimise lähtekohana. 2005. Tartu Ülikooli Geograafia instituut.
2. Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused. Teemaplaneering. 2003. Pärnu Maavalitsus. Pärnu
3. Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030. 2007. Keskkonnaministeerium. Tallinn
4. Jauhiainen, Jussi S. Linnageograafia. Linnad ja linnastmine modernismist postmodernismini. 2005. Kunstiakadeemia. Tallinn
5. Pärnu alamvesikonna veemajanduskava / Käsiraamat. 2003. Entec AS / DHV.
6. Kalm, Volli; Hang, Tiit; Rosentau, Alar; Talviste, Peeter; Kohv, Marko. Maalihetest Pärnu maakonnas. 2002. Tartu Ülikooli Geoloogia Instituut. Tartu
7. Kask, Rein. Eesti mullad. 1996. Mats. Tallinn
8. Murga, T., Sults, Ü. Juhised ning tegevuskava koostamine üleujutusriskide haldamiseks. Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi
9. Paikuse vald 15, 1991-2006. 2006. Paikuse Vallavalitsus. Paikuse
10. Paikuse valla arengukava 2007-2013. 2007. Paikuse Vallavalitsus, Paikuse vallavolikogu, Geomedia OÜ. Paikuse
11. Paikuse valla kodulehekülj www.paikuse.ee. Külastatud 22.06.2007
12. Paikuse valla puhkemajanduse ja turismi arengukava 2013. 2006. Phare CBC 2003. Pärnu
13. Paikuse valla Silla küla osaplaneering. 2007. AS Entec. Pärnu
14. Paikuse valla üldplaneering. 1995. RE Eesti maaplaneeringud. Tallinn
15. Paikuse valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengukava aastateks 2007-2019. 2007. OÜ Alkranel. Tartu
16. Pärnu maakonnaplaneering. 1999. Pärnu Maavalitsus. Pärnu.
17. Tori, Tahkuranna, Surju, paikuse valla ning Sindi linna jäätmekava 2005-2009. 2005. OÜ Alkranel
18. 2006. aasta liiklusloenduse tulemused. 2007. AS Teede Tehnokeskus. Maanteeamet. Tallinn.
19. Maanteeameti veebileht <http://www.mnt.ee/atp/?id=1073>.

LISAD

LISA 1 Kehtivad piirangud

Maa- ja veealade kasutamisel tuleb kinni pidada õigusaktidega kindlaks määratud piirangutest mida pole üldplaneeringuga leevendatud või täiendavalt piiratud.

Üldplaneeringu kaartidel on kajastatud põhilised kaitsevööndid. Muud piirangud on toodud allolevas peatükis. Selles on esmalt välja toodud piirangut kehtestav seadus või määrus ning piirangu üldiseloom. Täpsemaks piirangute rakendamiseks või nendega põhjalikumalt tutvumiseks on vajalik siin toodud seadused ja määrused täiendavalt üle vaadata.

Riikliku kaitse all oleva mälestise kaitsevöönd

Alus: *Muinsuskaitse seadus* (RT I 2002, 27, 153; 47, 297; 53, 336; 63, 387; 2004, 25, 171; 2007, 12, 66; 2008, 3, 24; 51, 287; 2008, 51, 287);
Kultuuriministri 25.03.2003. a käskkiri nr 64, *Kultuurimälestiseks tunnistamine* (RTL 2003, 43, 641);
Muinsuskaitseameti peadirektori 30.09.2002. a käskkiri nr A-33 *Ajutise kaitse alla võtmine* (2002).

Muinsuskaitset korraldavad Kultuuriministeerium, Muinsuskaitseamet ning Paikuse Vallavalitsus. Muinsuskaitseameti ning Paikuse Vallavalitsuse loata on kinnismälestisel keelatud järgmised tegevused:

- konserveerimine, restaureerimine ja remont;
- ehitamine, sealhulgas ehitise laiendamine juurde-, peale- või allaehitamise teel, ning lammutamine;
- katusealuse väljaehitamine ning kangialuse ja õuede kinni- ja täisehitamine;
- ajalooliselt väljakujunenud tänavate võrgu, ehitusjoone ja kruntide (kinnistute) piiride muutmine ning kruntimine;
- krundi või kinnistu maakasutuse sihtotstarbe muutmine;
- katusemaastiku, ehitiste fassaadide, sealhulgas uste, akende, treppide, väravate jms muutmine;
- ehitisele seda kahjustavate või selle ilmet muutvate objektide, nagu reklaami ja info paigaldamine ning katusele tehnilise seadme paigaldamine, samuti muul viisil mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise ilme muutmine ja ehitusdetailide ümberpaigutamine;
- siseruumis avatud detailide, ehituselementide ja –konstruktsioonide algsest asukohast eemaldamine, katmine või nende muul viisil rikkumine;
- algupärasest erinevate ja algupäraseid matkivate ehitusmaterjalide kasutamine;
- teede, trasside ja võrkude rajamine ning remontimine;
- haljastus-, raie- ja kaevetööd, maaharimine ja õue ümberkujundamine;
- teisaldatavate äriotstarbeliste objektide (kiosk, müügipaviljon, välikohvik vms), valgustuse, tehnovõrkude ja –rajatiste ning reklaami paigutamine.

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatises esitatud kitsendused.

Kaitsevööndiks on **50 m** laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

- maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.

Avalik-õigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igapäev vaba juurdepääs.

Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tavakohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama igapäev vaba läbipääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras.

Mälestist võib konserveerida, restaureerida või remontida ainult muinsuskaitse eritingimusi järgiva projekti alusel ja erialaspetsialisti muinsuskaitse järelevalve all.

Muinsuskaitseala ja mälestise silueti nähtavuse ja vaadeldavuse tagamiseks tuleb detailplaneeringut koostades arvestada Muinsuskaitseametiga kooskõlastatud eritingimusi.

Paikuse valla territooriumil olevad kultuurimälestised:

Jrk nr	Reg nr	Mälestise nimi	Aadress
1.	27039	Sindi-Lodja I kiviaja asulakoht	Sindi-Lodja
2.	27040	Sindi-Lodja II kiviaja asulakoht	Sindi-Lodja
3.	27041	Sindi-Lodja III kiviaja asulakoht	Sindi-Lodja

Riikliku kaitse all olevate loodusobjektide piirangud

Alus: *Looduskaitse seadus* (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131; 62, 396; 2008, 34, 211);
 Vabariigi Valitsuse 22.04.2005. a määrus nr 85 *Soomaa rahvusparki kaitse-eeskiri* (RT I 2005, 23, 173; 71, 556);
 Vabariigi Valitsuse 30.03.2007. a määrus nr 89 *Vaskjõe looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri* (RT I 2007, 29, 162);
 Vabariigi Valitsuse 03.03.2006. a määrus nr 64, *Kaitsealuste parkide, arboretumite ja puistute kaitse-eeskiri* (RT I 2006, 12, 89);
 Vabariigi Valitsuse 15.03.2007. a määrus nr 76 *Pärnu maakonna kaitsealuste parkide ja puistute piirid* (RTI 2007, 25, 145);
 Vabariigi Valitsuse 18.05.2007. a määrus nr 154, *Hoiualade kaitse alla võtmine Pärnu maakonnas* (RTI 2007, 38, 274);
 Keskkonnaministri 02.04.2003. a määrus nr 27, *Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri* (RTL 2003, 46, 678);
 Keskkonnaministri 19.05.2004. a määrus nr 52, *Kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide valitsemise volituste andmine* (RTL 2004, 69, 1135; 2005, 124, 1971).
 Keskkonnaministri 09.10.2002. a määrus nr 58, *Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seireõuded ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad* (RTL 2002, 118, 1714);
 Keskkonnaministri 15.06.2004. a määrus nr 73, *Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu* (RTL 2004, 38, 258; 2005, 47, 652);
 Keskkonnaministri 13.01.2005. a määrus nr 1, *Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine* (RTL 2005, 13, 111; 2007, 77, 1333);

Keskkonnaministri 03.07.2006. a määrus nr 43, *Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse- eeskiri* (RTL 2006, 55, 998; 2007, 11, 171; 2008, 57, 784).

Loodust kaitstakse looduse säilitamise seisukohalt oluliste alade kasutamise piiramisega. Looduse kaitisel tuleb lähtuda tasakaalustatud ja säästva arengu põhimõtetest, kaaludes iga kord looduskaitse seisukohalt tõhusamate lahenduste rakendamise võimalusi.

Kaitstavad loodusobjektid on:

- kaitsealad;
- hoiualad;
- kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid;
- püsielupaigad;
- kaitstavad looduse üksikobjektid;
- kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavad loodusobjektid.

Kaitseala on inimtegevusest puutumatu hoitav või erinõuete kohaselt kasutava ala, kus säilitatakse, kaitstakse, taastatakse, uuritakse või tutvustatakse loodust. Kaitseala eritüübid on park, arboreetum ja puistu.

Soomaa rahvuspargi edelaosa ulatub Paikuse valla territooriumile.

Liigid, kelle elupaiku Soomaa rahvuspargis kaitstakse: karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), piilpart (*Anas crecca*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), sooräts (*Asio flammeus*), sõtkas (*Bucephala clangula*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), soo-loorkull (*Circus pygargus*), õõnetuvi (*Columba oenas*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), väikepistrik (*Falco columbarius*), rohunepp (*Gallinago media*), sookurg (*Grus grus*), karvasjalg-viu e taliviu (*Lagopus lagopus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), hallõgija (*Lanius excubitor*), sinirind (*Luscinia svecica*), mudanepp (*Lymnocyptes minimus*), väikekoovitaja (*Numenius phaeopus*), roherähn e meltsas (*Picus viridis*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), teder (*Tetrao tetrix tetrix*), metsis e mõtus (*Tetrao urogallus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Kaitstavad elupaigatüübid: jõed ja ojad (3260), lamminiidud (6450), rabad (7110), vanad loodusmetsad (9010), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), siirdesoo- ja rabametsad (91D0), lammi-lodumetsad (91E0). Liigid, kelle elupaiku kaitstakse: saarmas (*Lutra lutra*), harilik lendorav (*Pteromys volans*); laiujur (*Dytiscus latissimus*), suur-mosaiikliblikas (*Euphydryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), paksukojalise jõekarp (*Unio crassus*); kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*).

Hoiuala on elupaikade ja kasvukohtade kaitseks määratud ala, mille säilimise tagamiseks hinnatakse kavandatavate tegevuste mõju ja keelatakse ala soodsat seisundit kahjustavad tegevused.

Paikuse vallas paikneb Pärnu jõe hoiuala, mille kaitse-eesmärk on jõgede ja ojade (3260) ning hing (*Cobitis taenia*), võldase (*Cottus gobio*), jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*) ja paksukojalise jõekarbi (*Unio crassus*) elupaikade kaitse.

Kaitsealune liik on looma-, taime- või seeneliigi taksonoomiline üksus, mille isendeid, elupaiku, kasvukohti või leiukohti kaitstakse.

Püsielupaik on väljaspool kaitseala asuv, looduskaitseaduse kohaselt piiritletud ja erinõuete kohaselt kasutatav:

- kaitsealuse looma sigimisala või muu perioodilise koondumise paik;
- kaitsealuse taimede või seene looduslik kasvukoht;
- lõhe või jõesilma kudemispaik.

Koelmualade kaitseks on lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogul või selle lõigul keelatud olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine. Kudemispaiga veekogul või selle lõigul on loodusliku sängi, veerežiimi ning veetaseme muutmine paisude rekonstrueerimisel lubatud üksnes juhul, kui sellega parandatakse kalade kudemisvõimalusi.

Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse kuuluvad Paikuse vallas järgmised veekogude lõigud:

- Pärnu jõgi Tarbja veehoidla paisust suubumiseni Pärnu lahte (112350);
- Reiu jõgi Humalaste jõe suudmest suubumiseni Pärnu jõkke (114540).

Kaitstav looduse üksikobjekt on teadusliku, esteetilise või ajaloolis-kultuurilise väärtusega elus või eluta loodusobjekt.

Kaitseala, püsielupaiga ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsekord määratakse Looduskaitseaduse ja kaitse-eeskirjaga. Hoiualade kaitsekord on määratud Looduskaitseadusega.

Paikuse vallas asuvate kaitsealade, püsielupaikade, pargi, hoiualade ja kaitstava looduse üksikobjekti valitseja on Keskkonnaamet. Paikuse vallas asuvate kaitsealade, püsielupaikade, pargi, hoiualade ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitse korraldaja on Riikliku Looduskaitsekeskuse Pärnu-Viljandi regioon.

Pargi kaitse eesmärk on ajalooliselt kujunenud planeeringu, dendroloogiliselt, kultuurilooliselt, ökoloogiliselt, esteetiliselt ja puhkemajanduslikult väärtusliku puistu ning pargi- ja aiakunsti hinnaliste kujunduselementide säilitamine koos edasise kasutamise ja arendamise suunamisega. Pargi maa- ja veela on piiranguvöönd, mille välispiir on määratud vastava õigusaktiga.

Kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit. Kaitstava loodusobjekti valitseja võib kooskõlastamisel kirjalikult seada tingimusi.

Kaitseala sihtkaitse- ja piiranguvööndis või kaitstava looduse üksikobjekti juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning nende olemasolu korral peab kinnisasja valdaja tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile. Õuemaal, kus asub kaitstav looduse üksikobjekt, võivad teised isikud viibida kinnisasja valdaja nõusolekul.

Kinnisasja omandamise menetluse algatamise õigus on keskkonnaministril või tema volitatud isikul.

Kinnisasja omanikule esitatavas ettepanekus peab olema märgitud:

- selle kinnisasja andmed, mille omandamise on riik algatanud;
- kinnisasjal paikneva kaitstava loodusobjekti kirjeldus;

- kinnisasja hinnaettepanek koos maa väärtuse määramiseks tellitud eksperdiarvamustega;
- ettepaneku kehtivuse aeg;
- kinnisasja omandamise lisatingimused.

Veekaitsevöönd ja veekogu ehituskeeluala

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1; 62, 396; 66, 408);
Looduskaitseadus (RT I 2004, 38, 258; 53, 373; 2005, 15, 87; 22, 152; 2006, 30, 232; 2007, 25, 131; 62, 396; 2008, 34, 211);
Vabariigi Valitsuse 18.07.1996. a määrus nr 191, *Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine* (RT I 1996, 58, 1090; 1997, 73, 1205; 2000, 80, 513; 2002, 42, 269; 105, 619; 2003, 85, 576).

Veekogu avalik kasutamine on veevõtt, suplemine, veesport, veel ja jääl liikumine ja kalapüük seaduses sätestatud ulatuses. Veekogu avaliku kasutamise ees ei tohi rikkuda võõral maatükil viibimist reguleerivaid seadusesätteid.

Kallas on järve, jõge, veehoidlat, oja, allikat või maaparandussüsteemi eesvoolu ääristav ja erinõuete kohaselt kasutatav maismaavöönd. Kalda kaitse eesmärk on kaldal asuvate looduskosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.

Kaldal on piiranguvöönd, ehituskeeluvöönd ja veekaitsevöönd.

Kalda piiranguvööndi laius on Pärnu (kood 11235) ja Reiu jõgedel (kood 11454) ning Vaskjõel (kood 11476) ja Kabli ojal (kood 11479) **100m**.

Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine. Kalda piiranguvööndis on keelatud:

- reoveesette laotamine;
- matmispaiga rajamine;
- jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas;
- maavara kaevandamine;
- mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusalal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

Kaldal on ehituskeeluvöönd, kus uute hoonete ja rajatiste ehitamine on keelatud. Kalda ehituskeeluvööndi laius on Pärnu (kood 11235) ja Reiu jõgedel (kood 11454) ning Vaskjõel (kood 11476) ja Kabli ojal (kood 11479) **50m**.

Järve või jõe kaldal metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini. Aleviku ja küla selgelt piiritleval kompaktsel hoonestusel alal on kalda ehituskeeluvöönd 50 m.

Ehituskeeld ei laiene:

- hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- kalda kindlustusrajatisele;
- supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- piirdeaedadele.

Ehituskeeld ei laiene detail- või üldplaneeringuga kavandatud:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- ranna kindlustusrajatisele;
- hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- kalakasvatusehitisele;
- riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele;
- sillale;
- avalikult kasutatavale teele ja tänavale;
- raudteele.

Lautrit ja paadisilda tohib rannale või kaldale rajada, kui see ei ole vastuolus ranna ja kalda kaitse eesmärkidega ja pole vajalik vee erikasutusluba (Veeseaduse § 8 lõige 2).

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd. **Veekaitsevöödi ulatus tavalisest veepiirist on:**

- järvedel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ning maaparandus-süsteemide eesvooludel **10 m**;
- maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² **1 m**.

Kallasrada on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba. **Kallasraja** laius on kallastel **4 m**, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda. Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara. Kinnisasja valdaja on kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajal. Kohalikud omavalitsused on kohustatud üld- ja detailplaneeringuga tagama avalikud juurdepääsuvõimalused kallasrajale.

Teemaa piirid

Alus: *Teeseadus* (RT I 1999, 26, 377; 93, 831; 2001, 43, 241; 50, 283; 93, 565; 2002, 41, 249; 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 79,530; 88, 594; 2004, 84, 569; 2005, 11, 44; 40, 312; 61, 479; 2006, 30, 232; 2007, 14, 70; 15, 76; 45, 319; 63, 398; 66, 408);

Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 59, *Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded* (RTL 1999, 155, 2173; 2003, 100, 1511);

Teede- ja sideministri 28.09.1999. a määrus nr 55, *Tee projekteerimise normid ja nõuded* (RTL 2000, 23, 303; 2004, 65, 1088);

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 25.02.2005. a määrus nr 26, *Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid* (RTL 2005, 28, 390; 114, 1759; 2006, 47, 847; 2007, 8, 128; 2008, 7, 76; 72, 1011).

Tee on maantee, tänav, metsatee, jalgteed ja jalgrattateed või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis.

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik tee ning avalikuks kasutamiseks määratud eratee. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igäiks seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud piirangutega. Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

Tabel 13. Tänavamaa piirid

Tänav (tee) liik	Vööndi laius sõidutee välisservast punase jooneni (m)		
	Hea	Rahuldav	Erandlik
Kiirtee	12	8	4
Põhitänav	10	6	3
Jaotustänav	8	6	3
Kõrvaltänav	4	3	2
Veotänav	8	6	3
Jalgtee	3	1	0

Tulevikunõudeid arvestava sõidutee välisservadest väljapoole tuleb jätta sõiduteest mõlemale poole vöönd vastavalt järgnevale tabelile (tabel 13) – punaste joonte vähim kaugus sõidutee(de) välisservast.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde **kaitsevöönd**:

- riigimaanteede (põhimaanteede, tugimaanteede ja kõrvalmaanteede) kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **50 m**;
- kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **20 m**.

Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- maha võtta, ümber tõsta, juurde panna või kinni katta liiklusmärke ja muid liikluskorraldusvahendeid või eemaldada nendelt katteid;

- teha teel ilma ehitusloata teehoiutöid, samuti mistahes teehoiuväliseid töid, paigutada sinna töövahendeid, materjale jms tegevusega kaitsevööndis ei tohi halvendada liiklustingimusi teel;
- ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatise ning rajada istandikku;
- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara ja maa-ainest;
- teha metsa uuendamiseks lageraieid;
- teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuväliseid töid.

Tee kaitsevööndi maa omanik võib nõuda tee omanikult piirangute tõttu tekkinud kahju hüvitamist.

Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud:

- hoidma korras kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise;
- kõrvaldama nähtavust piirava istandiku, puu või muu liiklusele ohtliku rajatise;
- mitte lubama teemaale või kaitsevööndisse järelevalveta kariloomi.

Liinikoridorid kinnisasjal

Alus: *Asjaõigusseadus* (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255; 2005, 39, 308; 59, 464; 2007, 24, 128; 2008, 59, 330);
Asjaõigusseaduse rakendamise seadus (RT I 1993, 72/73, 1021; 1999, 44, 510; 2000, 51, 325; 88, 576; 2001, 24, 133; 31, 171; 42, 234; 94, 582; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 51, 355; 78, 523; 81, 546; RT III 2004, 13, 160; RT I 2004, 14, 91; 2005, 39, 308; 2006, 19, 148; 2007, 24, 128; 2008, 59, 330).

Omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ja õhuruumis tehnovõrke ja -rajatise (tehnorajatise), kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulutusi. Samuti peab omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnorajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal paiknevad tehnorajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Reaalservituudid koormavad teenivat kinnisasja valitseva kinnisasja kasuks selliselt, et valitseva kinnisasja igakordne omanik on õigustatud teenivat kinnisasja teatud viisil kasutama. Reaalservituut ei või teeniva kinnisasja omanikku kohustada mingiteks tegudeks, välja arvatud teod, mis on reaalservituudi teostamisel abistava tähendusega. Reaalservituut tekib kinnistusraamatusse kandmisega. Ettepanekut servituudi seadmiseks saab teha detailplaneeringuga. Reaalservituudi seadmiseks on vaja notariaalselt kinnitatud asjaõiguslepingut.

Alates 1. aprillist 1999. a on tehnorajatise püstitamiseks võõrale kinnisasjale nõutav kinnisasja koormamine reaalservituudi või isikliku kasutusõigusega. Kinnistusraamatusse veel kandmata

maale või riigile või Paikuse vallale kuuluvale maale tehno rajatise püstitamiseks piisab lihtkirjalikust või notariaalsest kokkuleppesest maa omanikuga.

Kinnisasja omanik võib realservituudi või isikliku kasutusõiguse seadmisest keelduda, kui tehno rajatise edasine asumine kinnisasjal selle kasutamist oluliselt takistab ja omaniku kahju tehno rajatisele on suurem kui tehno rajatise teise kohta ümberpaigutamise kulud, samuti juhul, kui omanik kannab kõik tehno rajatise ümberpaigutamise kulud ja annab selleks tehno rajatise omanikule eelnevalt piisava tagatise.

Kinnisasja omanikul on õigus nõuda tasu tema kinnisasjale püstitatud tehno rajatise talumise eest, sõltumata sellest, kas talumise kohustus tuleneb seadusest või kinnisasja koormamisest servituudi või isikliku kasutusõigusega. Tasu suurus võrdub tehno rajatise kaitsevööndi pindalale vastava maamaksuga, mis korrutatakse läbi maa sihtotstarbe koefitsiendiga. Tasu maksmise perioodi, korra ja maa sihtotstarbe koefitsiendid kehtestab Vabariigi Valitsus.

Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd

Alus: *Elektroonilise side seadus* (RT I 2004, 87, 593; 2005, 71, 545; 2006, 25, 187; 31, 234; 58, 439; 2007, 3, 12; 12, 64; 12, 66; 15, 76; 16, 77; 63, 397; 63, 397; 63, 397; 66, 408; 2008, 28, 181);

Majandus ja kommunikatsiooniministri 11.12.2006. a määrus nr 99, *Liinirajatise kaitsevööndis tegutsemise kord* (RTL 2006, 89, 1657).

Liinirajatis on aluspinnaga kohtkindlalt ühendatud elektroonilise side võrgu osa, milleks on muu hulgas maakaabel, veekogu põhjas paiknev kaabel, kaablitunnel, kaablikanaliseerimine, ehitistele ja postidele kinnitatud kaablite või juhtmete kogum koos kommutatsiooni-, jaotus- ja otsustus-seadmetega, regeneraator, elektrooniliste sideseadmete konteiner ning raadiosidemast. Liinirajatised on ka tehnovõrgud ja –rajatised. Liinirajatise planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõudeid.

Liinirajatise kaitsevöönd on seadusega kindlaks määratud mõõtmetega ala, kus igasugune liinirajatist ohustada võiv tegevus on lubatud seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

Liinirajatise **kaitsevööndi** mõõtmed on – **2 m** liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatisele paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal, meetrites. Siseveekogudel on liinirajatise **kaitsevöönd 100 m**.

Liinirajatise asukoha määramise hõlbustamiseks on liinirajatise omanik kohustatud märgistama liinirajatise asukoha.

Liinirajatise kaitsevööndis kasvavate puude okste lõikamise kulud kannab liinirajatise omanik, kui tema ja kinnisasja omanik ei ole kokku leppinud teisiti. Liinirajatise omanikul on õigus kinnisasja omaniku nõusolekuta eemaldada puud või puude oksad, mis on põhjustanud liinirajatise avarii või loovad avariohtliku olukorra.

Liinirajatise kahjustuste ja vigastuste likvideerimisega seotud kulud kannab nende põhjustamise eest vastutav isik.

Elektripaigaldise kaitsevöönd

Alus: *Elektriohutusseadus* (RT I 2007, 12, 64; 66, 408; 2008, 22, 149; 30, 191);
Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26.03.2007. a määrus nr 19, *Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord* (RTL 2007, 27, 482; 61, 1100; 2008, 38, 542).

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega.

Elektripaigaldise omaniku loata on keelatud:

- elektripaigaldise kaitsevööndis ehitada, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ning langetada puid ja põõsaid;
- elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis teha süvendustöid, veesõidukiga ankrusse heita, liikuda heidetud ankru, kettide, logide, traalide ja võrkudega;
- elektri-veekaabelliinide kaitsevööndis paigaldada veesõidukite liiklustähiseid ja poisid ning lõhata ja varuda jääd;
- elektri-õhuliinide kaitsevööndis sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 m;
- üle 1000-voldise nimipingega elektri-õhuliinide kaitsevööndis ehitada aedu ja traattarasid ning rajada loomade joogikohti;
- elektri-maakaabelliinide kaitsevööndis töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi.

Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus:

- alla 1 kV pingega liinide korral on **2 m**;
- kuni 20 kV pingega liinide korral on **10 m**;
- 35–110 kV pingega liinide korral on **25 m**;
- 220-330 kV pingega liinide korral on **40 m**.

Maakaabelliini maa-ala kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest **1 m** kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Veekaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest järvedes **100 m** kaugusel ning jõgedes **50 m** kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Alajaamade ja jaotusseadmete kaitsevöönd. Alajaamade ja jaotusseadmete ümber ulatub kaitsevöönd **2 m** kaugusele piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

Surveseadme kaitsevöönd

Alus: *Surveseadme ohutuse seadus* (RT I 2002, 49, 309; 2003, 88, 594; 2004, 2, 5; 18, 131; 30, 208; 2007, 66, 408; 2008, 22, 149; 30, 191);
Vabariigi Valitsuse 02.07.2002. a. määrus nr 213, *Surveseadme kaitsevööndi ulatus* (RT I 2002, 58, 368; 2003, 44, 304).

Surveseadmed ja surveseadmestikud jaotatakse järgmistesse liikidesse:

- I liik – surveseadmed, milles on ette nähtud suurema kui 0,5-baarise rõhu tekkimine;
- II liik – seeriaviisiliselt valmistatavad lihtsad surveanumad, välja arvatud tulekustutid;
- III liik – transporditavad surveseadmed, välja arvatud aerosooliballoonid ja hingamisaparaatide gaasiballoonid;
- IV liik – aerosooliballoonid, välja arvatud aerosooliballoonid, mille maht on väiksem kui 50 milliliitrit, metallist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 1000 milliliitrit, kaitsva kattega klaasist või mitteküllustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 220 milliliitrit, ja kaitsva katteta klaasist või küllustuvast plastist aerosooliballoonid, mille maht on suurem kui 150 milliliitrit;
- V liik – plahvatus- või tuleohtliku, väga tuleohtliku, eriti tuleohtliku, mürgise või väga mürgise vedeliku anumad ja torustikud, milles rõhu tekitab vedelikusamba kõrgus või hüdrauliline löök, samuti muud surveseadmed, mis ei kuulu I–IV liiki.

Surveseadme kaitsevöönd on surveseadet, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist.

Surveseadme kaitsevööndis peab hoiduma tegevustest, mis võivad kahjustada surveseadet, sealhulgas ei tohi:

- tõkestada juurdepääsu surveseadmele, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid;
- surveseadme omaniku loata ehitada, teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, ladustada ja teisaldada raskusi ning organiseerida ülesõite või teha muid surveseadme ohutust mõjutada võivaid töid.

Maa-aluste soojustorustike kaitsevöönd. Maa-aluste soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid ja horisontaaltasand, kaitsevööndi ulatus on:

- alla 200 mm läbimõõduga torustiku korral **2 m**;
- 200 mm ja suurema läbimõõduga torustiku korral **3 m**.

Maapealsete soojustorustike kaitsevöönd. Maapealsete soojustorustike, mida mõlemal pool torustikke piiravad äärmise torustiku isolatsiooni välispinnast järgmistel kaugustel asuvad mõttelised vertikaaltasandid, kaitsevööndi ulatus:

- aurutorustikul töö rõhul üle 16 baari on **10 m**;
- aurutorustikul töö rõhul 16 baari ja alla selle on **5 m**;
- veetorustikul töö rõhul üle 6 baari on **5 m**;
- veetorustikul töö rõhul 6 baari ja alla selle on **2 m**.

Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate rajatiste ja hoonete kaitsevöönd. Kaugküttevõrgu juurde kuuluvate dreanažitorude, jaotuskambrite, pumbamajade, mõõtesõlmede ning reguleeripunktide

rajatiste ja hoonete kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub välisseina äärmistest punktidest **2 m** kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaalide vahel.

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu kaugküttevõrgule, rajada alalisi ehitisi, ladustada jäätmeid, kemikaale või väetisi, istutada puid ja põõsaid ning teha muid tegevusi, mis võivad kahjustada kaugküttevõrgu konstruktsioone.

Kaugküttevõrgu kaitsevööndis on keelatud ilma võrguettevõtja loata teha lõhkamis-, puurimis- ja kaevetöid, samuti üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, paigaldada täiendavaid kommunikatsioone, teha ehitustöid, püstitada ajutisi ehitisi, rajada parkimisplatse, ladustada ja teisaldada materjale, organiseerida ülesõite, paigaldada kinnisasja omaniku või valdaja ehitust läbivates kaugküttevõrgu tehnilistes koridorides täiendavaid kommunikatsioone ja teha ümberehitusi.

Kanalisatsiooni-, vee-, side- ja gaasitrasside ning elektri kaablite ja teiste kommunikatsioonide rajamisel kaugküttevõrgu kaitsevööndisse on vähimad kaugused kaugküttetorustiku välispinnast kommunikatsiooni välispinnani:

- ristumisel **0,2 m;**
- paralleelsel kulgemisel **1 m.**

Maapealsete vedelkütusetorustike kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mis asub torustiku välisseina äärmistest punktidest **5 m** kaugusel paiknevate mõtteliste vertikaaltasandite vahel.

Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded ja pumplate kujad

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1; 62, 396; 66, 408);
Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus (RT I 1999, 25, 363; 2000, 39, 238; 102, 670; 2001, 102, 668; 2002, 41, 251; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 2005, 37, 280);
Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a. määrus nr 171, *Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded* (RT I 2001, 47, 261; 2006, 40, 310);
Vabariigi Valitsuse 31.07.2001. a. määrus nr 269, *Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord* (RT I 2001, 69, 424; 2003, 83, 565; 2006, 10, 67);
Keskkonnaministri 16.11.1998. a. määrus nr 65 *Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine* (RTL 1998, 346/347, 1432; 1999, 167, 2446);
Keskkonnaministri 16.10.2003. a. määrus nr 75, *Nõuete kehtestamine ühis-kanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta* (RTL 2003, 110, 1736);
Keskkonnaministri 16.12.2005. a. määrus nr 76 *Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndi ulatus* (RTL 2005, 123, 1949);
Paikuse Vallavolikogu 17.09.2007. a. määrus nr 13 *Paikuse valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukavakinnitamine aastateks 2007 – 2019.*

Kanalisatsioon on ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublasse juhtimiseks.

Reovee kogumisalaks nimetatakse ala, kus on piisavalt elanikke ja majandustegevust reovee kogumiseks kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse või heitvee juhtimiseks suublasse.

Määrusega *Kanalisatsiooniehitiste veekaitseenõuded* kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitseenõuded.

Reoveepuhastid jagunevad:

- suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi ie);
- väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;
- omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT7) kaudu väljendatud inimekvivalendi väärtus on **60 g** hapnikku ööpäevas.

Kuja kanalisatsiooniehitiste veekaitseenõuete määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus (tabel 14) sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

Tabel 14. Väikepuhastite nõutavad kujad sõltuvalt reovee puhastamise viisist

Reovee puhastamisviis	Kuja (meetrites)
Reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reoveesettetahendus- ja kompostimisväljakud	100
Mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reoveesetet käideldakse kinnises hoones	50
Biotiik, tehismärgala, avaveeline taimestikpuhasti	100

Ühiskanalisatsiooni reoveepumpla kuja ulatus sõltub reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast. Kui vooluhulk on kuni **10 m³/d**, peab **kuja** olema **10 m**; kui vooluhulk on üle **10 m³/d**, peab **kuja** olema **20 m**. Purgimissõlme **kuja** peab olema **30 m**.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevöönd on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitisi ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus kinnisasja kasutamist on kitsendatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitiste kaitse ja ohutuse tagamiseks.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni maa-aluste vabavoolsete torustike kaitsevööndi ulatus torustiku telgjoonest mõlemale poole on:

- torustikul, mille siseläbimõõt on alla 250 mm ja mis on paigaldatud kuni 2 m sügavusele – **2 m**;
- torustikul, mille siseläbimõõt on 250 mm ja suurem ning mis on paigaldatud kuni 2 m sügavusele – **2,5 m**;
- torustikul, mille siseläbimõõt on alla 250 mm ja mis on paigaldatud üle 2 m sügavusele – **2,5 m**;

- torustikul, mille siseläbimõõt on 250 mm ja suurem ning mis on paigaldatud üle 2 m sügavusele – **3 m**;
- torustikul, mille siseläbimõõt on 1000 mm ja suurem ning mis on paigaldatud üle 2 m sügavusele või allmaakaevetõõnne – **5 m**.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni muude ehitiste ümber ulatub **kaitsevöönd** piirdealani, selle puudumisel **2 m** kaugusele ehitisest.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaitsevööndis peab hoiduma tegevusest, mis võib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitisi kahjustada, sealhulgas ei tohi:

- tõkestada juurdepääsu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitistele ega istutada puid;
- ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku loata ehitada, ladustada materjale ning teha lõhkamis-, puurimis-, kaevandamis-, vaia-, kaeve-, täite-, üleujutus- või kuivendustöid ja ehitiste juures ka tõstetöid.

Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida heitvett, mis sisaldab:

- põlemis- ja plahvatusohtlikke aineid;
- torustikele kleepuvaid või ummistusi tekitavaid aineid;
- inimestele ja keskkonnale ohtlikke mürgaineid;
- radioaktiivseid aineid;
- keskkonnaohtlikku bakterioloogilist reostust;
- biopuhastusele toksiliselt mõjuvaid aineid;
- bioloogiliselt raskesti lagundatavaid keskkonnaohtlikke aineid.

Omapuhasti rajamisel arvestatavad nõuded:

- omapuhasti kuja on vähemalt **10 m** (v.a septikul);
- septiku kuja on vähemalt **5 m**;
- omapuhastit tohib ehitada väljapoole reovee kogumisasalaid;
- omapuhasti peab paiknema joogiveekaevude suhtes allanõlva ning põhjavee liikumissuuna suhtes allavoolu.

Heitvee pinnasesse juhtimine. Kaitsmata ja nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel võib pinnasesse immutada kuni **10 m³** vähemalt bioloogiliselt puhastatud heitvett ööpäevas. Nõrgalt kaitstud põhjaveega aladeks loetakse alasid, mille pinnakate on 2-10 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 m ööpäevas, alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune savi- või liivsavi kiht filtratsioonimooduliga 0,0001-0,005 m ööpäevas ja alasid, mille pinnakate on 20-40 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 m ööpäevas. Kaitsmata põhjaveega aladeks loetakse karstialasid, alvareid, mille pinnakatte paksus on alla 1 m, alasid, mille pinnakate on alla 2 m paksune moreen filtratsioonimooduliga 0,01-0,5 meetrit ööpäevas ja alasid, mille pinnakate on alla 20 m paksune liiva- või kruusakiht filtratsioonimooduliga 1-5 meetrit ööpäevas.

Nõuetele vastavat sademevett tohib immutada pinnasesse, kuid mitte veehaarde sanitaarkaitsealal ja mitte lähemal kui **50 m** selle välispiirist.

Kui heitvee juhtimine kaugel asuvasse veekogusse on ebamajanduslik ning ei ole põhjavee reostumise ohtu, võib heitvett immutada pinnasesse, v.a veehaarde sanitaarkaitsealale lähemal kui 50 m selle välispiirist, ja mitte lähemal kui 80 m joogivee tarbeks kasutatavast salvkaevust, v.a omapuhasti olemasolu korral, võib heitvett immutada pinnasesse järgmistes kogustes:

- **5–50 m³** ööpäevas pärast reovee bioloogilist puhastamist;
- **kuni 5 m³** ööpäevas pärast reovee mehaanilist puhastamist.

Üle **5 m³** ööpäevas heitvee immutamiseks pinnasesse on vaja vee erikasutusluba, mille kohaselt heitveele määratavad reostusaine piirkontsentratsioonid või reovee puhastusastmed peavad vastama kehtestatud piirväärtustele või puhastusastmetele, v.a alla 2000 ie reostuskoormusega reostusallikal, ning heitvee pinnasesse immutamiseks kasutatav süsteem peab võimaldama võtta vee erikasutusloas kehtestatud nõuete kontrolliks heitvee kontrollproovi. Alla 2000 ie reostuskoormusega reostusallikal määrab heitvee piirkontsentratsioonid või puhastusastmed vee erikasutusloa andja.

Heitvee pinnasesse juhtimise nõuded (hulk pindalaühiku kohta, reostusnäitajate lubatavad piirväärtused jm) täpsustatakse vee erikasutusloas.

Kanaliseerimise kaudu või vahetult veekogusse või pinnasesse suunatava heitvee reostusnäitajad peavad vastama kehtestatud nõuetele.

Reostustundlikuks veekoguks Paikuse vallas on määratud Pärnu jõgi Vihtra sillast kuni suudmeni (kood 11235).

Puurkaevude sanitaarkaitsevöönd

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1; 62, 396; 66, 408);

Keskkonnaministri 16.12.1996. a määrus nr 61, *Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestamine* (RTL 1997, 3, 8; 2004, 96, 1500).

Põhjaveehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, üldjuhul **50 m** raadiuses ümber puurkaevu või **50 m** kaugusele mõlemale poole kaevusid ühendavast sirgjoonest ja **50 m** raadiuses ümber puurkaevude rea otsmiste puurkaevude.

Keskkonnaminister võib vähendada veehaarde sanitaarkaitseala:

- kuni 10 meetrile, kui vett võetakse alla 10 m³ ööpäevas ja kasutatakse ühisveevärgi vajaduseks;
- 30 meetrile, kui vett võetakse üle 10 m³ ööpäevas ja põhjaveekiht on hästi kaitstud.

Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihi alla **10 m³** ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks.

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud majandustegevus, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamine, metsa hooldamine, heintaimede niitmine ja veeseire. Veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel.

Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

Alus: *Veeseadus* (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241, 240; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577; 2002, 1, 1; 61, 375; 63, 387; 2003, 13, 64; 26, 156; 51, 352; 2004, 28, 190; 38, 258; 2005, 15, 87; 37, 280; 67, 512; 2006, 28, 211; 2007, 1, 1; 62, 396; 66, 408);

Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määrus nr 288, *Veekaitse nõuded väetise- ja sõnniku- hoidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded* (RT I 2001, 72, 443; 2002, 15, 89; 2004, 13, 89); Keskkonnaministri 30. detsembri 2002. a määrus nr 78, *Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nõuded* (RTL, 2003, 5, 48; 2004, 64, 1056).

Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks ja piiramiseks tuleb järgida kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõudeid.

Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõuetega.

Haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada kuni 2 loomühikule vastaval hulgal loomi. Suuremale arvule loomühikutele vastaval hulgal loomi haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada nõuetekohase mahutavusega sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla või sõnniku müügilepingu olemasolu korral.

Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri määrusega kehtestatud nõudeid.

Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava st üldtunnustatud tootmis- võtteid ja -viise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale.

Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

Alus: *Maaparandusseadus* (RT I 2003, 15, 84; 2004, 32, 227; 2005, 37, 284; 2007, 24, 129; 2008, 16, 114);

Asjaõigusseadus (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 52, 303; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255; 2005, 39, 308; 59, 464; 63, 481; 2007, 24, 128; 2008, 59, 330).

Keskkonnaministri 24.12.1996. a määrus nr 64, *Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide väljavalikul, ehitamisel ja eksploateerimisel* (RTL 1997, 14, 87; 1999, 34, 415);

Vabariigi Valitsuse 03.01.2006. a korraldus nr 1, *Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu* (RTL 2006, 7, 133; 2007, 63, 1134).

Maaparanduseks peetakse maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, samuti happeliste muldade lupjamist ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks või keskkonnakaitseks.

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks ja niisutamiseks ning keskkonnakaitseks vajalike ehitiste kogum, mis on kantud maaparandussüsteemide registrisse. Maaparandussüsteemi koosseisu võib kuuluda ka

keskkonnakaitseks vajalik ehitised ja /või maaparandussüsteemi teenindav tee. Maaparandussüsteemi teenindav tee ei ole avalikult kasutatav tee teeseaduse tähenduses.

Maaparandussüsteemi maa-ala on maa-ala, millel paikneb reguleeriv võrk. Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotamiseks. Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu.

Maaparandussüsteemi eesvool on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust või toruveejuhtme vee läbilaskevõimest sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine.

Ühiseesvool on eesvool, mis tagab mitmel kinnisasjal asuva maaparandussüsteemi toimimise. Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega. Riigi poolt korrashoitavad eesvoolud on toodud tabelis 15.

Tabel 15. Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu Paikuse vallas

Jrk nr	Veejuhtme		Riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu lõigu				
	kood	nimi	pikkus (km)	alguspunkti		lõpp-punkti	
				kirjeldus	X koordinaat Y koordinaat	kirjeldus	X koordinaat Y koordinaat
1.	1147600	Vaskjõgi	14,5	suue	<u>537395</u> <u>6460536</u>	Karuniidu pkr suue	<u>541574</u> <u>6470311</u>
2.	1147800	Karuniidu pkr	6,8	suue	<u>541574</u> <u>6470311</u>	Taali-Põlendmaa-Seljametsa mnt truubist 3,73 km vv	<u>547723</u> <u>6469241</u>
3.	1147900	Kabli oja	3,9	suue	<u>540466</u> <u>6466837</u>	Suudmest 3,9 km vv	<u>543334</u> <u>6466123</u>

Maaparandussüsteem ehitatakse maaparandussüsteemi ehitusloa alusel, järgides vastavat ehitusprojekti ja tehnilisi nõudeid. Projekteerimistingimused ehitusprojekti koostamiseks väljastab Pärnumaa maaparandusbüroo.

Kinnisasjal, millel paikneb maaparandussüsteem võib teha maakorraldustoiminguid maaparandusbüroo eelneva kooskõlastuse alusel.

Maaparanduse uurimistöö tegemiseks, ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi või ehitusprojekti ekspertiisiga seotud toimingute tegemiseks on maaparandusalal tegutseval ettevõtjal õigus viibida kinnisasjal, kuhu ehitatakse või kavandatakse ehitada maaparandussüsteem, ning kinnisasjal, mida võib kavandata maaparandussüsteem mõjutada või mis võib mõjutada kavandatavat maaparandussüsteemi, kas selle kinnisasja omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isikute juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on omanikuga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teeniva maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik

sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemääraseid kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada realservituut asjaõigusseaduses sätestatud alustel ja korras.

Maaparandushoid on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.

Maaparandushoidu korraldavad:

- maavaldajad;
- maavaldajad, kelle valduses oleval kinnisasjal asub maaparandussüsteem ja kes saavad kasu ühiseesvoolu toimimisest, kas seltsingulepingu või maaparandusühistu kaudu;
- riik maaparandusbüroo kaudu riigi poolt korraldatavate ühiseesvoolude osas.

Maaparandushoiutööde sihipäraseks korraldamiseks koostab Põllumajandusministeerium maaparandusbüroode kaudu alamvesikonna maaparandushoiukava.

Maaparandussüsteemi korrastamistöödel või rekonstrueerimisel tuleb arvestada maaparandustööde võimalikku mõju järgmistele maaparandustööde piirangutsoonidele:

- I klassi piirangutsoonideks on kaitseala vööndid, kus kehtestatud kaitse-eeskiri ei luba maaparandustöid (loodusreservaadid ja sihtkaitse vööndid, kus maaparanduse hooldustööd on keelatud);
- II klassi piirangutsoonideks on kaitseala sihtkaitsevööndid, kus kaitstava loodusobjekti säilitamiseks vajaliku või seda objekti mittekahjustava tegevusena on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;
- III klassi piirangutsoonideks on kaitsealade piiranguvööndid, programmalade üldvööndid ja eelmistes punktides nimetatud alad.

Veekogude kallastel rakendatakse põldudel hajureostuse leviku tõkestamiseks järgmisi keskkonnakaitsemeetmeid:

- veekogu kallastele rajatakse puhverribasid või puhverloodusid;
- voolusängis oleva reostuse püüdmiseks on sobiva reljeefiga kohtades võimalik ehitada settebasseine,
- vajaduse korral võib voolusängis oleva reostuse püüdmiseks kasutada keemilisi filtreid.

Välisõhu saastekaitse

Alus: *Välisõhu kaitse seadus* (RT I 2004, 43, 298; 2005, 15, 87; 2007, 19, 95; 62, 396);
Rahvatervise seadus (RT I 1995, 57, 978; 1996, 3, 56; 49, 953; 1997, 37/38, 569; 1999, 30, 415; 88, 804; 2001, 23, 128; 2002, 32, 187; 61, 375; 63, 387; 90, 521; 2003, 26, 156; 160; 2004, 45, 315; 75, 520; 87, 593; 2005, 24, 179; 2006, 28, 211; 55, 405; 2007, 1, 1; 22, 114; 24, 127; 63, 397);
Vabariigi Valitsuse 26.01.1999. a määrus nr 38, *Eluruumidele esitatavate nõuete kinnitamine* (RT I 1999, 9, 138; 2000, 66, 427; 2001, 67, 403; 97, 613; 2002, 66, 402; 2005, 6, 23);
Sotsiaalministri 04.03.2002. a määrus nr 42, *Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid* (RTL 2002, 38, 511);
Keskkonnaministri 07.09.2004. a määrus nr 115, *Välisõhu saastatuse taseme piir-, sihtväärtused ja saastetaluvuse piirmäärad, saasteainete sisalduse häiretasemed ja kaugemad eesmärgid ning saasteainete sisaldusest teavitamise tase* (RTL 2004, 122, 1894; 2006, 33, 592).

Välisõhk on troposfääri hooneväline õhk, välja arvatud õhk töökeskkonnas. Saasteaine on keemiline aine või ainete segu, mis eraldub välisõhku tegevuse otsesel või kaudsel tagajärjel ja mis võib mõjuda kahjulikult inimese tervisele või keskkonnale, kahjustada vara või kutsuda esile pikaajalisi kahjulikke tagajärgi.

Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks. Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga üksik saasteallikas, kaasa arvatud teatud aja tagant teisaldatav saasteallikas, või ühel tootmisterritooriumil asuvate saasteallikate grupp. Liikuv saasteallikas on püsiva asukohata saasteallikas, mis samal ajal saasteainete välisõhku eraldamisega võib vahetada asukohta.

Saasteallika mõjupiirkond on piirkond, kus saasteallikast eralduva saasteaine heitkogus moodustab maapinnalähedases õhukihis saasteaine sisalduse, mis on vähemalt kümme protsenti välisõhu saastatuse taseme ühe tunni keskmisest piirväärtusest. Saasteallika mõjupiirkonnas kehtivad välisõhu saastatuse taseme piir- ja sihtväärtused ka õhukihis, mis ulatub **2 m** võrra kõrgemale kõige kõrgemal asuva eluruumi laest ja **1 m** kaugusele eluruumi välisseinast.

Paikse saasteallika saasteaine heitkoguse piirväärtus on majandustegevuse mis tahes valdkonna paiksest saasteallikast eralduva saasteaine piirkogus väljuvate gaaside mahu-, toodangu-, võimsuse -, energia- või ajaühiku kohta väljendatuna kontsentratsiooni, protsendi või heitkoguse tasemenäitajana. Heitkoguse piirväärtust ei tohi ületada.

Kui piirkonna välisõhu hinnatud saastatuse tase või seaduse alusel kehtestatud saasteaine heite summaarne piirkogus ei võimalda rahuldada kõiki saasteloa taotlusi, on saasteloa saamise eelisõigus isikul:

- kes toodab energiat olme- või sotsiaalvajadusteks;
- kelle saasteainete heitkogus samalaadse toodangu ühiku kohta on kõige väiksem.

Arvestades inimorganismide erinevat kohanemisreaktsiooni, võib keskkonnaminister Tervisekaitseinspeksiooni ettepanekul kehtestada määrusega elanikkonna tundlike gruppide tervise kaitseks välisõhu saastatuse taseme seaduses sätestatutest rangemad piirväärtused järgmiste asutuste territooriumil:

- tervishoiuasutus;
- hoolekandeaasutus;
- lasteaed;
- kool.

Ebameeldiva või ärritava lõhnaga aine *välisõhu kaitse seaduse* tähenduses on inimtegevusest põhjustatud välisõhku eralduv aine või ainete segu, mis võib tekitada elanikkonnal soovimatut lõhnataju. Lõhnaaine esinemise välisõhus määrab selleks moodustatud lõhnaaine esinemise määramise ekspertrühm. Lõhnaaine esinemise määramise ekspertrühm annab hinnangu lõhnaaine esinemise kohta välisõhus ning lõhna esinemise korral nõuab seda põhjustava saasteallika valdajalt lõhna vähendamise tegevuskava koostamist.

Maavarade kaevandamisel, lõhkamistöodel, sõnnikuhoidlate rajamisel, puistmaterjalide laadimisel või muul seesugusel tegevusel, mis võib tõenäoliselt põhjustada saastatuse taseme piirväärtuste ületamist maapinnalähedases õhukihis, on saasteallika valdaja kohustatud rakendama täiendavaid meetmeid saasteainete välisõhku eraldumise vähendamiseks. Saasteainete välisõhku eraldumist vähendavad meetmed ei tohi kaasa tuua pinnase ja vee saastamist.

Transpordisõlmede ning tootmis- ja teenindusobjektide kavandamisel tuleb vältida territooriume, kus ebasoodsate ilmastikutingimuste korral on välisõhku eraldunud saasteainete hajumine loodus- või tehisoludest tingitud põhjustel takistatud.

Objekti valdaja on kohustatud rakendama abinõusid tolmu ja prahi leviku vältimiseks tema halduses olevatelt ladustamiskohtadelt, tänavatelt ja teedelt.

Silmas pidades õhusaaste kauglevi, mis võib ületada riigipiire, ja piiriülese õhusaaste kauglevi *Genfi konventsiooni* (RT II 2000, 4, 25) nõudeid, on keelatud ehitada korstnaid, millest saasteained väljuvad kõrgemal kui **250 m** maapinnast.

Käitise projekteerimisel tuleb arvestada, et saasteaineid välisõhku väljutavad korstnad, ventilatsioonivad ja -torud oleksid vähemalt **5 m** kõrgemal saasteallikast, kuni **50 m** kaugusel eluhoonetest ning oleksid täidetud seaduses sätestatud nõuded.

Välisõhu saasteluba ja erisaasteluba on dokumendid, mis annavad seaduses sätestatud juhtudel õiguse viia saasteaineid paiksest saasteallikast välisõhku ning määravad selle õiguse kasutamise tingimused.

Paikse saasteallika valdaja peab kasutama parimat võimalikku tehnikat, energiasäästlikku tehnoloogiat, keskkonnasõbralikke energiaallikaid ja püüdesaadmeid saasteainete heitkoguste vähendamiseks sedavõrd, kuivõrd see on tehniliselt võimalik ja majanduslikult mõistlik tehtavaid kulutusi ja tekkida võivat kahju arvestades.

Saasteallika valdaja rakendab täiendavaid meetmeid, et vähendada süsinikdioksiidi ja teiste kasvuhoonegaaside, nagu metaani, diilämmastikoksiidi, hüdrofluorosüivesinike, perfluorosüivesinike ja väävelheksafluoriidi heitkoguseid, mis välisõhus akumulierides võivad põhjustada kliimamuutust. Paiksetest ja liikuvatest saasteallikatest eralduvate kasvuhoonegaaside summaarse lubatud heitkoguse ja selle jaotuskava kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

Välisõhus leviv müra on inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus leviv soovimatu ja kahjulik heli, mille tekitavad paiksed või liikuvad saasteallikad.

Müra tekitamine põhjendamatult on keelatud.

Müra piirtase on suurim lubatud müratase, mille ületamisel tuleb rakendada müratõrjeabinõusid. Müra kriitiline tase on müratase, mille ületamine tekitab ebarahuldava mürasituatsiooni ja põhjustab inimese tugeva häirituse ning mille juures tuleb rakendada abinõusid inimese tervise kaitseks. Müra taotlustase on müra normtase, mida kasutatakse uuel planeeritaval alal ja olemasoleva müraolukorra parandamiseks.

Müra normtasemete kehtestamisel lähtutakse:

- päevasest (7.00-23.00) ja öisest (23.00-7.00) ajavahemikust;
- müraallikast: auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus, tööstus-, teenindus- ja kaubandusettevõtted, spordiväljakud ja meelelahutuspaigad, ehitustööd, elamute ja üldkasutusega hoonete tehnoseadmed, naabrite müra (olmemüra);
- müra iseloomust: püsiva või muutuva tasemega müra;
- välismüra normimisel: hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast.

Hoonestatud või hoonestamata alad jaotatakse:

- I kategooria: looduslikud puhkealad ja rahvuspargid, puhke- ja tervishoiuasutuste puhkealad;
- II kategooria: laste- ja õppeasutused, tervishoiu- ja hoolekandeadasutused, elamualad, puhkealad ja pargid linnades ning asulates;
- III kategooria: segaala (elamud ja ühiskasutusega hooned, kaubandus-, teenindus- ja tootmisettevõtted);
- IV kategooria: tööstusala.

Välismüra lubatud müra osas tuleb lähtuda arvulistest suurustest. Siinkohal on määrusest välja toodud ainult taotlustaseme arvsuurused uutel planeeritavatel aladel tabel 16 ja tabel 17.

Kaubandus- ja teenindusettevõtete, spordiväljakute ja meelelahutuspaikade meelelahutuspaikade tegevusest põhjustatud müra taotlustase on samane tööstusmüra taotlustaseme arvsuurusega uutel planeeritavatel aladel.

Projekteerimistingimuste määramisel tuleb lähtuda toodud arvulistest suurustest. Paikuse Vallavolikogul on õigus kehtestada välisõhus levivale mürale oma haldusterritooriumil või selle osal kehtestatud normidest kuni **50 protsenti** rangemaid normtasemeid.

Tabel 16. Liiklusmüra (auto-, raudtee- ja lennuliiklus, veesõidukite liiklus) ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	50	40
II kategooria	55	45
III kategooria	60	50
IV kategooria	65	55

Tabel 17. Tööstusettevõtete müra ekvivalenttase $L_{pA,eq,T}$, dB

	Päeval	Öösel
I kategooria	45	35
II kategooria	50	40
III kategooria	55	45
IV kategooria	65	55

Jäätmekäitlus

Alus: *Jäätmeseadus* (RT I 2004, 9, 52; 30, 208; 2005, 15, 87; 37, 288; 2006, 28, 209; 58, 439; 2007, 19, 94; 44, 315; 66, 408);

Veterinaarkorralduse seadus (RT I 1999, 58, 608; 2002, 13, 79; 18, 97; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 38, 257; 2005, 39, 308; 2006, 28, 211; 2007, 70, 428; 2008, 30, 191);

Keskkonnaministri 29.04.2004. a määrus nr 38, *Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded* (RTL 2004, 56, 938; 108, 1720; 2006, 91, 1685);

Loomatauditõrje seadus (RT I 1999, 57, 598; 2002, 13, 80; 61, 375; 63, 387; 96, 566; 2004, 19, 135; 34, 236; 2005, 37, 286; 61, 477; 2006, 21, 162; 2007; 1, 1; 12, 66; 22, 114; 70, 428; 70, 428);

Paikuse Vallavolikogu 21.03.2005. a määrus nr 11, *Tori, Tahkuranna, Surju ja Paikuse valla ning Sindi linna ühise jäätmekava 2005-2009 kinnitamine*.

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine. Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sortimine ja segukoostamine nende edasise veo või tekkekohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.

Keskkonnanäiring on arvulise normiga reguleerimata negatiivne keskkonnamõju või negatiivne keskkonnamõju, mis ei ületa arvulist normi, nagu jäätmetest põhjustatud hais, tolm või müra; lindude, näriliste või putukate kogunemine; aerosoolide sisaldus õhus või jäätmete tuulega laiali kandumine.

Tuleohutusnõuded

Alus: Siseministri 08.09.2000. a. määrus nr 55, *Tuleohutuse üldnõuded* (RTL 2000, 99, 1559; 2004, 100, 1599);
Vabariigi Valitsuse 27.10.2004. a määrus nr 315, *Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded* (RT I 2004, 75, 525; 2007, 53, 357);
Keskkonnaministri 01.08.2008. a määrus nr 37 *Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuded* (RTL 2008, 68, 964).

Vastutus tuleohutusnõuete täitmise eest krundil lasub selle omanikul ja valdajal. Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladustatud materjalile ning tuletõrje-veevõtukohtadele hoitakse vaba ning aastaringsest kasutamiskõlblikus seisukorras. Objekti territoorium tuleb hoida alaliselt puhas põlevmaterjali jäätmetest. Territooriumi puhastamise sageduse kehtestab objekti valdaja. Jäätmete hoiukoht peab paiknema põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüüvusega ehitise välisseinas olevast ukse-, akna- või muust avast vähemalt **2 meetri** kaugusel.

Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab tuletõrje- ja päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles ümbersõiduvõimalust näitav viit. Linna või muu tiheasustusega kohas tänava läbisõiduks sulgemisel rohkem kui üheks ööpäevaks informeerib tänava sulgemisloa saanud isik sellest viivitamatult häirekeskust.

Territooriumil ei tohi:

- ladustada ehitiste vahelisse tuleohutuskujala alasse mis tahes põlevmaterjali, põlevpakendis seadet või -taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;
- rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud ehitusprojektita;
- sõita sädemepüüdjaga mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergestisüttiva materjali kasutamise- ja hoiukohta või -ruumi;
- teostada tule- ja plahvatusohtlikku protsessi väljaspool selleks otstarbeks seadistatud kohta;
- remontida põlevvedeliku või -gaasiga täidetud torustikku või seadet;
- ladustada põlevmaterjali vahetult isoleerimata juhtmetega elektriõhuliini alla või lähemale kui **2 m** objekti territooriumi välispiirist;
- valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;
- tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiukohas;
- põletada kulu, välja arvatud keskkonnaministri määruses kehtestatud juhtudel ja korras.

Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast.

Tuletõrje veevõtukohad on ära toodud Paikuse valla ühisveevärgi- ja ühiskanalisatsiooni arengukavas. Vajadusel tuleb veevõtukohad korrastada ning maaalad munitsipaliseerida inimeste ja nende vara turvalisuse ning valla arengu huvides.

Tule levik ühelt ehitiselt teisele ei tohi ohustada inimeste turvalisust ega põhjustada olulist majanduslikku või ühiskondlikku kahju. Selleks peab hoonetevaheline kuja takistama tule levikut teistele hoonetele, kusjuures juhul, kui hoonetevahelise kuja laius on alla **8 m**, tuleb tule leviku piiramine tagada ehituslike või muude abinõudega.

Hoonetevahelise kuja arvestamisel võib lugeda üheks hooneks tuletõkkeseksiooni nõuetele vastavat hoonetekompleksi, kusjuures:

- sellised hooned peavad olema tuleohutusest lähtuvalt samases klassis, vastavalt kas TP1, TP2 või TP3;
- selliste hoonete kasutajate arv ja korruste pindala on väiksemad hoonetekompleksile kohalduvatest nimetatud arvväärtustest.

Tuleohtlik aeg metsa ja muu taimestikuga kaetud alal algab kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabumisel. Tegevused tuleohtliku ajal metsas on reguleeritud seadusega.

Tuleohtlikul ajal on metsas keelatud suitsetamine ja lõkke tegemine (v.a selleks ettevalmistatud kohas), raiejäätmete ja kulu põletamine, rohkete suitsu tekitava risu, põhu jms põletamine ning muu tegevus, mis võib põhjustada tulekahju. Riigimetsa majandaja on kohustatud tuleohtlikul ajal korraldama valve.

Maavarade kasutamine

Alus: *Kaevandamiseseadus* (RT I 2003, 20, 118; 2004, 18, 131; 84, 572; 2007, 66, 408; 2008, 22, 148; 30, 191);
Maapõueseadus (RTI 2004, 84, 572; 2005, 15, 87; 2006, 14, 109; 58, 439; 2007, 42, 303; 66, 408; 2008, 28, 183; 48, 267; 2009, 3, 15).

Maavara on looduslik kivim, setend, vedelik või gaas, mille omadused või lasundi lasumistingimused ja omadused vastavad kehtestatud nõuetele ning mille lasund või selle osa on majandusliku tähtsuse tõttu keskkonnaregistris arvele võetud. Aluspõhja maavara, üleriigilise tähtsusega maardlas olev maavara ning ravitoimega järve- ja meremuda (ravimuda) kuuluvad riigile ning nendele teiste isikute kinnisomand ei ulatu.

Kinnisasja omanikul või kinnisasja kasutusõigust omaval isikul on õigus maapõue kasutada üldgeoloogilise uurimistöo loata, uuringuloata või kaevandamisloata, kui seda tingib kinnisasja kasutamise vajadus ja see ei ole vastuolus seadusega.

Füüsilisest isikust kinnisasja omanikul on oma kinnisasja piires õigus kaevandamisloata võtta maavaravaru või looduslikku kivimit, setendit, vedelikku või gaasi, mis ei ole maavaravaruna arvele võetud, isikliku majapidamise tarbeks, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

Kaevandamisloa omanik on kohustatud eemaldama maavaravaru kaevandamisega seotud ehitiste piiresse jääva mulla vähemalt selle huumushorisoni ulatuses.

Maapõue kasutamine ainult mulla huumushorisoni kaevandamise eesmärgil on keelatud.

Maardla on üldgeoloogilise uurimistöo või geoloogilise uuringuga piiritletud ja uuritud ning keskkonnaregistris arvele võetud maavara lasund või lasundi osa, kusjuures maardlana võetakse arvele kogu lasund või lasundi osa, mis sisaldab maavara koos vahekihtidega. Paikuse vallas arvele võetud kruusa, liiva ja turba maardlad on kantud üldplaneeringu kaardile vastavalt Keskkonnaregistri maardlate nimistu andmetele.

Maardlad:

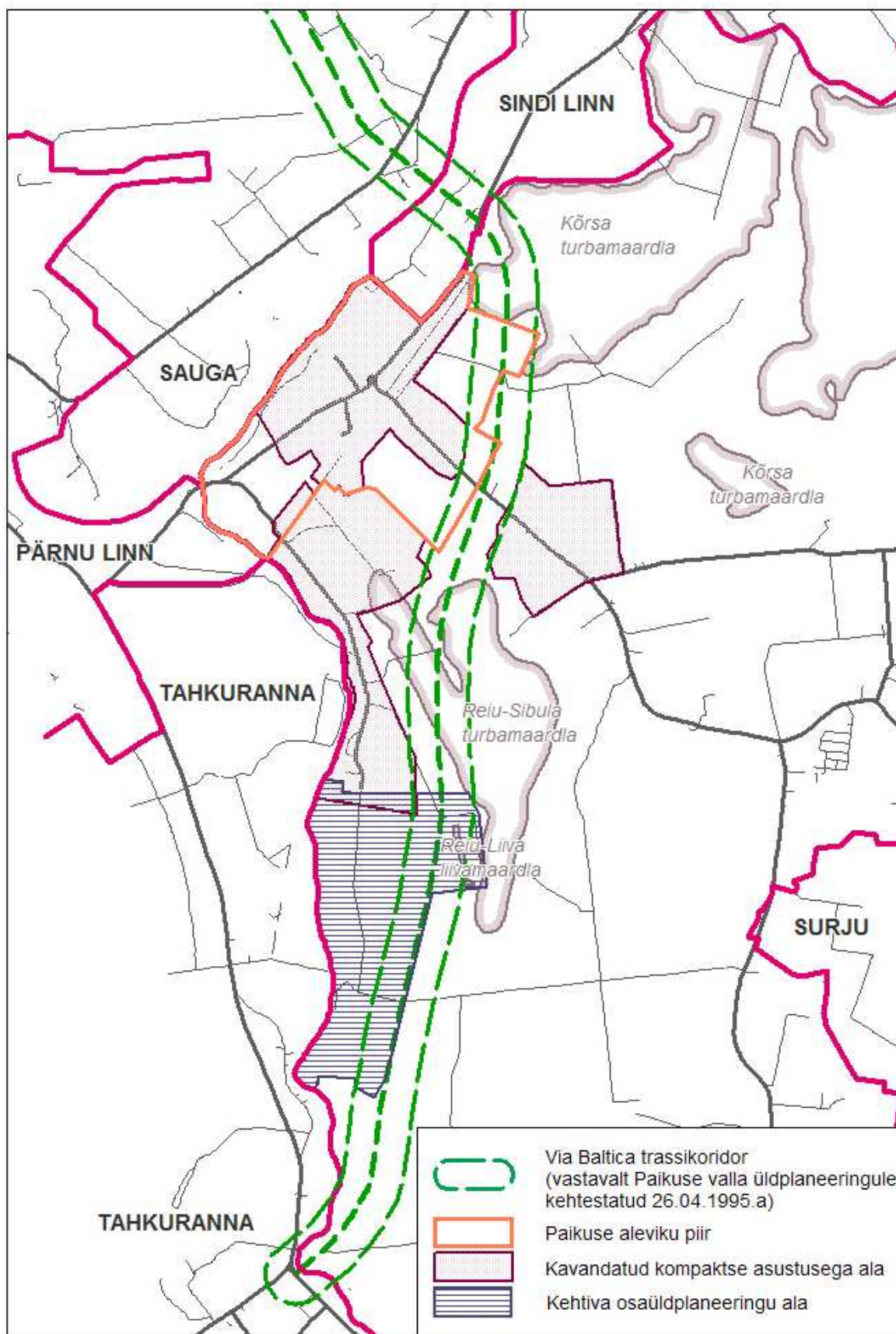
Maardla nimi	Reg. nr.	Maavara	Pindala (ha)
Kõrsa*		turvas	2 387,2
Reiu-Sibula		turvas	272,7
Reiu-Liiva		liiv	3,0
Kõrsa**		kruus	21,9

* Kaevandamisel tuleb Vaskjõe eraldada vastav kaitsetsoon. Maardla kaguossa jääb metsiste mänguala.

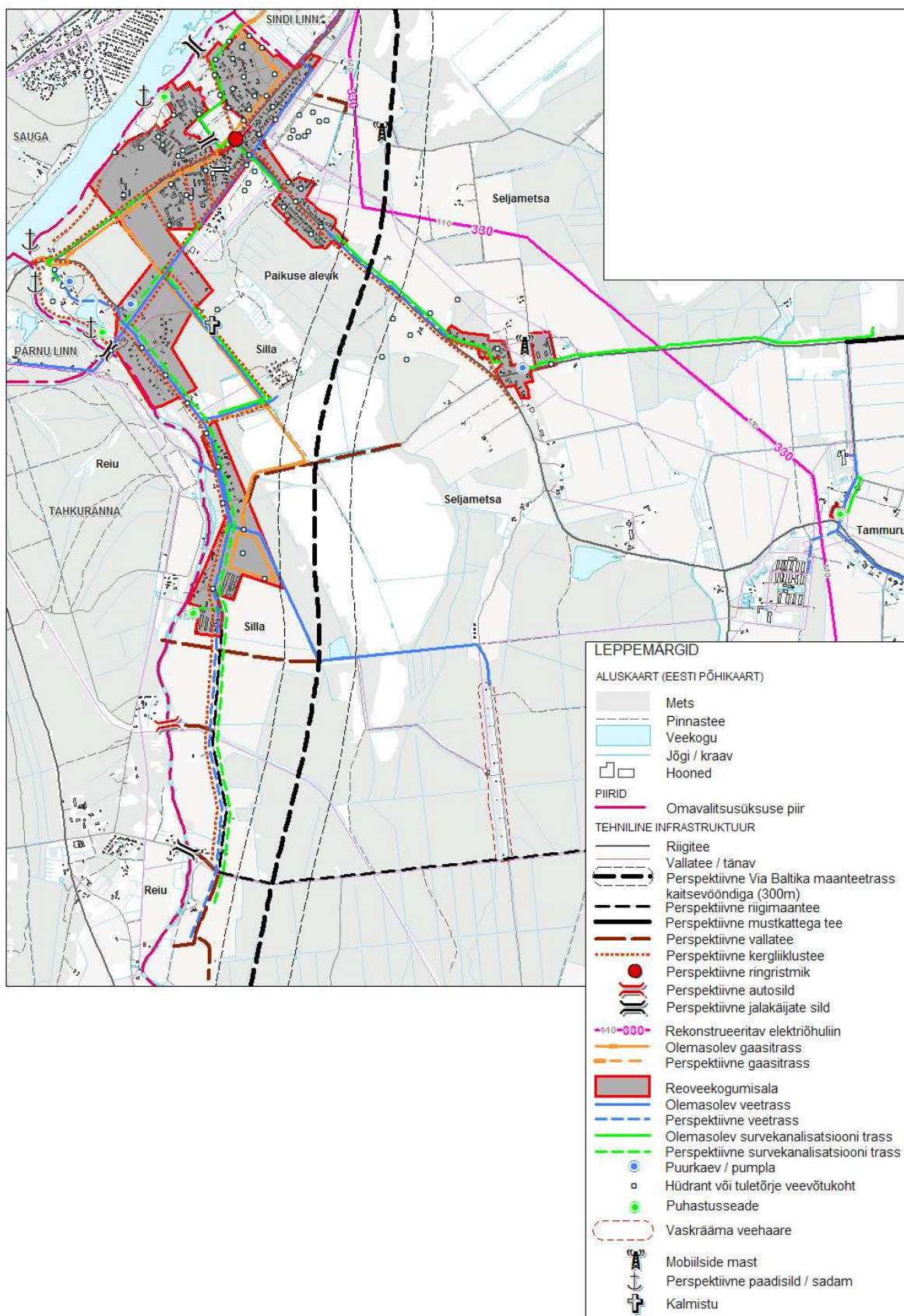
** Asub valdavalt Tori vallas

Käesoleva üldplaneeringuga ei ole kavandatud mingeid täiendavaid ehitisi ega muid objekte, mis takistaksid maavaravaru kaevandamist või halvendaksid maavaravaru kaevandamisväärsena säilimist

LISA 2 Via Baltica trassikoridor

LISA 3 Keskuste tehnovõrgud ja rajatised

LISA 4 Kehtestatud detailplaneeringud*Andmed 31.12.2008*

Jrk nr	Detailplaneering	kehtestatud
1.	Seljametsa tee, Paide mnt., Vahenurme talu piiri ja rdt. tammi vahel. maa-ala (Põllu tn. ja Tamme tn. elamukrundid)	13.12.1996 korraldus nr 258
2.	Paide mnt., Türgi oja ja EPT kvartali sissesõidutee vahel. maa-ala (Tiigi tn. elamukrundid)	13.12.1996 korraldus nr 258
3.	Türgi oja, Paide mnt., Seljametsa tee ja rdt. tammi vaheline maa-ala (Ojakalda ja Põllu tn. elamukrundid)	20.01. 1997 korraldus nr 12
4.	Käärasoo elamukvartal	06.03.1997 korraldus nr 44
5.	Seljametsa tee, Türgi oja ja rdt. tammi vaheline maa-ala (3 elamukrunti)	06.03.1997 korraldus nr 44
6.	Männiku tn. korterelamute maa-ala	06.03.1997 korraldus nr 44
7.	Seljametsa kooli maa-ala	12.02.1997 otsus nr 13
8.	Silla küla elamukvartali maa-ala (Jõekalda tee 14 - 52)	24.03.1997 korraldus nr 63
9.	Tammuru Tehnoküla	07.04.1997 korraldus nr 88
10.	Paide mnt, Pärnade pst ja rdt.tammi vahel. kvartal (tootmiskiirkond)	16.04.1997 otsus nr.13
11.	Kodara tänava elamukvartali maa-ala	15.09.1997 korraldus nr 220
12.	Jõekalda tee 11, 15 ja 17 elamukrundid	27.10.1997 korraldus nr 257
13.	Paikuse Saeveski maa-ala (Haavasaare mü)	27.10.1997 korraldus nr 257
14.	Silla Tehnoküla	10.11.1997 korraldus nr 279
15.	Sõmera maaüksuse üks osa	01.12.1997 korraldus nr 306
16.	Pämade pst. elamukvartali maa-ala (nr.-d 2-14)	16.03.1998 korraldus nr 65
17.	Koskla tänava elamukrundid 1 (uued ridaelamud)	08.06.1998 korraldus nr 150
18.	Koskla tänava elamukrundid 2 (uued ridaelamud)	08.06.1998 korraldus nr 150

Jrk nr	Detailplaneering	kehtestatud
19.	Politseikooli edelaosa maa-ala (Nulu tn.)	09.11.1998 korraldus nr 264
20.	Paide mnt. 12 elamukrunt	11.01.1999 korraldus nr 1
21.	Allikma maaüksus	16.08.1999 korraldus nr 154
22.	Paide mnt. 14a, 14c ja 14d korterelamute maa-ala	06.09.1999 korraldus nr 158
23.	Seljametsa keskuse maa-ala (korterelamute krundid)	20.12.1999 otsus nr 38
24.	Põlendmaa jäätmekäitluskeskus	15.05.2000 otsus nr 16
25.	Ülase maaüksus	15.05.2000 otsus nr 17
26.	Ahvena ja Angelika maaüksus	19.06.2000 otsus nr 21
27.	Linnu tee 14	18.09.2000 otsus nr 29
28.	Uueniidu maaüksus	18.09.2000 otsus nr 30
29.	Jõekäärü ja Jõesaare maaüksus	16.10.2000 otsus nr 38
30.	Ehaste maaüksus	20.11.2000 otsus nr 41
31.	Kodara tänav 1 ja Kodara põik 6 krundid	20.11.2000 otsus nr 42
32.	Politseikooli õppesõidupolügoon	19.02.2001 otsus nr 6
33.	Paikuse kalmistu maa-ala	16.04.2001 otsus nr 19
34.	Sõmera maaüksuse II maatükk	16.04.2001 otsus nr 19
35.	Kopra maaüksus	16.04.2001 otsus nr 19
36.	Pilviku maaüksus	15.10.2001 otsus nr 47
37.	Mustika, Vaarika, Sinika, Muraka, Kuremarja ja Viinamarja maaüksused	15.10.2001 otsus nr 47
38.	Linnu tee 20 krunt	15.10.2001 otsus nr 47
39.	Kärbi maaüksus	15.10.2001 otsus nr 46

Jrk nr	Detailplaneering	kehtestatud
40.	Keraamika tn 2 krunt	19.11.2001 otsus nr 49
41.	Pärnade pst 17 krunt	17.12.2001 otsus nr 55
42.	Kitse maaüksus	21.01.2002 otsus nr 2
43.	Keraamika tn 1 - veekeskuse maa-ala	18.03.2002 otsus nr 11
44.	Raudtee tn 1 krunt	18.03.2002 otsus nr 15
45.	Uus-Kalda II ja III maaüksused	20.05.2002 otsus nr 21
46.	Sinioja tn 16 krunt	20.05.2002 otsus nr 22
47.	Paide mnt, Pärnade pst 2 ja 4 vahel. ala	19.08.2002 otsus nr 30
48.	Pohlaku maaüksus	19.08.2002 otsus nr 30
49.	Saarma maaüksus	16.09.2002 otsus nr 34
50.	Paikuse tee, Koskla tänava, Linnu tee ja Pääsukese puiestee vahel. ala ning Öökulli maaüksus	14.10.2002 otsus nr 41
51.	Reiu vabaõhulava ümbrus	14.10.2002 otsus nr 41
52.	Lüüdiku maaüksus	18.11.2002 otsus nr 60
53.	Kalda maaüksuse üks osa	21.04.2003 otsus nr 8
54.	Mägra maaüksus	19.05.2003 otsus nr 11
55.	Matu maaüksus	16.06.2003 otsus nr 16
56.	Nirgi maaüksuse üks osa	25.08.2003 otsus nr 20
57.	Kuigu maaüksus	22.09.2003 otsus nr 23
58.	Saue maaüksus	22.09.2003 otsus nr 23
59.	Koskla tn 2 maa-ala	20.10.2003 otsus nr 32
60.	Seenemetsa maaüksus	17.11.2003 otsus nr 35

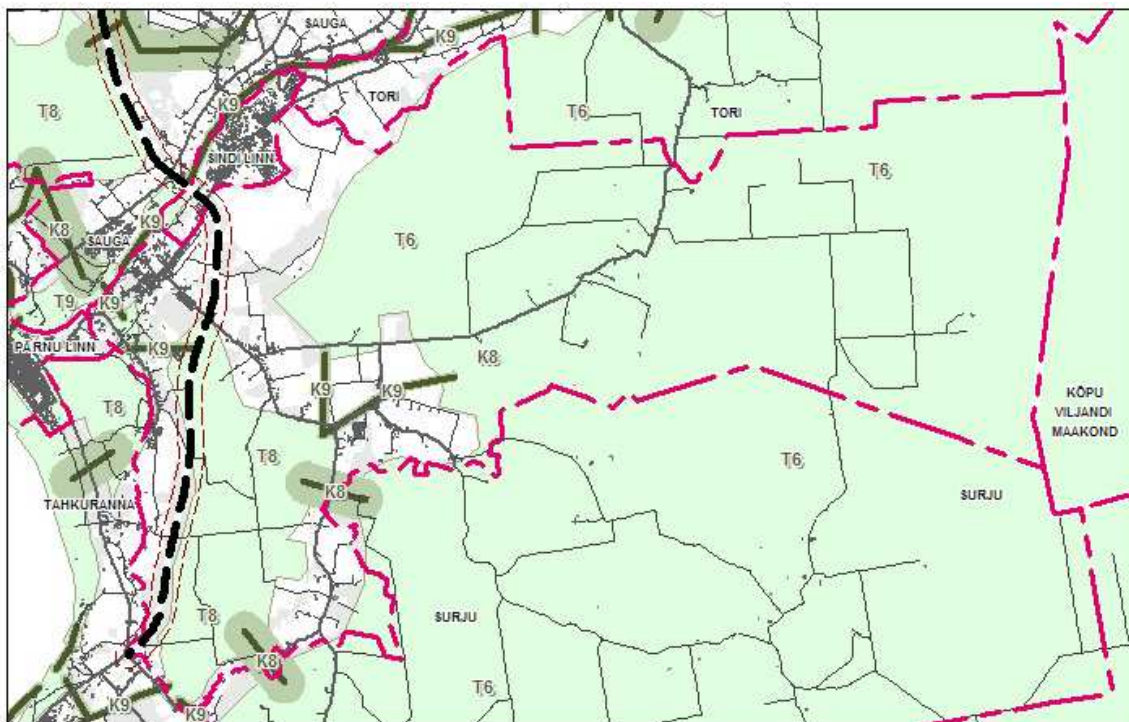
Jrk nr	Detailplaneering	kehtestatud
61.	Ossi maaüksus	17.11.2003 otsus nr 37
62.	Jõekalda tee 53, 57 ja 61a	15.12.2003 otsus nr 43
63.	Toominga tn 8 ja selle lähiümbruse maa-ala	19.04.2004 otsus nr 6
64.	Tammekännu tn 7elamukrunt ja selle lähiümbruse maa-ala	19.04.2004 otsus nr 7
65.	Paikuse Vald, Paikuse alevikus, Pääsukese pst, Kalda tee, Sindi linnapiiri ja Linnu tee vahelise ala, Pääsukese pst 8/12, 14/18 ja 20/30 kruntide vahelise maa-ala ja selle lähiümbrus	17.05.2004 otsus nr 15
66.	Mäe tn 4 ja lähiümbruse maa-ala detailplaneering	21.06.2004 otsus nr 16
67.	Paikuse Vallas Silla külas Kodara kü III maatüki Käärasoo tee äärse osa detailplaneering	23.08.2004 otsus nr 20
68.	Teeveere 1 ja selle lähiümbruse DP	20.09.2004 otsus nr 21
69.	Oru mü DP	20.09.2004 otsus nr 21
70.	Ülejõe kinnistu detailplaneering	21.02.2005 otsus nr 5
71.	Varsakabja ja selle lähiümbr.maaala	16.05.2005 otsus nr 17
72.	Jõekalda tee 12 detailplaneering	20.06.2005 otsus nr 22
73.	Tõrva mü detailplaneering	20.06.2005 otsus nr 23
74.	Jõekalda tee 42 krundi maa-ala	19.09.2005 otsus nr 31
75.	Lüüdiku mü maa-ala	19.09.2005 otsus nr 31
76.	Jõekalda elamurajooni (endine Kuigu maaüksus) maa-ala DP	31.10.2005 otsus nr 50
77.	EPT 10 ja Paide mnt 19 katastriüksuste (lasteaed) maa-ala DP	21.11.2005 otsus nr 60
78.	Oru tn 2 maa-ala DP	19.12.2005 otsus nr 66
79.	Toominga tn 4 krundi DP	16.01.2006 otsus nr 6
80.	Rabavälja katastriüksuse DP	16.01.2006 otsus nr 6
		20.02.2006 otsus nr 9

Jrk nr	Detailplaneering	kehtestatud
81.	Koskla 11/17 krundi maa-ala DP	20.02.2006 otsus nr 9
82.	Männiku katastriüksuse maa-ala DP	20.03.2006 otsus nr 18
83.	Kodara tn 3 krundi DP	20.03.2006 otsus nr 19
84.	Sinioja tn 35 krundi DP	20.03.2006 otsus nr 19
85.	Orunõlva tn 2 krundi DP	20.03.2006 otsus nr 19
86.	Orunõlva tn 4 krundi DP	17.04.2006 otsus nr 26
87.	Looga tee 14 ja 16 kruntide DP	15.05.2006 otsus nr 30
88.	Sambla tn 1, 3 ja 5 kruntide DP	15.05.2006 otsus nr 30
89.	Kannuse katastriüksuse DP	15.05.2006 otsus nr 31
90.	Paikuse aleviku gaasitrassi tänavatorustiku DP	15.05.2006 otsus nr 31
91.	Sõnni ja Sõnnikivi katastriüksuste DP	15.05.2006 otsus nr 31
92.	Jõekalda tee 47 katastriüksuse DP	15.05.2006 otsus nr 31
93.	Sõmera tn 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 kruntide DP	20.11.2006 otsus nr 54
94.	Rehe mü DP	20.11.2006 otsus nr 54
95.	Männipargi mü DP	20.11.2006 otsus nr 54
96.	Kaljumaa mü DP	20.11.2006 otsus nr 54
97.	Käärasoo põik 3 II maatüki DP	20.11.2006 otsus nr 55
98.	Vahtramäe mü üks osa	18.12.2006 otsus nr
99.	Ülevälja mü DP	18.12.2006 otsus nr
100.	Kaasiku mü DP	22.01.2007 otsus nr 2
101.	Ülevälja mü pos 1 DP	22.01.2007 otsus nr 2

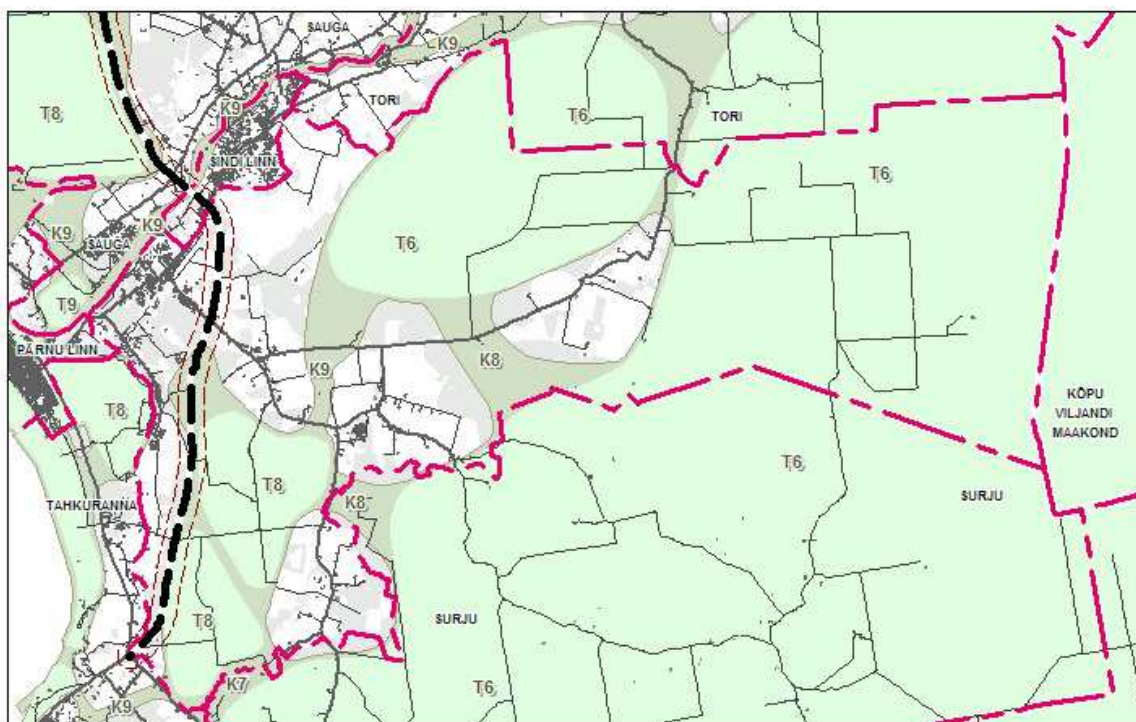
Jrk nr	Detailplaneering	kehtestatud
102.	Keraamika tn piirkonna DP	22.01.2007 otsus nr 2
103.	Ojaluha mü DP	22.01.2007 otsus nr 2
104.	Kääraoja mü DP	19.02.2007 otsus nr 11
105.	Toome mü DP	19.03.2007 otsus nr 17
106.	Kuhja mü DP	19.03.2007 otsus nr 17
107.	Kadaka mü DP	19.03.2007 otsus nr 17
108.	Käära mü DP	19.03.2007 otsus nr 18
109.	Karuluha mü DP	21.05.2007 otsus nr 24
110.	Jassi mü DP	21.05.2007 otsus nr 24
111.	Kääranoõmme mü DP	18.06.2007 otsus nr 31
112.	Vahenurme mü DP	18.06.2007 otsus nr 31
113.	Looga mü DP	17.09.2007 otsus nr 39
114.	Sambla mü DP	17.09.2007 otsus nr 39
115.	Jõekalda tee 26 DP	19.11.2007 otsus nr 46
116.	Rea mü DP	19.11.2007 otsus nr 47
117.	Jõekalda tee 34 DP	17.12.2007 otsus nr 55
118.	Männi mü DP	21.01.2008 otsus nr 1
119.	Pärnade pst. Paide mnt., Tehnika tn. ja Pärnade pst. 9 vahelise ala DP	21.01.2008 otsus nr 1
120.	Raudtee tn. 15 DP	21.01.2008 otsus nr 1
121.	Paide mnt. 19 DP	24.04.2008 otsus nr 13
122.	Käärapuu kü DP	19.05.2008 otsus nr 16

123.	Ojakalda tn. 6 DP	19.05.2008 otsus nr 15
124.	Käärasoo põik 3	19.05.2008 otsus nr 16
125.	Käärasoo tee 56 ja 58 DP	19.05.2008 otsus nr 15
126.	Põllu tn. 6	19.05.2008 otsus nr 15
127.	Jõekalda tee 9 DP	16.06.2008 otsus nr 30
128.	Raudtee tn. ja Jõekalda tee kergliiklustee maa-ala DP	20.10.2008 otsus nr 48

LISA 5 Roheline võrgustik

Roheline võrgustik Pärnu maakonna teemaplaneeringus

Üldplaneeringuga täpsustatud roheline võrgustik

LISA 6 Teeregister*Andmed 16.01.2009*

Tee nr	Tee nimetus Tänavad	Pikkus (m)
5680001	Keraamika tänav 1	403
5680002	Keraamika tänav 2	137
5680003	Keraamika põik	113
5680004	Kiviaja tänav	134
5680005	Teeveere tänav 1	240
5680006	EPT tänav 1	528
5680007	Tiigi tänav	222
5680008	Västriku tänav 1	663
5680009	Västriku tänav 2	200
5680010	Kurvitsa tänav	555
5680011	Haigru tänav	559
5680012	Koskla tänav	606
5680013	Koskla põik	118
5680014	Linnu tee	551
5680015	Kalda tee 1	534
5680016	Kalda tee 2	67
5680017	Paikuse tee	472
5680018	Pääsukese puiestee	583
5680019	Pööra tänav 1	251
5680020	Pööra tänav 2	82
5680021	Nimmi tänav	569
5680022	Tehnika tänav 1	513
5680023	Tehnika tänav 2	177
5680024	Pärnade puiestee 1	508
5680025	Pärnade puiestee 2	141
5680026	Ojakalda tänav	279
5680027	Põllu tänav	760
5680028	Tamme tänav	380
5680029	Raudtee tänav 1	3103
5680030	Raudtee tänav 2	116
5680031	Nurga tänav	310
5680032	Mäe tänav	81
5680033	Sinioja tänav	818
5680034	Männiku tänav	273
5680038	Aiandi tee 1	1037
5680039	Aiandi tee 2	144
5680085	Teeveere tänav 2	607

Tee nr	Tee nimetus	Pikkus (m)
	Tänavad	
5680086	Pihlaka tänav	244
5680087	Tammekännu tänav	102
5680088	EPT tänav 2	160
5680089	EPT tänav 3	74
5680090	Lagle tänav	269
5680091	Aiandi põik	120
5680092	Tehnika tänav 3	242
5680093	Tehnika tänav 4	90
5680099	Varsakabja tänav	515
	Kohalikud maanteed	
5680035	Kodara tänav	372
5680036	Kodara põik	208
5680037	Looga tee	561
5680040	Aiandi-Seljametsa tee	3754
5680041	Juhaselja-Mägi tee	1912
5680042	Pustuski tee 1	588
5680043	Pustuski tee 2	159
5680044	Pustuski tee 3	136
5680045	Pustuski tee 4	221
5680046	Pustuski tee 5	60
5680047	Pustuski tee 6	87
5680048	Pustuski tee 7	213
5680094	Kukeseene tänav	135
5680095	Sirmiku tänav	430
5680096	Murumuna tänav	308
5680097	Riisika tänav	90
5680098	Kopra tänav	90
5680049	Tammuru külavahetee	2721
5680050	Põlendmaa-Valdeni tee	1103
5680051	Põlendmaa-Raba tee	1785
5680052	Tammuru-Veski tee	575
5680053	Tammuru tehnoküla tee 1	204
5680054	Tammuru tehnoküla tee 2	308
5680055	Kõvatooma tee	984
5680056	Käärasoo ring 1	438
5680057	Käärasoo ring 2	114
5680058	Käärasoo põik	543
5680059	Murru tee	974
5680060	Jõekalda tee 1	118
5680061	Jõekalda tee 2	235
5680062	Jõekalda tee 3	167
5680063	Jõekalda tee 4	224

Tee nr	Tee nimetus	Pikkus (m)
	Kohalikud maanteed	
5680064	Jõekalda tee 5	142
5680066	Jõekalda tee 6	341
5680067	Servaku-Vaskrääma tee 1	2528
5680068	Servaku-Vaskrääma tee 2	703
5680069	Metsa tee	2284
5680070	Veehaarde tee	338
5680071	Pargi tee	1150
5680072	Hõbesaare tee	1414
5680073	Lüdigi tee	474
5680075	Mätliku tee	1611
5680076	Pärna tee	295
5680077	Puraviku tänav	759
5680078	Pilviku tänav	256
5680079	Käärasoo tee 1	1440
5680080	Käärasoo tee 2	110
5680081	Käärasoo tee 3	114
5680082	Vahtramäe tee	258
5680083	Vingerja tee	895
5680084	Vaskrääma raba tee	268